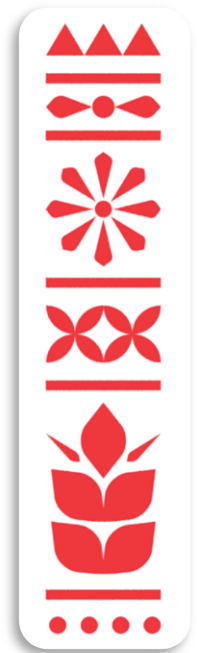

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2025–2026

Kaupunginhallitus 4.12.2023 § 380

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 104

Sisällysluettelo

1	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
2	YLEISPERUSTELUT	3
2.1	LIEKSAN KAUPUNGIN STRATEGIA – ENERGINEN JA ROHKEA MENESTYJÄ	3
2.2	KAUPUNGIN ORGANISAATIO	8
2.3	TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS	10
2.3.1	<i>Kansantalouden näkymät</i>	10
2.3.2	<i>Kuntatalous</i>	14
2.3.2.1	<i>Verotulot</i>	19
2.3.2.2	<i>Valtionosuudet</i>	22
2.3.3	<i>Alueelliset näkymät</i>	25
2.3.4	<i>Kaupungin taloudellinen tilanne ja toimintaympäristö</i>	29
2.4	RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT	31
2.5	TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS, SEURANTA JA TILIVELVOLLISET	33
2.5.1	<i>Sitovuustasot</i>	33
2.5.2	<i>Seuranta</i>	35
2.5.3	<i>Tilivelvolliset</i>	35
3	KÄYTTÖTALOUSOSA	36
3.1	KESKUSVAALILAUTAKUNTA	37
3.1.1	<i>Vaalit</i>	37
3.2	TARKASTUSLAUTAKUNTA	39
3.2.1	<i>Tarkastustoimi</i>	39
3.3	KAUPUNGINHALLITUS	41
3.3.1	<i>Kaupunginhallitus</i>	41
3.3.1.1	<i>Toimielimet</i>	41
3.3.1.2	<i>Johtoryhmä</i>	42
3.3.2	<i>Elinvoiman palvelualue</i>	44
3.3.2.1	<i>Elinvoiman edistäminen</i>	44
3.3.2.2	<i>Työllisyyspalvelut</i>	47
3.3.2.3	<i>Rakennusvalvonta ja ympäristö</i>	50
3.3.2.4	<i>Maankäyttö</i>	53
3.3.3	<i>Hallinnon palvelualue</i>	55
3.3.3.1	<i>Joukkoliikenne</i>	55
3.3.3.2	<i>Henkilöstöhallinto</i>	56
3.3.3.3	<i>Asiakaspalvelu ja hallinto</i>	59
3.3.4	<i>Talouden palvelualue</i>	60
3.3.4.1	<i>Taloushallinto</i>	60
3.3.4.2	<i>Tietohallinto</i>	63
3.3.5	<i>Toimitilat</i>	65
3.3.5.1	<i>Toimitilat</i>	65
3.3.6	<i>Kuntatekniikka</i>	66
3.3.6.1	<i>Kuntatekniikka</i>	66
3.4	HYVINVOINTILAUTAKUNTA	68
3.4.1	<i>Hyvinvoinnin palvelualue</i>	68
3.4.1.1	<i>Ruokahuolto</i>	68
3.4.1.2	<i>Kotoutuminen</i>	69
3.4.1.3	<i>Perusopetus</i>	71
3.4.1.4	<i>Varhaiskasvatus</i>	75

3.4.1.5	<i>Yläkoulu ja Lieksan lukio</i>	79
3.4.1.6	<i>Kansalaisopisto</i>	83
3.4.1.7	<i>Pielisen Karjalan Musiikkiopisto</i>	86
3.4.1.8	<i>Kirjasto</i>	89
3.4.1.9	<i>Kulttuuritoiminta</i>	91
3.4.1.10	<i>Pielisen museo</i>	92
3.4.1.11	<i>Liikunta ja ulkoilu</i>	95
3.4.1.12	<i>Nuorisotyö</i>	97
3.4.1.13	<i>Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen</i>	100
3.5	KÄYTTÖTALOUSOSA, YHTEENVETO PALVELUALUEITTAIN	102
3.6	KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	106
4	INVESTOINTIOSA	107
5	TULOSLASKELMAOSA	123
6	RAHOITUSOSA	127
7	LIKELAITOKSET	128
7.1	KUNTATEKNIKKALIKELAITOS	128
7.2	VESIHUOLTOLIKELAITOS	133
8	TYTÄRYHTIÖT	138
8.1	LIEKSAN KIINTEISTÖT OY	138
8.2	LIEKSAN KEHITYS OY LIEKE	139

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Globaalit megatrendit

Vuoden 2024 talousarviota valmistellaan haasteellisessa ja muuttuneessa tilanteessa. Valtioiden välinen sääntöperusteinen yhteistyö on vedenjakajalla sekä edelleen jatkuvan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan että Israelin ja Hamasin välisen konfliktin takia. Turvallisuusympäristössä vallitseva epävakaus vaikuttaa vääjäämättä myös talouteen, ja vaikka haasteellisin vaihe esim. energian tuotantoon ja hintaan liittyvissä muutoksissa näyttää olevan takanapäin, on kuntatalouteenkin vahvasti vaikuttavan energian hinnan muutosten ennustaminen vaikeaa. Tämä koskee myös tarvikkeiden ja tavaroiden hintoja, ja korkotason merkittävä nousu vuoden 2023 aikana on tuonut oman haasteensa talouden hallintaan.

Mm. Sitra on avannut maailmantalouteen liittyviä megatrendejä seuraavasti:

1. Luonnon kantokyky murenee

- elämme keskellä ekologista kestävyyskriisiä

2. Hyvinvoinnin haasteet kasvavat

- väestö ikääntyy, monimuotoistuu ja muuttaa kasvukeskuksiin
- yleinen tulevaisuutta koskeva epävarmuus lisää mielenterveysongelmien määrää

3. Demokratian kamppailu kovenee

- sääntöpohjainen maailmanjärjestys ja luottamus siihen kytkeytyviin instituutioihin horjuu
- kilpailu digivallasta kiihtyy

4. Talouden perusta rakoilee

- globaali eriarvoisuus kasvaa
- keskinäisriippuvaisen maailman merkitys korostuu
- tulevaisuusajattelu ja muutoskyky ovat tärkeässä asemassa

Edellä kerrotut asiat vaikuttavat monella tavoin myös Lieksan kaupungin toimintaan ja talouteen. Kansainvälisiin vientiyritysten toiminta on suoraan kytköksissä globaaliin talouteen, ja siinä tapahtuvat muutokset heijastuvat suoraan myös paikallisten yritysten toimintaan. Valtiovarainministeriö ennustaa vuodelle 2024 1,2 % kasvua bruttokansantuotteeseen. Ennuste perustuu energian ja raaka-aineiden hintojen laskemiseen, kulutuskysynnän kasvuun palkkojen nousun myötä, korkotason alentumiseen sekä työllisyystilastojen paranemiseen.

Lieksan kaupungin talous

Lieksan kaupungin talouden perusteet ovat kunnossa. Pitkään jatkunut määrätietoinen ja järkevä taloudenhoito, joka näkyy mm. hyvin matalana asukaskohtaisena lainamääränä ja suurena kumulatiivisena ylijäämänä, antaa mahdollisuuden ylijäämäiseen talousarvioesitykseen vuodelle 2024. Talouden perusteissa on kuitenkin tapahtunut suuria muutoksia vuoden 2023 aikana. Hyvinvointialueuutukseen liittyvä valtionosuuksien määrän merkittävä lasku heijastuu mm. kaupungin investointivalmiuteen. Käytössä olevat kassavarat tarvitaan käyttötalouden hallintaan, mm. palkkojen maksamiseen, ja investointeihin on käytettävissä lähinnä vuosikatteen kautta tuleva liikkumavara. Kaupungin investointipaine on lähivuosina suuri mm. Mähkönsiltaan liittyvän rakennushankkeen takia, ja investointien rahoituksessa tulee varautua myös lainanottoon. Investoinneissa painopiste tulee säilyttää pääsääntöisesti keskimääräisellä vuosikatteen mukaisella tasolla nimenomaan välttämättömissä korjaus- ja korvausinvestoinneissa, aluetalouden kannalta tärkeissä kehittämissä investoinneissa, sekä kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävissä investoinneissa.

Valtionosuuksien tason laskun ohella kaupungin taloudellista näkymää heikentävät Siun sotien toiminnan viimeisiin vuosiin mahdollisesti kohdistuvat palkkaharmonisaatiokulut. Tulorahoituksessa tapahtuvien

muutosten takia kaupungin taloudellinen tilanne tulee heikkenemään myös suunnitelmavuosien aikana, ja muutosten ennakointi on välttämätöntä kuntatalouden tasapainon säilyttämiseksi. Käyttötaloudessa on tärkeää huomioida ennakoivasti asiakaskysynnässä tapahtuvat muutokset palveluiden järjestämisessä.

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2024 kohtelee Itä-Suomea epäoikeudenmukaisesti maan sisäisessä tarkastelussa. Itä-Suomeen ei ole luvassa merkittäviä liikenne- tai energiainfraan kohdistuvia investointeja, ja tämä vaikuttaa mm. teollisuuden ja matkailun toimijoiden investointihalukkuuteen. Itä-Suomen maakuntien yhteisellä edunvalvonnalla valtion suuntaan on mahdollisuutta vaikuttaa alueen myönteisempään kehitykseen. TE24-uudistus vaikuttaa suunnitelmavuosien aikana sekä kaupungin toimintaan että talouteen. Uudistuksen valmistelu alkaa Joensuun kaupungin johdolla jo kuluvan vuoden lopussa, ja vuoden 2024 aikana tapahtuva seutukunnallisen palvelualuemallin rakentaminen luo hyvän lähtökohdan laadukkaaseen palveluntuotannon käynnistämiseen vuoden 2025 alusta alkaen.

Lieksan kaupungin toiminta

Valtionosuuksien vähentyessä verotulojen merkitys korostuu. Työpaikkojen säilyttämiseksi ja luomiseksi on välttämätöntä jatkaa elinvoiman edistämiseen liittyvää panostusta ja työtä. Yritystoiminnan kautta kaupunkiin tulee tuloverotulojen ohella yhteisö- ja kiinteistöverotuloja. Kaupungin strategian mukaisesti painopisteet elinvoiman kehittämisessä ovat erityisesti matkailussa ja biotaloudessa. Kehittämiseen tarvitaan hanketoimintaa, jota edistetään kaupungin, Lieksan Kehitys oy:n ja Kolin Matkailu oy:n aktiivisen ja yhdensuuntaisen toiminnan kautta. Osaavan työvoiman saatavuuden merkitys tulee korostumaan yritysten ja muiden työnantajien toiminnassa. Eläköitymisen kautta vapautuviin ja uusiin työpaikkoihin tarvitaan työvoimaa, ja perinteisen rekrytointitoiminnan ohella työperäisen maahanmuuton avulla on Lieksaan mahdollista saada lisää työikäistä väestöä. Paikkakunnalle on vuosien 2022 ja 2023 aikana muuttanut suuri määrä ukrainalaisia tilapäistä suojelua hakevia henkilöitä, joilla on mahdollisuus hakea kotikuntaoikeutta vuoden mittaisen Suomessa asumisen jälkeen. Paikkakunnalle kotiuttaminen tapahtuu parhaiten jo ensimmäisen asumisvuoden aikana kaupungin maahanmuuttopalveluiden ja muiden maahanmuuttotyötä tekevien tahojen yhteistyöllä.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaupungin perustehtäviin. Sote -palveluiden siirryttyä valtionrahoitteiseen maakuntamalliin korostuu kasvatus-, opetus- ja vapaa-ajanpalveluiden merkitys kaupungin palveluntuotannossa. Em. palveluiden kehittämistyöhön tarvitaan aiempaa enemmän kaupunkilaisten osallistumista ja mielipiteitä. Osallisuutta voidaan lisätä asiakaskyselyiden ja -tapahtumien ohella kuntalaisten aktiivisella osallistumisella hyvinvointisuunnitelman sisältöjen päivittämiseen. Järjestöyhteistyön rooli kasvaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen sektorilla.

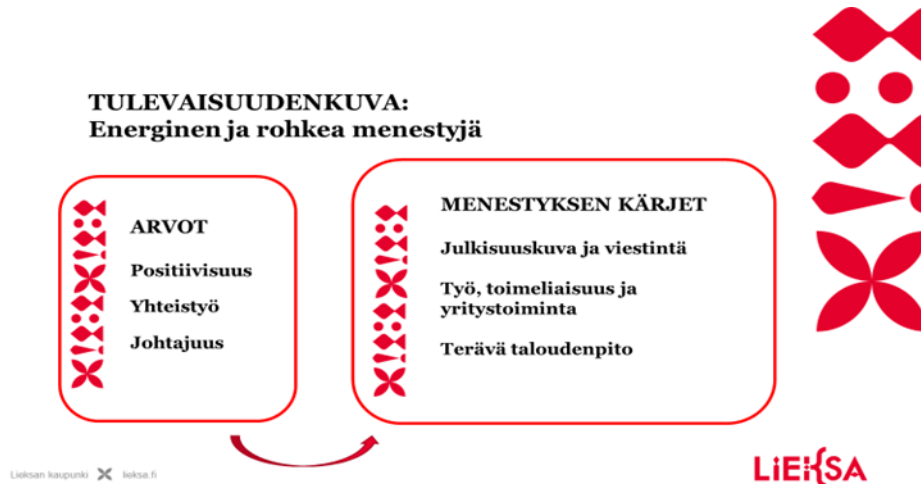
Arto Sihvonen

vt. kaupunginjohtaja

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 Lieksan kaupungin strategia – energinen ja rohkea menestyjä

Kaupunginvaltuusto on 20.6.2022 hyväksynyt päivitetyn Lieksan kaupungin strategian 2030.

Positiivisuus

Puhumme ja toimimme kannustavasti ja näemme hyvän. Yhteistyö, viestintä ja palvelu on positiivista. Viestimme Lieksasta positiivisesti rakentaen hyvää ilmapiiriä. Emme piilota mutkia matkassa vaan osaamme ottaa ne esille rakentavasti ja mietimme, miten me asian ratkaisemme.

Yhteistyö

Teemme yhteistyötä kaikissa toimissamme moneen suuntaan. Teemme yhteistyötä laajasti ja kehitämme Lieksaa yhteistyössä asiakkaiden, yritysten ja yhdistysten kanssa. Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta parantaaksemme hyvinvointia.

Johtajuus

Olemme rohkeita päätöksenteossamme ja viemme asioita ja päätöksiä tavoitteellisesti eteenpäin Lieksan elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvun edistämiseksi. Olemme idearikkaita ja innovatiivisia edelläkävijöitä kuntakentällä. Jokainen on oman työnsä ja elämänsä johtaja, joka ottaa vastuuta omasta ja läheisten hyvinvoinnista. Jokaisella lapsella, nuorella, aikuisella ja ikäihmisellä on vaikutusvaltaa omaan elämäänsä sekä kunnan palveluiden muotoutumiseen.

Lieksan **menestyksen kärjet** ovat:

Julkisuuskuva ja viestintä

- Viestimme yleästi ja positiivisesti Lieksasta
- Olemme aktiivisia viestijöitä monessa kanavassa
- Kerromme monipuolisesti Lieksan hyvän elämän ja harrastamisen mahdollisuuksista

Työ, toimeliaisuus ja yritystoiminta

- Saamme uusia yrityksiä Lieksaan
- Palvelemme ja tuemme yrityksiä aktiivisesti
- Nostamme matkailun ja biotalouden vahvaksi voimavaraksi

Terävä taloudenpito

- Ennakoimme

- Sujuvoitamme toimintaa
- Resursoimme järkevästi

Strategian arvot ja menestyksen kärjet ohjaavat kaupungin käytännön toiminnan suunnittelua. Strategian pohjalta laaditaan toimenpideohjelma, jota päivitetään vuosittain. Vuoden 2024 osalta päivitys on ollut kaupunginhallituksen käsittelyssä 21.8.2023 § 263 ja se on hyväksytty valtuustossa (kv 28.8.2023 § 70).

Toimenpideohjelmasta on poistettu osia, jotka ovat jo toteutuneet ensi vuoteen mennessä. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi Lieksan kaupungin 50-vuotisjuhlaan ja toimitilojen toimenpideohjelman päivittämiseen liittyvien sisältöjen poistaminen. Joiltakin osin tavoitteiden sisältöä on täsmennetty ja tarkennettu. Uutena sisällöpainotuksena toimenpideohjelman tavoitteisiin on otettu digitalisaation ja teköälyn luomien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Tavoitteet on muotoiltu siten, että ne kohdentuvat erityisesti vuodelle 2024 ja ohjaavat vuoden 2024 talousarvion laadintaan johdettavia toiminnallisia tavoitteita.

Toimenpideohjelman tavoitteista johdetaan osaksi talousarviota palvelualueiden ja tulosyksiköiden toiminnalliset tavoitteet. Toiminnallisten tavoitteiden laadinnan ja raportoinnin työkalua on päivitetty siten, että se paremmin tukisi strategialähtöisten toiminnallisten tavoitteiden laadintaa ja raportointia.

Vuosien 2021 ja 2022 arviointikertomuksissa on ollut huomioita toiminnallisiin tavoitteisiin liittyen. Yksi huomio on ollut se, että valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia tavoitteita on ollut runsaasti. Tulosyksiköitä on pyydetty kiinnittämään erityistä huomiota talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden laadintaan ja sitä, miten tavoitteiden toteutumista mitataan.

Vuodelle 2024 kaikille yhteisiä, ja siten tavoitteen asetannassa erityisesti huomioitavia, toimenpideohjelman painopistealueita ovat

- johtajuus / asiakaskeskeisyys
- veto- ja pitovoima
- terävä taloudenpito / ennakoiva resurssointi ja organisoituminen
- digitalisaation ja teköälyn tuomat mahdollisuudet

Kuva: Kunnan talouden ja toiminnan ohjauksen tavoitehierarkia.

(Lähde: Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma. Kuntaliitto.)

STRATEGIAN TOIMENPIDEOHJELMA

Arvot/Menestyksen kärjet	Tavoite	Toimenpiteet
Positiivisuus		
	Kannustava ilmapiiri	Lieksan kaupungin henkilöstön kouluttautumiseen ja aloitteellisuuteen liittyvän kannustavuuden kehittäminen Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen Positiivisen palautteen antamisen edistäminen
	Ratkaisukeskeisyys	Ulkoisten ja sisäisten asiakkaiden kohtaaminen ratkaisukeskeisesti kaupunkikonsernin palveluissa Haasteellisten tai ratkaisua vaativien asioiden ja kehitysideoiden oikea-aikainen ja asiallinen esiin tuominen

Arvot/Menestyksen kärjet	Tavoite	Toimenpiteet
Yhteistyö	Osallisuus	Kaupunkilaisten mielipiteiden kerääminen asiakaskyselyillä sekä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksissa Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa Vaikuttamistoimielimien roolin kehittäminen tiiviimmin osaksi kunnallista päätöksentekoa Esteettömyyden edistäminen kaupungin toiminnassa ja investoinneissa Kaupunkikonsernin tiedonkulun ja vuorovaikutuksen kehittäminen
	Yritysyhteistyö	Yritysten sijoittumista ja kasvuhakuisuutta sekä paikkakuntaan sitoutumista tukevat ratkaisut kaupunkikonsernin palveluissa Matkailun kehittäminen koko Lieksan kaupungin alueella Kolin iso kuva 2050 - linjausten mukaisesti
	Kolmannen sektorin yhteistyö	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa Leader-rahoituksen hyödyntäminen kolmannen sektorin ja kylätoiminnan aktiivisuutta tukevilla hankkeilla Kolmannen sektorin toimijoiden osallistaminen kaupungin palvelutuotantoon yhteistyösopimusten kautta
Johtajuus	Yksilön vastuu omasta ja läheisen hyvinvoinnista	Ennakoiva ja sujuva yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä hyvinvointialueen kanssa

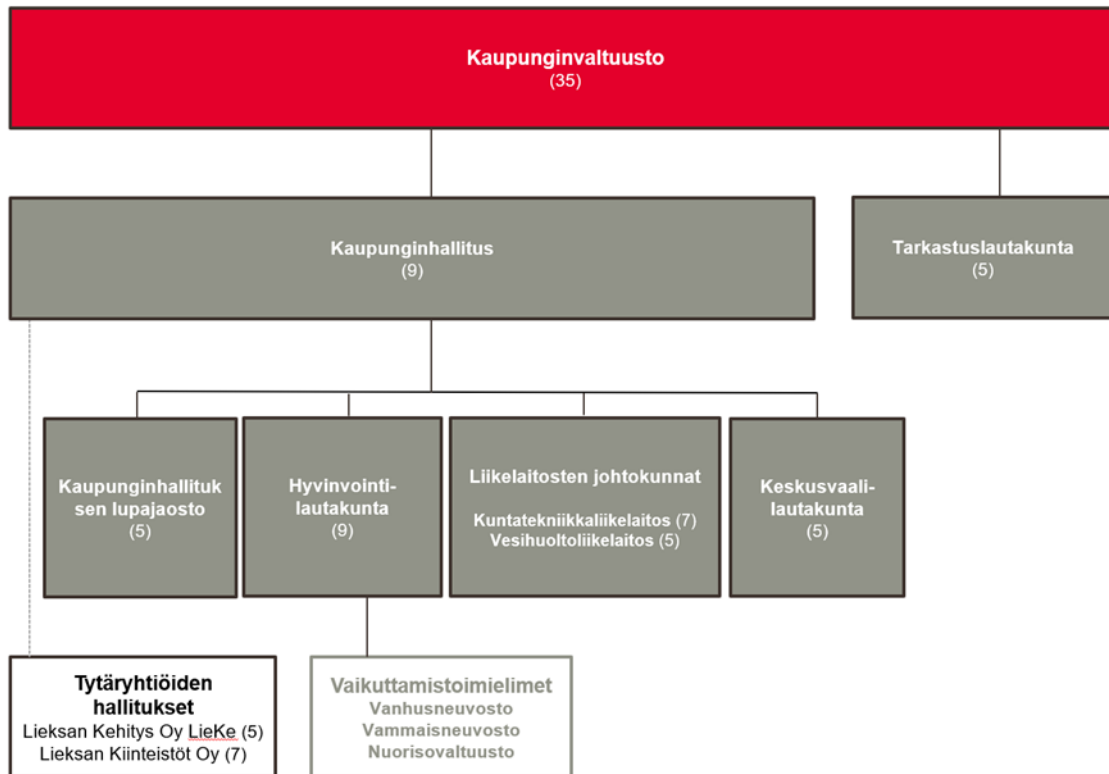
Arvot/Menestyksen kärjet	Tavoite	Toimenpiteet
	Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä
	Asiakaskeskeisyys	Asiakasta ei "pallotella" palveluissa, vaan otetaan vastuu asiakkaan asian ratkaisemisesta ensimmäisen yhteydenoton perusteella Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa
Julkisuuskuva ja viestintä	Positiivinen viestintä	Myönteisen imagon vahvistaminen yhteistyössä kaupunkilaisten ja strategisten kumppaneiden kanssa (esim. yritykset, viestintäkampanjat) Kaupunkikonsernin omien yksiköiden viestinnän tehostaminen ja lisääminen yhteistyössä kaupungin viestinnän kanssa Henkilöstön ja luottamushenkilöiden viestintäosaamisen kehittäminen muun muassa kouluttamalla
	Monikanavainen viestintä	Aktiivinen viestintä eri kanavissa saavutettavuusvaatimukset huomioon ottaen Hyvän elämän ja harrastamisen mahdollisuuksista viestiminen

Arvot/Menestyksen kärjet	Tavoite	Toimenpiteet
Työ, toimeliaisuus ja yritystoiminta		
	Biotalous ja matkailu	Asemakaavoituksen edistäminen biotalouden ja matkailun investointien mahdollistamiseksi Kunnallisteknisen infrastruktuurin rakentaminen siten, että keskeiset yritysinvestoinnit voivat toteutua Kaupungin omien luonto- ja kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen matkailun kasvua tukeviksi Tapahtumamatkailun edistäminen yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa
	Yritysyhteistyö	Lieksan kaupunkikonsernin ja yritysten yhteistyö työntekijöiden saatavuuden edistämiseksi Lieksan kaupunkikonsernin ja yritysten yhteistyö edunvalvonnassa (saavutettavuus, elinvoimaan liittyvät investointi- ja kehittämistuet) Kaupunkikonsernin palveluiden tuottaminen yhteistyössä yritysten kanssa Kaupunki ei kilpaile yritysten kanssa palveluiden tuottamisessa
	Veto- ja pitovoima	Uusien yritysten saaminen Lieksaan yhden luukun periaatteen mukaisesti Asuntojen saatavuuden ja laadun varmistaminen Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-ajapalveluiden laadun kehittäminen Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen Maahanmuuttoon liittyvien palveluiden (hyvinvointipalvelut, koulutuspalvelut, työllistyminen, kotouttaminen) kehittäminen

Arvot/Menestyksen kärjet	Tavoite	Toimenpiteet
Terävä taloudenpito		
	Ennakointi/Järkevä resurssointi/Talouden tasapainonäkökulman korostaminen päätöksenteossa	<p>Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen</p> <p>Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet</p> <p>Infran mitoittaminen realistisella tasolla huomioiden elinkeinoelämän ja asumisen tulevat tarpeet</p> <p>Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa</p>
	Henkilöstön talousosaaminen	<p>Henkilöstön talouskoulutus</p> <p>Johtoryhmän sitoutuminen ja tiivis toiminta strategian toteutuksessa ja talouden ohjauksessa.</p> <p>Jokaisella organisaatiotasolla oman yksikön johtaminen; vastuu toiminnasta ja taloudesta, sisäinen yrittäjyys.</p> <p>Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintojen oikea-aikaisuuden parantaminen</p> <p>Osaoptimoinnin tilalle koko kaupungin edun ajaminen</p>
Arvot/Menestyksen kärjet	Tavoite	Toimenpiteet
	Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden
		Vaihtoehtoisten investointitapojen hyödyntäminen (omistustilat, vuokratilat, elinkaarimalli, kiinteistöleasing jne.)

2.2 Kaupungin organisaatio

Lieksan kaupungin päätöksenteko-organisaatio 1.1.2023 alkaen

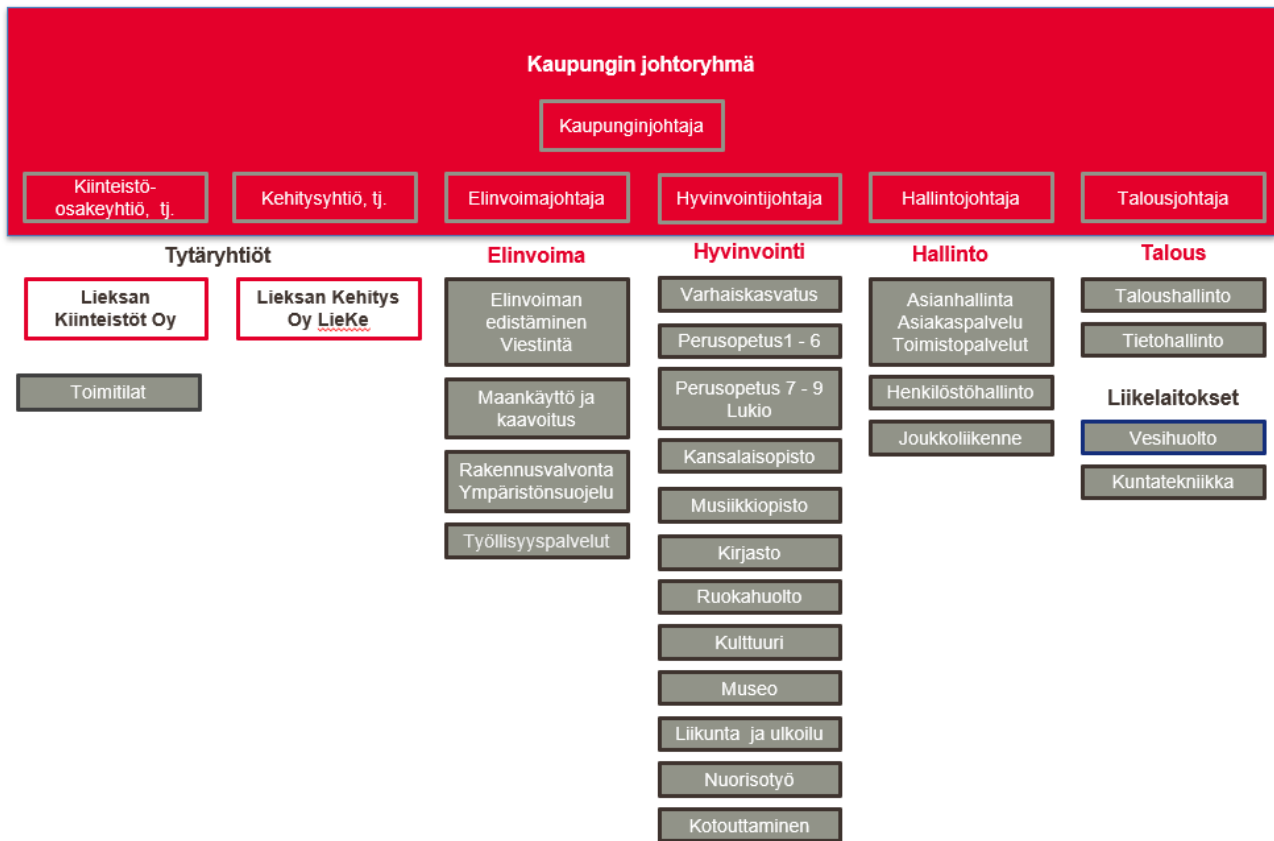

Lieksan kaupungin päätöksenteko-organisaatio muuttui vuoden 2023 alussa, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyivät kokonaisuudessaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Tämä tarkoitti samalla sitä, että Siun Sote -kuntayhtymä lakkautui ja se poistui Lieksan kaupunki -konsernista.

Lieksan kaupungin operatiivinen organisaatio 1.1.2023.

Vuoden 2022 aikana tehty organisaatiomuutos ja siihen liittyvät muutokset on toteutettu vuoden 2022 ja 2023 aikana.

Kaupungin tulosyksiköt on jaettu elinvoiman, hyvinvoinnin, hallinnon sekä talouden palvelualueisiin. Vesihuoltolaitos ja kuntatekniikka toimivat liikelaitoksina. Yrityskiinteistöistä, vuokrataloista ja kaupungin toimitiloista vastaa Lieksan Kiinteistöt Oy. Lieksan Kehitys Oy LieKe on elinkeino- ja kehittämissyhtiö. Molemmat tytäryhtiöt omistaa sataprosenttisesti Lieksan kaupunki.

Kaupungin organisaatioon on vuoden 2022 aikana tehty tukipalveluihin liittyviä muutoksia. Tilitoimistoliikelaitos lakkautettiin keväällä 2022. Tässä yhteydessä palkkahallinto ulkoistettiin Meidän IT ja Talous -yhtiölle (Meita), joka on myös Lieksan kaupungin tietohallinnon palveluntuottaja. Tilitoimiston lakkauttamisen yhteydessä kaupungin laskentapalvelut muutettiin talouspalveluksi ja osa tilitoimiston toiminnoista ja henkilöstöstä siirtyi kaupungin talouspalveluihin. Osa talouden palveluista ostetaan Meitalta, kuten tilitoimistonkin aikana (esim. myyntilaskujen lähetys, maksuliikenne jne.). Aiempi hallinnon palvelualue jaettiin 1.8.2022 alkaen hallinnon palvelualueeseen ja talouden palvelualueeseen.

Kaupungin organisaatiohierarkiaan on tarve tehdä hallintosäännössä määriteltyjen vastuiden mukaisesti muutos siten, että tietohallinto määritellään omaksi tulosyksiköksi. Vuoden 2023 hierarkiassa ICT-palvelut on sijoitettu Hallinnon palvelualueeseen osaksi keskitettyä asiakaspalvelua ja hallintoa. Tietohallinto on kuitenkin oma kokonaisuutensa ja se kuuluu talusojohtajan vastuulla olevaan kokonaisuuteen. Samoin hallinnon palvelualueeseen kuuluva henkilöstöhallinto vaatii uudelleentarkastelua, kun palkanlaskennan toiminnot ovat siirtyneet Meitan tuottamiksi. Kaupungin puolelta puuttuu henkilöstöhallintoa koordinoiva resurssi. Palvelukeskusmalli toimii parhaiten ja tehokkaammin silloin, kun kyseiseen palveluun liittyvä koordinaatio ja tulosyksiköiden tuki on omassa organisaatiossa.

Organisaation kehittämistä on syytä jatkaa tulevan talousarviovuoden aikana. Tulevat vuodet haastavat myös olemassa olevat toimintatavat ja organisoitumisen. Tulopohjan muutos pakottaa miettimään, miten palvelut ja niitä tukevat tukipalvelut jatkossa organisoidaan ja tuotetaan. Toimintaympäristön muutoksiin on syytä myös reagoida ennakoivasti.

Järjestelmäteknisesti Lieksan kaupunki -organisaatio koostuu kolmesta eri yhteisöstä, 422 Lieksan kaupunki, 424 Kuntatekniikkaliikelaitos ja 425 Vesihuoltoliikelaitos.

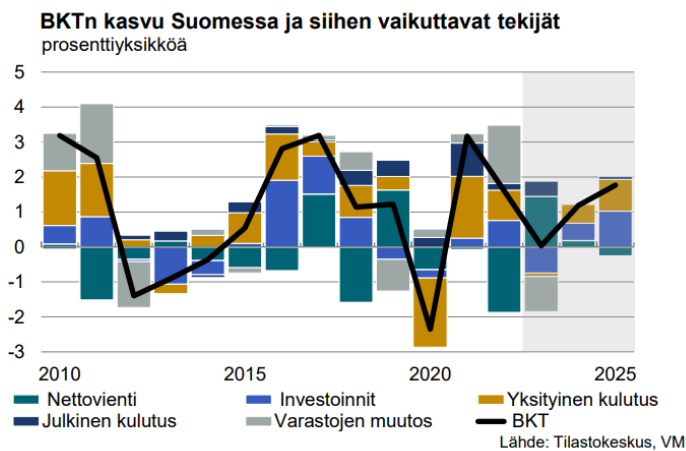
2.3 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

2.3.1 Kansantalouden näkymät

(Lähde: Reaalitalouden ennuste ja Julkisen talouden näkymät. Valtiovarainministeriö 9.10.2023)

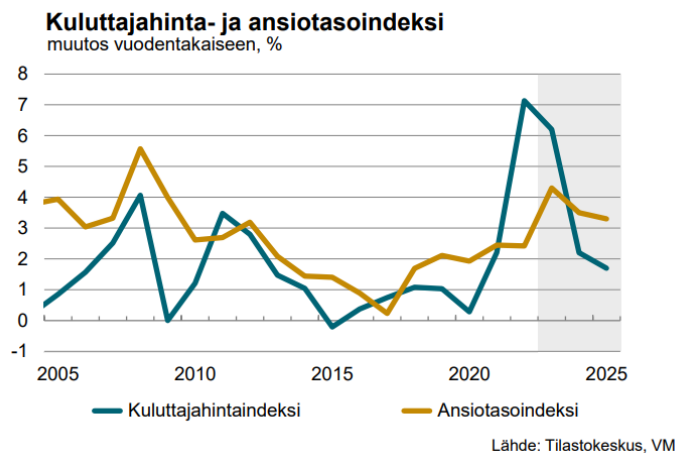
Syksyn 2023 Valtiovarainministeriön talouden katsauksessa todetaan, että Suomen talous ei kasva vuonna 2023. Talous on taantumassa jo loppuvuoden, mutta kasvua odotetaan jo ensi vuonna.

Talous ei kasva vuonna 2023, kun hintojen ja korkojen nousu vähentää kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja. Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset kääntävät talouden 1,2 prosentin kasvuun vuonna 2024. Investointien ja kulutuksen kasvu vahvistuu vuonna 2025 ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,8 prosenttia.

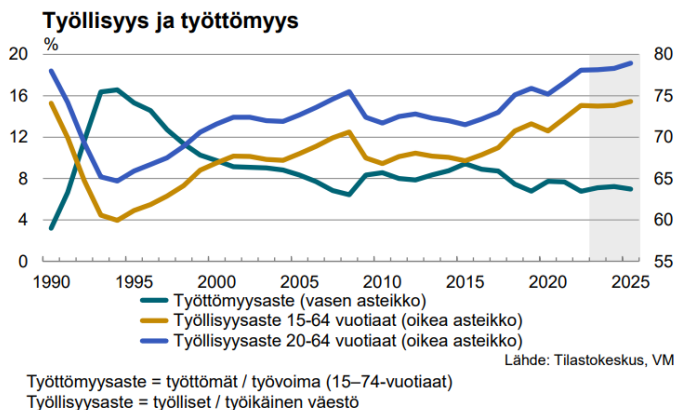
Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa

Hintojen nousu hidastuu laaja-alaisesti ja inflaatio on 2,2 prosenttia vuonna 2024. Palkat ja etuudet nousevat. Ostovoiman paranemisen myötä yksityinen kulutus kääntyy kasvuun ensi vuonna.

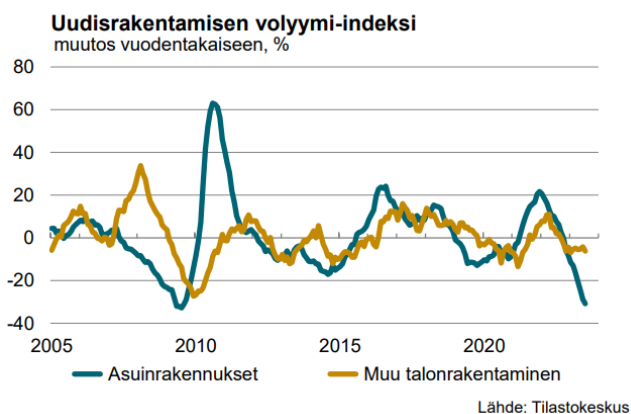
Työllisyydessä notkahdus säilyen kuitenkin korkeana

Kasvun pysähtyminen näkyy myös työllisyydessä. Lasku on jäämässä lyhytaikaiseksi. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt selvästi loppuvuoden 2023 aikana, mutta niitä on edelleen paljon. Työllisyysaste jatkaa lievän laskun jälkeen nousuaan. Työttömyysaste on ollut viimeksi yhtä matala 1990-luvun alussa ja työllisyysaste on ennätystasolla.

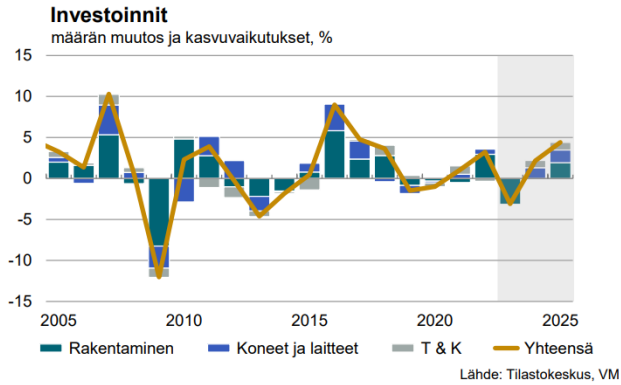
Asuntorakentaminen jyrkässä laskussa

Asuntoluottojen korkojen nopea nousu on hyydyttänyt asuntomarkkinat. Uusien kohteiden aloitukset ovat vähentyneet huipustaan noin 40 prosenttia. Muu rakentaminen pitää aktiiviteettia yllä. Asuinrakentaminen vähenee vuosina 2023 ja 2024. Riski heikommalle kehitykselle on olemassa.

Energiasiirtymä lisää investointeja

Erityisesti tuulivoimaan investoidaan poikkeuksellisen paljon. Suurin osa toteutunee vasta vuosikymmenen loppupuolella, mutta myös lähivuosille investointeja on merkittävästi. Suunnitelmat kertovat myös Suomen kilpailukyvyyn olevan kunnossa.

Kansantalouden ennusteeseen liittyy monia riskitekijöitä

Asuntorakentaminen voi laskea odotettua enemmän. Hintojen ja korkojen nousun jatkuminen odotettua pidempään voi vaikuttaa negatiivisesti kotitalouksien kulutukseen sekä asunto- ja rakennusmarkkinoille.

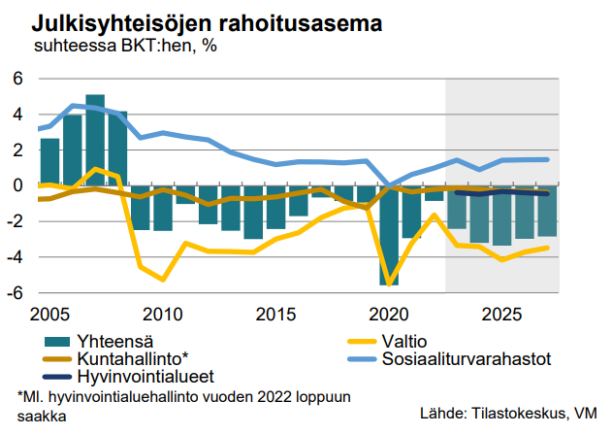
Riskiä lisää maailmantalouden heikompi kehitys, erityisesti Kiinassa ja Saksassa.

Venäjän hyökkäys sekä geopolittiset ja ympäristöriskit vaikuttavat taustalla pitäen yllä epävarmuutta ja lisäten talouden häiriöitä.

Toisaalta investointien kasvu voi yllättää positiivisesti. Samoin kotitalouksien tulojen nousu ja hintojen lasku voi lisätä kulutusta ennustettua enemmän.

Julkisen talouden näkymät

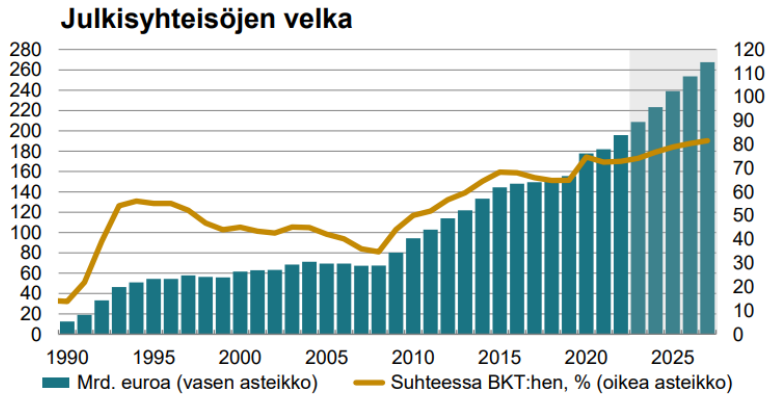
Julkinen talous heikkenee hallituksen toimista huolimatta Julkisyhteisöjen alijäämä kasvaa tänä vuonna ja pysyy suurena läpi koko ennustejakson. Alijäämä on 3 prosenttia tai yli vuosina 2024–2026. Valtionhallinnon alijäämä on syvä, minkä lisäksi hyvinvointialueet tekevät alijäämää ilman omia, korjaavia toimia. Velkaa kerryttävä alijäämä (valtionhallinto ja paikallishallinto) on noin 14 miljardia euroa vuonna 2027.

Velkasuhde jatkaa kasvuaan

Julkisyhteisöjen, erityisesti velkaa kerryttävien sektoreiden syvä alijäämä pitää velkasuhteen kasvussa. Velkasuhdearvot ovat herkkiä talouden muutoksille. Niihin liittyy huomattavaa epävarmuutta ennusteessa.

Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan on noin 20 prosentin todennäköisyys sille, että velkasuhde olisi ilman lisätoimia pienempi vuonna 2027 kuin vuonna 2022.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Keskeiset ennusteluvut

Keskeiset ennusteluvut	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	1,6	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
Yksityinen kulutus, muutos, %	1,7	-0,2	1,0	1,8		
Inflaatio, %	7,1	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0
Työttömyysaste, %	6,8	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4
Työllisyysaste, %	73,8	73,8	73,8	74,3	74,8	75,2
% BKT:sta						
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto ¹	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4	-3,0	-2,8
Valtio	-1,6	-3,3	-3,4	-4,2	-3,7	-3,5
Kuntahallinto	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4
Hyvinvointialueet		-0,4	-0,5	-0,3	-0,4	-0,5
Sosiaaliturvarahastot	1,0	1,4	0,9	1,4	1,5	1,5
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-0,4	-1,3	-2,2	-2,8	-2,7	-2,9
Julkisyhteisöjen EDP-velka	72,9	74,2	76,8	78,9	80,4	81,6
Valtionvelka ²	52,7	54,3	56,4	58,4	59,6	60,6

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² EDP-velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

2.3.2 Kuntatalous

Kuntatalousnäkymät heikkenemässä – Valtionvarainministeriö 9.10.2023

Kuntataloudessa on takana kolme vahvaa vuotta. Yleiseen talouskehitykseen liittyvä epävarmuus on kuitenkin kasvanut kuluneen vuoden aikana. Kuntien menot kasvavat hintojen noustessa ja lisäksi investointipaineet pysyvät mittavina. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys. Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan tänä vuonna vahvoja. Verotuloja kertyy tänä vuonna osin edelleen sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä talouskasvun vaimenemisen ja väliaikaisten korkeampien verotulokertymien loppuessa.

Hallitus pyrkii toimenpiteillään edesauttamaan kuntatalouden tasapainoa

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy niin kuntien tehtäviä ja rahoitusta lisääviä kuin vähentäviä toimenpiteitä. Uusiin ja laajeneviin valtionosuustehtäviin osoitetaan täysimääräinen rahoitus. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Kuntien valtionapuihin osoitetaan kokonaisuudessaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Kehyskauden loppuun mennessä vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys vuosina 2024–2027, mikä pienentää kuntien valtionosuutta noin 24 miljoonaa euroa vuonna 2024. Toisaalta maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 1,30 prosenttiin vahvistaa kuntataloutta arviolta noin 108 miljoonalla eurolla vuodesta 2024 alkaen. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus kasvaa noin 0,9 mrd. eurolla vuonna 2025, kun TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuutta kasvatetaan. Hallituksen suoraan kuntatalouteen vaikuttavia panostuksia ovat muun muassa perusopetuksen vahvistaminen ja tasa-arvon edistäminen esi- ja perusopetuksessa. Perusopetuksen vahvistamiseen liittyvien toimenpiteiden kuntatalousvaikutukset tarkentuvat jatkovalmistelun yhteydessä. Oppilas- ja opiskelijamäärien pieneneminen alentaa reaalisesti hieman opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksia kehyskaudella.

Kuntatalouden menoissa kasvupainetta

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2027. Kuntatalouden toimintamenoja kasvattavat erityisesti kunta-alan ansiotason nousu. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee sopeutuspainetta kuntatalouteen tuleville vuosille.

Kunnallisveroprosentteihin ennakoitaan kohdistuvan nousupainetta kaikissa kuntakokoryhmissä vuosina 2024–2027, mutta koko maan tasolla kunnallisveron laskennallinen korotuspaine pysyy suhteellisen maltillisella tasolla. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta kehyskauden loppua kohden määrä nousee painottuen erityisesti pienempiin kuntakokoryhmiin.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024–2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna.

Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027

Syksyn 2023 kuntatalousohjelma on laadittu valtion vuoden 2024 talousarvioesityksen ja Orpon hallituksen ensimmäisen julkisen talouden suunnitelman (JTS) valmistelun yhteydessä. Ohjelma kattaa koko vaalikauden. Valmistelussa on huomioitu hallitusohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikutuksen

kuntatalouteen siltä osin kuin toimenpiteet sisältyvät valtion talousarvioesitykseen vuodelle 204 tai julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2025–2027.

Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja hallituksen kuntatalouteen vaikuttavien toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta vuoteen 2027 asti.

Peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan 2,5 mrd. euroa vuonna 2024

Valtionosuutta vähentävät:

- Sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta aiheutuva pysyvä vähennys on -224 milj. euroa.
- Tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan takautuvasti vuodelle 2023. Valtionosuuteen kohdistetaan tästä johtuen 112 milj. euron määräaikainen vähennys vuosille 2024 ja 2025.

Valtionosuutta lisäävät:

- Indeksikorotus (2,2 %) lisää valtionosuutta 53 milj. euroa. Vaikutus jää kuitenkin 24 milj. euroa tätä pienemmäksi, koska hallitusohjelman mukaisesti indeksikorotukseen tehdään yhden prosenttiyksikön korotusta vastaava säästö.
- Tehtävämuutokset noin 9 milj. euroa.
- Määräaikaisten vähennysten päätyminen noin 15 milj. euroa.
- Perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos (3,5 milj. euroa)

Kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä vuonna 2024. Se tehdään seuraavan kerran vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

OKM:n hallinnonalan poimintoja kuntatalouteen vaikuttavista toimista

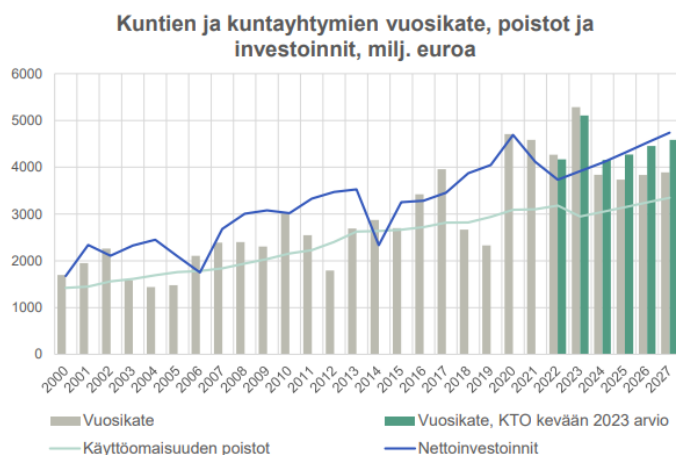
- Osana perusopetuksen vahvistamista vakiinnutetaan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoitus. Rahoitus kohdennetaan valtionavustuksina varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestäjille. Vuonna 2024 määrärahalisäys on 50 milj. euroa mikä kohdistuu lähes kokonaan kuntiin.
- Valtionavustusten tasoa alennetaan hallitusohjelman mukaisesti asteittain. Vuonna 2024 säästö on 10 milj. euroa josta 2,5 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntiin.
- Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjiltä vähennetään suoritteita siten, että niiden yhteenlaskettu euromäärä on noin -20,5 milj. euroa vuodesta 2024 lukien, mistä kuntiin kohdistuu arviolta 11,5 milj. euroa.
- Oppimisen tukea ja opinto-ohjausta vahvistetaan ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa mukaan lukien TUVA-koulutus. Tarkoitukseen osoitetaan pysyvää rahoitusta 10 milj. euroa vuonna 2024, kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 8 milj. euroa vuonna 2024.
- Väestön liikunnallisuuden edistämiseksi hallitus käynnistää Suomi Liikkeelle –ohjelmakokonaisuuden, mihin on hallituskaudella varattu 20 milj. euroa vuosittain. Alustavasti arvioituna tästä kohdentuisi kuntatalouteen avustuksina yli puolet.

Poimintoja kuntatalouteen vaikuttavista toimista muilta hallinnonaloilta

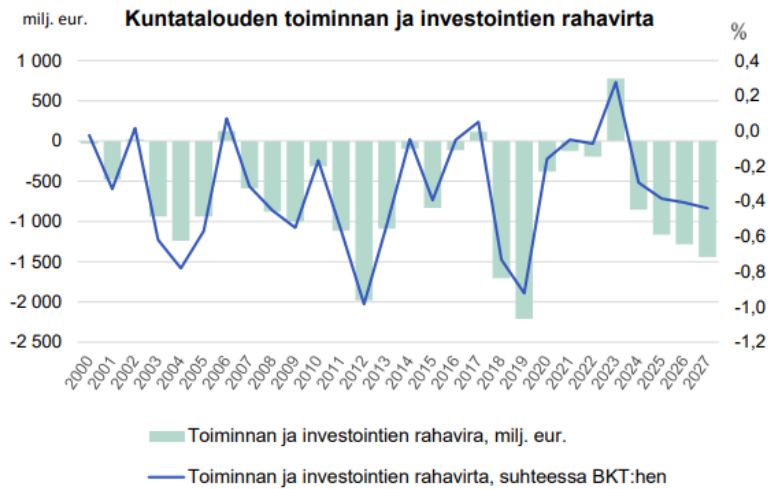
- Maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja arviolta noin 108 milj. eurolla vuodesta 2024 alkaen.
- Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan.
- Valtio tukee vuosittain suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennettä. Vuosina 2024–2027 suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen osoitetaan 9,8 milj. euroa ja keskisuurten kaupunkiseutujen tukeen 8,1 milj. euroa vuosittain.
- Työttömyysturvaan, lapsilisiin ja asumisen tukiin tehtävillä muutoksilla on välillisiä vaikutuksia erityisesti kuntien rahoitusosuuteen työttömyysturvasta ja perustoimeentulotuesta. Myös kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän muutosten seurauksena.
- Erityisryhmien asunto-olojen parantamiseen tarkoitettua investointiavustusta leikataan vuodesta 2024 alkaen. Kuntien omistamien vuokrataloyhtiöiden saama investointiavustus vähenee vuonna 2024 arviolta noin 14 milj. eurolla ja vuosina 2025–2026 noin 19 milj. eurolla vuosittain.

Kuntatalouden kehitysarvio

Vuosikatteen riittävät poistoihin, mutta eivät nettoinvestointeihin vuosina 2024–2027. Vuosikatetta vahvistaa kuluvana vuonna sote-uudistukseen liittyvät verohännät eli verojen tilitykset vuosina 2023, 2024 ja osin vielä 2025. Vuosikatteen riittävät kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina, mutta nettoinvestointeihin ne eivät riitä. Vuosien 2024–2027 vuosikatetta laskevat muutoksen valtionosuuksissa ja verotuloissa. Hallituksen päätökset lisäävät kuntien tuloja hieman enemmän kuin menoja hallituskauden alkuvuosina, mutta niiden nettovaikutus koko kuntatalouteen on vuoden 2027 tasolla likimain kustannusneutraali.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jää painelaskelmassa negatiiviseksi vuosina 2024–2027. Palvelutarpeen lasku haastaa kuntia toiminnan sekä palveluverkon sopeuttamiseen. Kuntatalouden menot kasvavat hintojen noustessa ja lisäksi investointipaineet pysyvät mittavina. Kustannusten kehitykseen vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys. Työikäisen väestön väheneminen heikentää osaavan työvoiman saatavuutta ja kuntien veropohjaa. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jää painelaskelmassa negatiiviseksi vuosina 2024–2027.

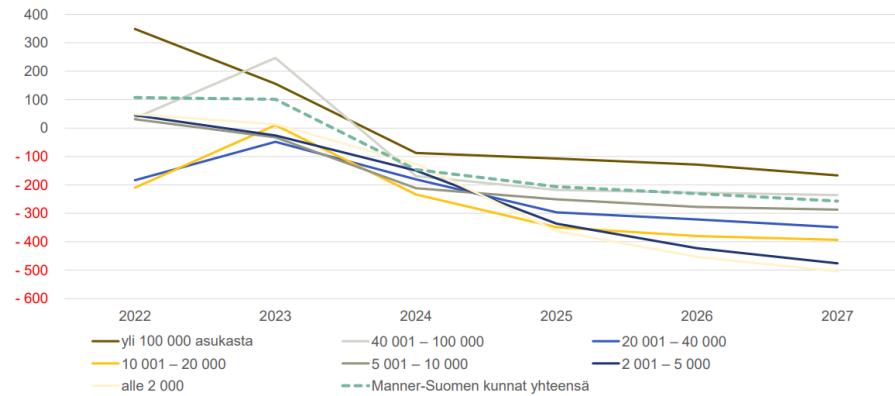
Lähde: TK, VK, VM

Ennusteen riskit

- Positiiviset riskit
  - Menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta.
  - Henkilöstöpula voi rajoittaa menojen kasvua (palvelujen saatavuuden kustannuksella).
  - Kuntien laajan itsehallinnon vuoksi, kunnat pystyvät vaikuttamaan myös tulojen kehitykseen esim. kunnallis- ja kiinteistöveroprosenteja nostamalla.
- Negatiiviset riskit
  - Nopeampi hintojen nousu (erityisesti ostot) ja henkilöstöpulan aiheuttama palkkakilpailu voivat nostaa menojen hintaa ennakoitua enemmän.
  - Palveluverkon karsiminen voi osoittautua kaikenkokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi.

Talouden sopeutuspaine kuntakokoryhmittäin

Toiminnan ja investointien rahavirta, €/as

Kunnallisveroprosentin laskennallinen korotuspaine

Isoimmat korotuspaineet kohdistuvat koko maan tasolla vuoteen 2026. Tarkastelujakson loppua kohden mentäessä kaikissa kuntakokoryhmissä on korotuspainetta.

Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
yli 100 000 asukasta	-1,6	-0,5	0,3	0,4	0,5	0,6
40 001 – 100 000	-0,2	-1,1	0,8	1,0	1,0	1,0
20 001 – 40 000	0,9	0,2	0,7	1,1	1,2	1,2
10 001 – 20 000	1,2	-0,0	1,1	1,7	1,7	1,7
5 001 – 10 000	-0,2	0,2	1,1	1,3	1,4	1,3
2 001 – 5 000	-0,3	0,1	0,9	1,9	2,3	2,5
alle 2 000	-0,4	-0,1	0,8	2,4	2,9	3,1
Manner-Suomen kunnat yhteensä	-0,5	-0,4	0,6	0,9	0,9	0,7

Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä kasvaa tulevina vuosina. Isoin muutos negatiivisen vuosikatteen kunnissa tapahtuu vuodesta 2023 vuoteen 2024 mentäessä, painottuen enimmäkseen pieniin kuntakokoryhmiin. Kehyskauden lopussa negatiivisen vuosikatteen kuntia on yhteensä 26.

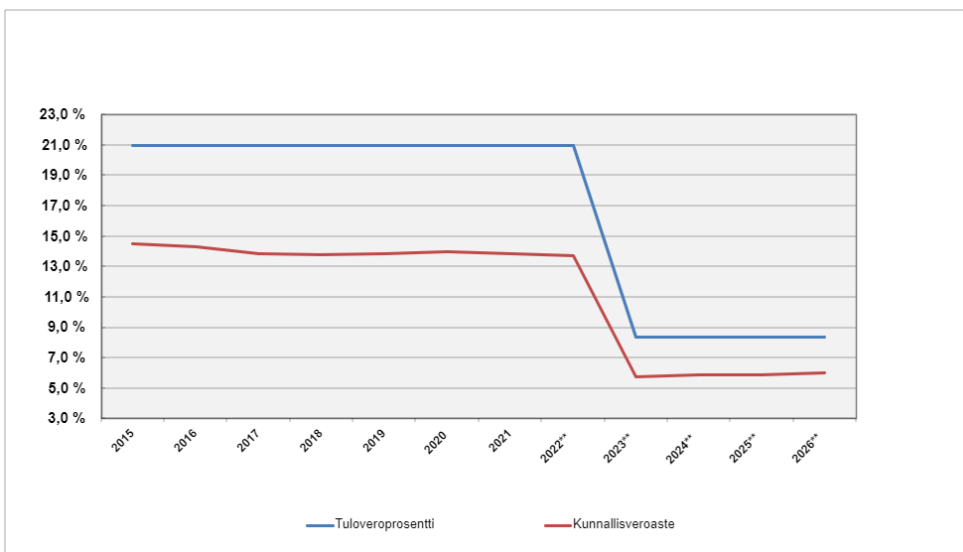
Negatiivisten vuosikatteen kuntien lukumäärä	2022	2023	2024	2025	2026	2027
yli 100 000 asukasta	0	0	0	0	0	0
40 001 – 100 000	0	0	0	0	0	0
20 001 – 40 000	0	0	0	0	0	0
10 001 – 20 000	0	0	0	1	0	0
5 001 – 10 000	3	3	3	2	3	2
2 001 – 5 000	5	2	5	5	12	13
alle 2 000	6	2	9	9	11	11
Manner-Suomen kunnat yhteensä	14	7	17	17	26	26

2.3.2.1 Verotulot

Kuntien verorahoitus muuttui pysyvästi vuoden 2023 alussa, kun sote-palvelut ja pelastustoimi siirtyivät hyvinvointialueille ja niiden rahoitus valtiolle. Vuoden 2023 alkupuoliskon verotulokehitys oli vielä leikattua veroprosenttia korkeampi aiempien vuosien tilitysten vuoksi. Vuoden 2023 aikana verotulot ovat kuitenkin tasoittuneet uutta tilannetta vastaavaksi. Vuoden 2023 tuloveroprosenttia kunnat eivät voineet päättää itsenäisesti vaan veroprosenttia leikattiin kaikilta 12,64 prosenttiyksikköä. Vuoden 2024 veroprosenttien määrittämisessä manner-Suomen kuntien oli muutettava veroprosenttiaan vähintään niin, että se ilmoitettiin jälleen 0,10 % tarkkuudella. Lieksan kaupungin osalta tämä tarkoitti käytännössä veroprosentin muuttumista 8,36 %:sta 8,4 %:iin.

Kunnallisveroa ei kuitenkaan kerry prosenttimäärän mukaista osuutta tuloista, koska tuloista tehdään vähennyksiä ennen veron laskemista. Kun lasketaan euomääräisen veron osuus tuloista ennen vähennyksiä, saadaan efektiivinen veroaste, joka arvioidaan Lieksassa vuonna 2024 olevan 5,88 %.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty Lieksan kaupungin tuloveroprosentin ja efektiivisen kunnallisveroprosentin kehitys vuodesta 2015. Vuosien 2025–2026 on käytetty samaa veroprosenttia kuin vuonna 2024 (8,40 %).

Kuva: Lieksan kaupungin tuloveroprosentti ja efektiivinen veroprosentti (kunnallisveroaste) vuosina 2015–2026.

Lieksan verolaskelmien taustaoletukset:

- Laskelmissa on huomioitu kunnallisveroprosentti 8,40 % vuosille 2024–2026
- verot ovat Kuntaliiton 10/2023 julkaisemien ennusteiden mukaiset

Veroennustekehikon päivitys perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikossa on myös huomioitu verotilitykset syyskuuhun asti sekä

Verohallinnon 2.10. julkaisemat ennakkotiedot valmistuvasta kunnallis- ja yhteisöverotuksesta verovuonna 2022.

Kunnallisveroennuste

Hallituksen esittämät veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 40 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Tästä vajaa 30 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka huomioimme jo aiemmissa veroennustekehikoissa. Lisäksi tehtiin muutamia verovaikutuksiltaan pieniä muutoksia veroperusteisiin, muun muassa matkakuluvähennykseen sekä työtulovähennykseen. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan nettomääräisesti valtionosuusmaksatusten yhteydessä.

Ansiotulojen arvioitu kehitys on heikentynyt elokuun veroennustekehikosta. Palkkasumman kehitys 2022–2023 pienenee noin 0,5 prosenttiyksiköllä heikompien työllisyysnäkökymien sekä Tulorekisteristä saatujen palkkatulotietojen seurauksena. Myös ensi vuoden palkkasumman kehitystä alennettiin elokuun arviosta. Petteri Orpon hallitus on esittänyt mittavia leikkauksia sosiaaliturvaetuuksiin. Näin ollen työttömyysturvaetuedet pienenevät selvästi, ensi vuonna lähemmäs 17 prosenttia. Edellä esitetyt arviot pienentävät kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 120 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

Ensi vuodesta alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 80 miljoonalla eurolla. Näin ollen ensi vuoden arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee vain noin 40 miljoonalla eurolla verrattuna elokuun arvioon. Verovuosille 2025–2027 arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee noin 100 miljoonalla eurolla/verovuosi verrattuna elokuun veroennustekehikon arvioon, lähinnä heikentyneen ansiotulokehityksen takia.

Yllä mainittujen veropohjan muutosten seurauksena kunnallisveron arvioidut tilitykset pienenevät vain noin 10 miljoonalla eurolla kuluvana vuonna ja 20 miljoonalla eurolla ensi vuonna, verrattuna elokuun veroennustekehikon arvioon. Vuosina 2025–2027 kunnallisveron tilitykset pienenevät keskimäärin noin 80 miljoonaa per vuosi verrattuna elokuun arvioon.

Yhteisöveroennuste

kesäkuusta alkanut yhteisöveron verovuoden 2023 ennakkoverojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti. Loppuvuoden kehitys ei näillä näkymin näytä merkittäviä piristymisen merkkejä. Näin ollen kuluvan vuoden maksuunpano- ja tilitysennustetta on laskettu elokuusta hieman lisää.

Työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksujen alentaminen nostaa myös yhteisöveron tuottoa, arviolta vajaalla 30 miljoonalla eurolla per vuosi. Kuntien yhteisöveron ensi vuoden kertymäarvio on hieman elokuun veroennustekehikon arviota parempi, mutta kuitenkin noin 70 miljoonaa pienempi verrattuna syksyn Kuntatalousohjelman arvioon. Vuosille 2025–2027 erot elokuun veroennustekehikkoon ja syksyn Kuntatalousohjelman arvioon ovat pienemmät.

Kiinteistöveroennuste

Hallitusohjelmassa esitetty maapohjan eriytetty kiinteistöveroprosentti, jonka alarajaksi on esitetty 1,30 %, on hyväksytty marraskuun alussa. Näin ollen muutos tulee voimaan 1.1.2024 alkaen. Muutos nostaa kiinteistöveron maksettavaa ja tilitettävää veroa ensi vuodesta alkaen koko maan tasolla noin 100 miljoonalla eurolla per vuosi.

Lieksan kaupungin verotuloissa muutos tarkoittaa noin 130 000 euron lisäystä verotuloihin. Muut kiinteistöveroprosentit pysyvät aiemmalla tasolla. Kiinteistöverotutoksi vuonna 2024 arvioidaan noin 3,830 miljoonaa euroa.

Lieksan kaupungin vuoden 2024 kiinteistöveroprosentit

Vero	Prosentti	Rajat	Pakollisuus
Yleinen kiinteistövero	1,00	0,93–2,00	tulee määrätä
Vakituinen asunto	0,43	0,41–1,00	tulee määrätä
Muu asuinrakennus	0,95	0,93–2,00	tulee määrätä
Voimalaitos	3,10	0,93–3,10	voidaan määrätä
Rakentamaton rakennuspaikka	ei määrätty	2,00–6,00	voidaan määrätä
Yleishyödyllinen yhteisö	ei määrätty	0,00–2,00	voidaan määrätä
Yleinen maapohja	1,30	1,30–2,00	ehdollinen, lain voimaantulo*

*laki on hyväksytty eduskunnassa ja se tulee voimaan 1.1.2024

Veroprosenttien vertailutiedot

Lieksan kaupungin vuoden 2023 veroprosenttien vertailu Pohjois-Karjalan maakunnan, kuntakokoluokan ja koko maan keskiarvoon on esitetty alla olevassa taulukossa.

Vero	Lieksa	P-K	5000–10000 as.	10000–20000 as.	Suomi
Kunnallisvero	8,36	8,11	8,69	8,42	7,38
Yleinen kiinteistövero	1,00	1,06	1,09	1,12	1,12
Vakituinen asunto	0,43	0,47	0,51	0,52	0,50
Muu asuinrakennus	0,95	1,06	1,18	1,16	1,21

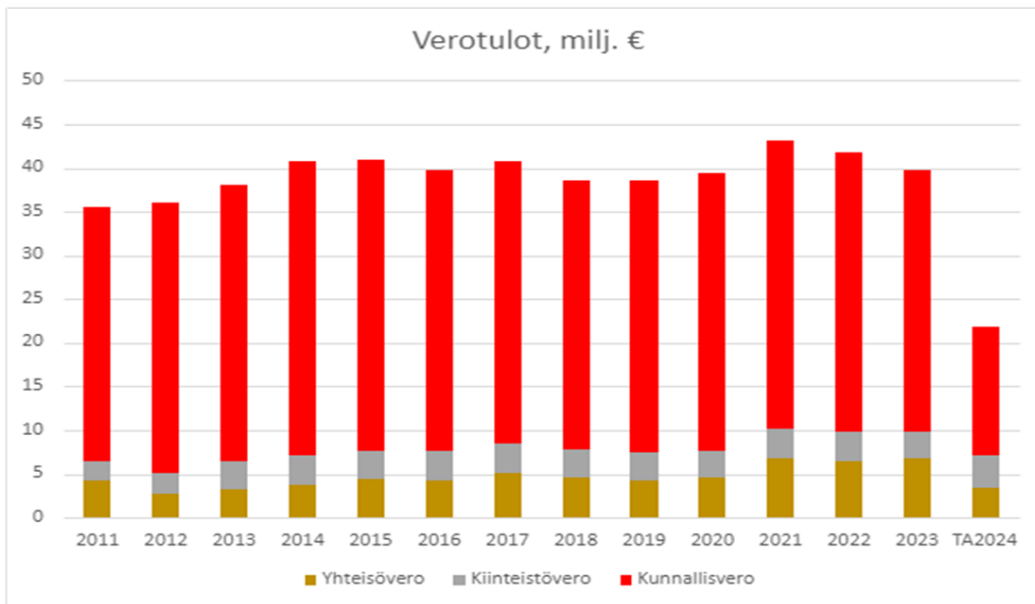
Vuoden 2023 aikana, varsinkin alkuvuodesta, on tilittynyt vielä merkittävä määrä vuonna 2022 maksuunpantuja veroja. Loppuvuotta kohden verotilitykset ovat tasaantuneet tasolle, joka vastaa uutta, sote-uudistuksen jälkeistä tasoa. Verotulojen kehitystä tulee seurata tarkoin. Painetta lähivuosina veroprosenttien nostoon voi mahdollisesti olla. Vuoden 2024 osalta näyttäisi vielä sieltä, että kaupungin talous on tasapainossa nykyisillä veroprosenteilla, mutta on syytä varautua siihen, että aiempaan tulostasoon ei enää päästä. Verojen lisäksi tähän vaikuttaa valtionosuuksien merkittävä lasku aiempaan verrattuna.

Alla olevan taulukon verotuloennusteet perustuvat Kuntaliiton 10 /2023 verotuloennusteeseen.

Lieksan kaupungin verotulot 2022–2026:

	TP 2022	TA+MUUT. 2023	TOT 8/2023	LTK 2024	Ero%	KH 2024	Ero%	KV 2024	Ero%	SV1 2025	SV2 2026
VEROTULOT	41 840 035	22 095 000	16 868 239	21 620 000	-2,1	21 750 000	-1,6	21 750 000	-1,6	22 220 000	22 594 000
5000 Kunnan tulovero	31 903 591	14 707 000	12 270 816	14 560 000	-1,0	14 560 000	-1,0	14 560 000	-1,0	14 771 000	15 070 000
5100 Kiinteistövero	3 392 069	3 395 000	1 660 568	3 700 000	9,0	3 830 000	12,8	3 830 000	12,8	3 845 000	3 845 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	6 544 376	3 993 000	2 936 856	3 360 000	-15,9	3 360 000	-15,9	3 360 000	-15,9	3 604 000	3 679 000

Kuva: Lieksan kaupungin verotulojen aikasarja toteumat 2011–2022, ennuste 2023 ja arvio 2024.

2.3.2.2 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisäätelien kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet määräytyvät laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Kuntien palvelutuotannon kustannukset ja verotulot poikkeavat paljon toisistaan muun muassa väestön ikärakenteen ja olosuhteiden takia. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella.

Järjestelmää täydentää tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville kunnille myönnettävä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen. Kunta päättää itse valtionosuuksiensa kuten verotulojensakin käytöstä ja hyötyy taloudellisesti, jos järjestää palvelunsa kustannustehokkaasti.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

1. kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, jota hallinnoi valtiovarainministeriö, ja
2. opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtiovarainministeriön hallinnoima peruspalvelujen valtionosuus on näistä taloudellisesti merkittävämpi. Vaikka hallinnollisen jaon perusteella voisi päätellä toisinkin, niin valtaosa kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen valtionosuusrahoituksesta määräytyy valtiovarainministeriön hallinnoiman peruspalvelujen valtionosuuden laskentatekijöiden kautta.

Peruspalvelujen valtionosuus koostuu kuntien kustannuserojen sekä tulopohjan tasauksesta. Kustannuserojen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Tulopohjaa tasataan kunnan verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen kautta.

Varsinaisesta peruspalvelujen valtionosuudesta eriyttynä osana kunnille maksetaan myös veromenetysten korvausta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta myönnetään mm. seuraaviin kuntien tehtäviin:

- lasten päivähoito,
- esiopetus ja perusopetus,
- kirjastot, kuntien kulttuuritoiminta ja taiteen perusopetus
- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muodostuu

- ikärakenteen ja
- muiden laskennallisten kustannusten määräytymistekijöiden perusteella.

Peruspalveluiden valtionosuuden muodostuminen vuonna 2024

Laskennalliset kustannukset	TA 2023, 1000 euroa	TAE 2024 1000 euroa	Muutos 1000 euroa
Ikärakenne	8 011 858	8 118 640	106 782
Työttömyys	372 418	382 834	10 416
Kaksikielisyys	103 337	105 767	2 430
Vieraskielisyys	764 994	846 895	81 901
Asukastiheys	202 715	207 713	4 998
Saaristoisuus	14 618	14 840	222
Saaristo-osakunta	9 554	9 665	111
Koulutustausta	152 420	155 858	3 438
Laskennalliset kustannukset yhteensä	9 631 914	9 842 213	210 299
Kuntien rahoitusosuus	7 504 230	7 684 802	180 572
Valtionosuus	2 127 684	2 157 411	29 727
Lisäosat	270 213	277 654	7 441
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	818 756	807 839	-10 917
Valtionosuuden harkinnanvarainen korotus	10 000	10 000	0
Kotikuntaa vailla olevien 6-15-vuotiaiden kotikuntakorvaukset	12 268	11 853	-415
Yksityisen opetuksen järjestäjien ja yliopistojen arvonnalisävero	7 586	7 899	313
Valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset	-505 008	-811 656	-306 648
Kuntien peruspalvelujen valtionosuus, yhteensä	2 741 500	2 461 000	-280 500

Hyvinvointialueuudistus toi merkittäviä muutoksia valtionosuusjärjestelmään

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus.

Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää uudistetaan

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistusta varten on asetettu valmisteluryhmä toimikaudelle 31.8.2023-31.12.2025. Tavoitteena on uudistaa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelman linjausten mukaisesti sekä lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä.

Työryhmän tehtävänä on arvioida kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kehittämistarpeita suhteessa kuntien tehtäviin. Kunnilla on uusi rooli peruspalvelujen järjestämisessä, kun sosiaali- ja terveys- sekä pelastuspalvelujen järjestäminen on siirtynyt hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta ja vastaavasti työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kunnille vuoden 2025 alusta.

Järjestelmän tulee olla laskennallinen, selkeä ja vahvistaa kunnallista itsehallintoa. Kuntien saamien valtionosuuksien yleiskatteellisuus säilytetään ja kuntien tehtävien rahoitusta vahvistettaessa painotetaan yleiskatteellisia valtionosuuksia valtionavustusten sijaan.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväätuntokaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026.

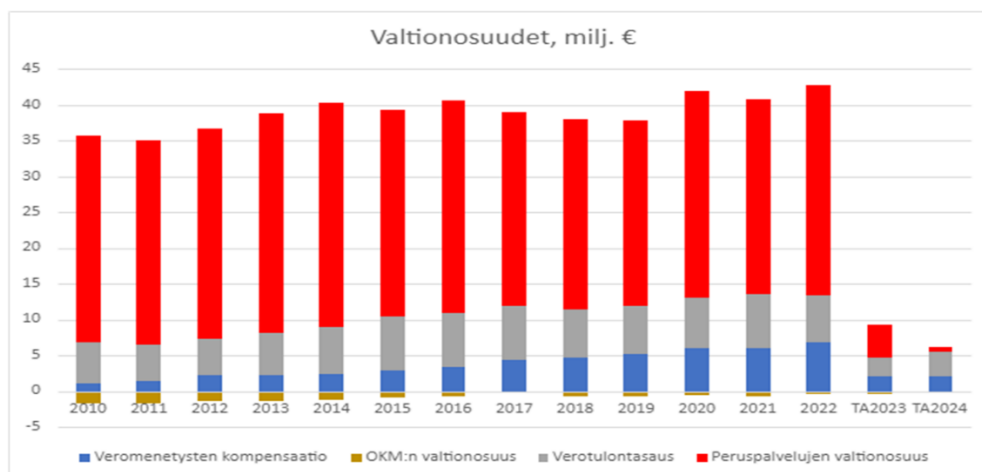
Lieksan valtionosuuslaskelmien taustaoletukset:

- Valtionosuudet perustuvat valtiovarainministeriön lokakuussa 2023 antamaan arvioon ja sen perusteella Kuntaliiton 10/2023 laatimiin kuntakohtaisiin valtionosuusennusteisiin.

Lieksan kaupungin valtionosuudet 2022–2026:

	TP 2022	TA+MUUT. 2023	TOT 8/2023	LTK 2024	Ero%	KH 2024	Ero%	KV 2024	Ero%	SV1 2025	SV2 2026
VALTIONOSUUDET	42 309 304	8 824 000	5 989 618	5 952 000	-32,5	5 952 000	-32,5	5 952 000	-32,5	9 479 000	9 759 000
5501 Kunnan peruspalv.valt.osuus	29 388 546	4 512 000	3 008 078	672 000	-85,1	672 000	-85,1	672 000	-85,1	3 432 000	3 497 000
5502 Verotul.perust.valt.os.tasaus	6 555 396	2 663 000	1 948 627	3 460 000	29,9	3 460 000	29,9	3 460 000	29,9	4 097 000	4 230 000
5701 Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	-427 432	-427 000	-180 460	-270 000	-36,8	-270 000	-36,8	-270 000	-36,8	-270 000	-270 000
5890 Verotulomenetysten korvaus	6 792 794	2 076 000	1 213 373	2 090 000	0,7	2 090 000	0,7	2 090 000	0,7	2 220 000	2 302 000

Valtiovarainministeriö ilmoitti marraskuussa 2023 mahdollisista lisävähennyksistä, joita valtionosuuksiin tultaneen tekemään vuosien 2024–2026 aikana. Vähennys ei näillä näkymin vielä kohdistu vuoteen 2024 vaan ne siirtyvät vähennettäväksi takautuvasti vuosille 2025–2026. Lieksan kaupungin osalta vähennys olisi vuositasolla n. 800 000 euroa. Yllä olevat luvut eivät sisällä näitä vähennyksiä, koska niistä ei ole olemassa vielä virallisia päätöksiä.

Kuva: Lieksan kaupungin valtionosuuksien aikasarja toteumat 2001–2022, ennuste 2023 ja arvio 2024.

2.3.3 Alueelliset näkymät

Pohjois-Karjala ja Pielisen Karjala

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton Trendit 2/2023 talouskatsauksen mukaan Pohjois-Karjalan yrityssektorin tilanne on pitkittyessään mutkistunut, kun maailmanlaajuinen taloustilanteen heikentymisestä.

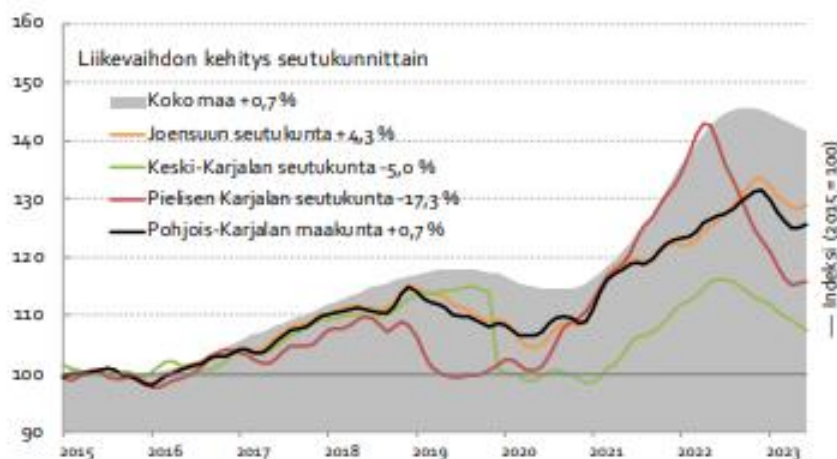
Tilastokeskuksen tuoreiden suhdannetietojen mukaan maakuntamme yrityssektorin kokonaisliikevaihto kasvoi tämän vuoden tammi-kesäkuussa vain 0,7 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto vielä kasvoi 4,6 %, mutta toisella neljänneksellä kasvu taittui laskuksi, liikevaihto pieneni 2,8 %. Alavireen jatkumisesta kertoo sekin, että inflaatiotahdistakin jäätiin kauas vuoden ensimmäisellä puolikkaalla. Vielä viime vuoden lopulla liikevaihdon kehityksessä päästiin sentään inflaatiolukujen tasalle. Alkuvuodesta keskimääräinen inflaatiotahti lähenteli kahdeksaa prosenttia, mutta onneksi hintojen nousu on vuoden edetessä hidastunut.

Haasteet näkyivät Pohjois-Karjalassa erityisesti puun sahauksessa, jossa liikevaihto laski 41,3 prosenttia. Myös myönteistä tapahtui: useiden toimialojen liikevaihto kasvoi haasteista huolimatta ja henkilöstön määrä kasvoi kaikissa seutukunnissa. Esimerkiksi teollisuudesta löytyi myös vahvoja kasvualoja: liikevaihto kasvoi kivi-teollisuudessa 37,6 %, koneiden ja laitteiden valmistuksessa 24,4 % ja elintarviketeollisuudessa 10,9 %. Tilanteeseen nähden hyvin menestyivät myös mm. kaivostoiminta (+22,5 %), metsätalous ja puunkorjuu (+22,0 %), sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta (+10,9 %).

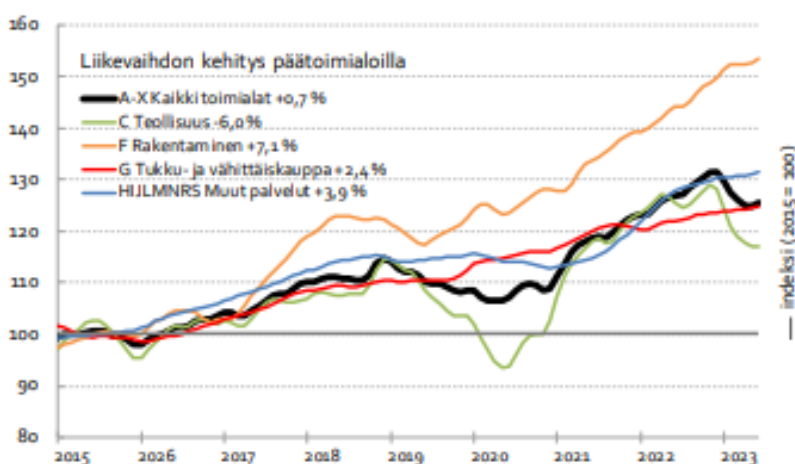
Toimialojen kehityksessä oli siis selviä eroja, vaikeudet eivät ulottuneet samassa mittakaavassa kaikille aloille. Toimintaympäristön kehityksestä huonompaan suuntaan kertoo kuitenkin se, että toinen vuosineljännes oli ensimmäistä huonompi lähes kaikilla toimialoilla. Tulevaisuutta leimaavat edelleen vakavat huolet, ja taantumien mahdollisuus hämöttää edessä. Kansainvälinen talous odottaa edelleen käännettä parempaan eikä Ukrainan kriisiin ole näkyvissä ratkaisua. Kotimaassa rakentamisen näkymät ovat suorastaan synkät, eikä valtion talousarviokaan ole tuomassa Pohjois-Karjalaan merkittäviä investointeja.

Kehitys Pohjois-Karjalassa	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2022	1.-6.2023	1 000 €	%
Kiven leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely (TOL 237)	15 660	21 544	5 884	37,6
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 28)	232 708	289 581	56 873	24,4
Kaivostoiminta ja louhinta (TOL B)	25 113	30 753	5 641	22,5
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	92 494	112 839	20 344	22,0
Luovat alat (TEM)	8 448	10 245	1 796	21,3
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	69 157	76 719	7 561	10,9
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	133 965	148 539	14 574	10,9
Kiinteistöalan toiminta (TOL 68)	71 381	78 368	6 988	9,8
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	576 603	631 406	54 803	9,5
Rakentaminen (TOL F)	419 270	449 067	29 797	7,1
Luovien alojen yritysryhmä	32 843	34 746	1 903	5,8
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 33)	37 128	38 817	1 689	4,5
Tietojenkäsittelypalvelut (TOL 62-63)	59 458	62 158	2 700	4,5
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	645 343	670 529	25 186	3,9
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	982 035	1 005 260	23 226	2,4
Muovituotteiden valmistus (TOL 222)	125 340	127 243	1 903	1,5
Kaikki toimialat A-X	3 931 302	3 958 378	27 076	0,7
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	149 903	150 738	834	0,6
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	180 481	180 601	119	0,1
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	222 017	219 528	-2 489	-1,1
Sähkötekniikan laitteiden valmistus (TOL 26-27)	70 832	69 097	-1 735	-2,4
Jalostus (TOL BC+DF)	2 039 169	1 987 759	-51 411	-2,5
Kaivostoiminta ja louhinta, teollisuus, energia (TOL BCD)	1 617 166	1 548 159	-69 007	-4,3
Teollisuus (TOL C)	1 455 620	1 368 999	-86 621	-6,0
Puutavaran valmistus (TOL 162+310)	62 070	53 043	-9 028	-14,5
Metsäbiotalous	551 745	443 305	-108 439	-19,7
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	278 369	163 465	-114 905	-41,3

(Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Trendit-talouskatsaus 2/2023)

(Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Trendit-talouskatsaus 2/2023)

(Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Trendit-talouskatsaus 2/2023)

Pielisen Karjalan seutukunnassa yritysten liikevaihdossa on havaittavissa samaa kehitystä kuin muuallakin maakunnassa. Osalla toimialoista on vielä nähtävissä liikevaihdon kasvua edelliseen vuoteen verrattuna, mutta varsinkin puun sahaus, höyläys ja kyllästys -toimialalla muutos on ollut peräti – 47,9 %. Syynä ovat sekä volyymin että maailmanmarkkinahintojen lasku.

Pielisen Karjalan seutukunta	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2022	1.-6.2023	1 000 €	%
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	10 431	11 716	1 285	12,3
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	19 527	21 725	2 198	11,3
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	20 357	22 614	2 257	11,1
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	19 928	22 113	2 185	11,0
Koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 26–27, 28)	3 128	3 402	274	8,8
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	10 548	11 173	625	5,9
Rakentaminen (TOL F)	16 867	17 416	548	3,3
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	21 466	22 026	560	2,6
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	57 915	59 087	1 172	2,0
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	94 647	95 449	802	0,8
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	11 620	11 128	-491	-4,2
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	1 507	1 248	-259	-17,2
Kaikki toimialat A-X	490 181	405 323	-84 858	-17,3
Jalostus (TOL BC+DF)	289 680	202 329	-87 351	-30,2
Koko teollisuus (TOL BCD)	271 457	185 199	-86 258	-31,8
Teollisuus (TOL C)	263 911	175 140	-88 771	-33,6
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	138 182	72 021	-66 160	-47,9

(Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Trendit-talouskatsaus 2/2023)

Lieksa

Lieksan alueen huolestuttava negatiivinen kehitys alkoi viime vuoden viimeisen kvartaalin aikana. Silloin Lieksan teollisuuden kehitykseksi kirjattiin -17,0 %.

Vuoden 2023 aikana yritysten liikevaihdon negatiivinen kehitys on jatkunut siten, että koko ensimmäisen vuosipuoliskon kaikkien toimialojen liikevaihdot ovat 25,6 prosenttia alemmalla tasolla kuin vastaavaan aikaan vuonna 2022.

Teollisuudessa kehitys on ollut muita toimialoja negatiivisempaa liikevaihdon laskiessa 35,6 prosenttia. Lisäksi liikevaihtojen negatiivinen kehitys kiihtyi vuoden edetessä niin, että vuoden toinen kvartaali on selvästi ensimmäistä heikompi.

Positiivista kehitystä on ollut elintarviketeollisuudessa (+11,0 %) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (+5,9 %). Porokylän Leipomo Oy:n uusi ruisleipätuotantolaitos käynnistyi toukokuussa ja Pohjois-Karjalan Osuuskaupan uusi hotelli avautui Kolin kylällä juhannuksena 2023. Kolin matkailualueen ympärillä positiivinen kehitys kokonaisuudessaan luo edellytykset tulevaisuuden matkailuteollisuuden kasvuun.

Vaikka tulevaisuuden näkymät ovat tällä hetkellä sumuiset, on siitä huolimatta Lieksassa suunnitteilla ja valmistumassa investointeja. Esimerkiksi Pielisen Bio Oy:n biokaasulaitos valmistunee tuotantoon vuoden 2024 aikana.

Venäjä jatkaa hyökkäyssotaansa Ukrainassa, mikä heikentää yritysten toimintaympäristöä edelleen. Toisaalta Suomen liittyminen sotilasliitto Natoon voi parhaimmillaan vaikuttaa siten, että Itä-Suomen infraan panostetaan entistä voimakkaammin.

Kokonaisuudessaan talouden näkymät ovat tällä hetkellä Lieksassa haasteelliset, vaikka inflaatio on tasaantumaa päin, samoin kuin korkojen nousu.

Kuten jo edellisinä vuosinakin on todettu, tulevaisuudessa Lieksan kaupungin elinkeinoelämän kehittämisen kannalta merkittävimäksi asiaksi nousee osaavan työvoiman saatavuus. Useiden yritysten samanaikainen kasvu luo uusia työpaikkoja. Toisaalta huomattava määrä työntekijöitä on jäämässä eläkkeelle. Tämä avaa uusille työntekijöille paljon työtehtäviä. Työntekijöiden saatavuuden turvaamiseksi on tarpeellista edistää ja kehittää jo Lieksassa asuvien henkilöiden pääsyä työmarkkinoille. Tämän lisäksi työntekijöitä on aktiivisesti haettava eri puolilta Suomea ja jossain määrin myös ulkomailta. Näiden asioiden toteuttamiseksi Lieksan kaupunkikonsernin on etsittävä uusia aluemarkkinoinnin ja rekrytoinnin keinoja yhteistyössä koulutusorganisaatioiden ja yritysten kanssa.

Viestinnän kanavien ja nopeuden kasvaessa sen merkitys ihmisten mielikuvien ja päätösten tekemisessä korostuu koko ajan yhä enemmän. Tämän takia viestinnän kehittäminen ja mielikuvan parantaminen Lieksan kaupungista ja sen yrityksistä on entistä tärkeämpää. Kaupungin monipuolinen ja laadukas palvelutarjonta ja elinkeinoelämän vireys sekä kokonaisuutena tarkastellen myönteiset kehitysnäkymät on saatava entistä paremmin viestittyä julkisuuteen. Viestinnän onnistumisella on merkittävä vaikutus työvoiman saatavuuteen ja työntekijöiden muuttamiselle paikkakunnallemme. Tähän on panostettu ja näkyvyyttä on saatu lisää eri medioissa. Lieksan kaupunki 50 vuotta -juhlavuosi 2023 toi näkyvästi esiin kaupungin monipuolista tapahtumakirjoa sekä hyviä palveluja.

Lieksassa jatketaan elinvoimaan panostamista. Kaupunki on kehittänyt yritysten toimintaedellytyksiä, maankäyttöä, matkailua ja alue- ja rekrytointimarkkinointia. Kaupungin hyvinvointipalveluja on kehitetty samoin kuin liikunta- ja kulttuuriolosuhteita. Nämä kaikki näkyvät kaupungin vuosien 2024–2026 investointiohjelmassa.

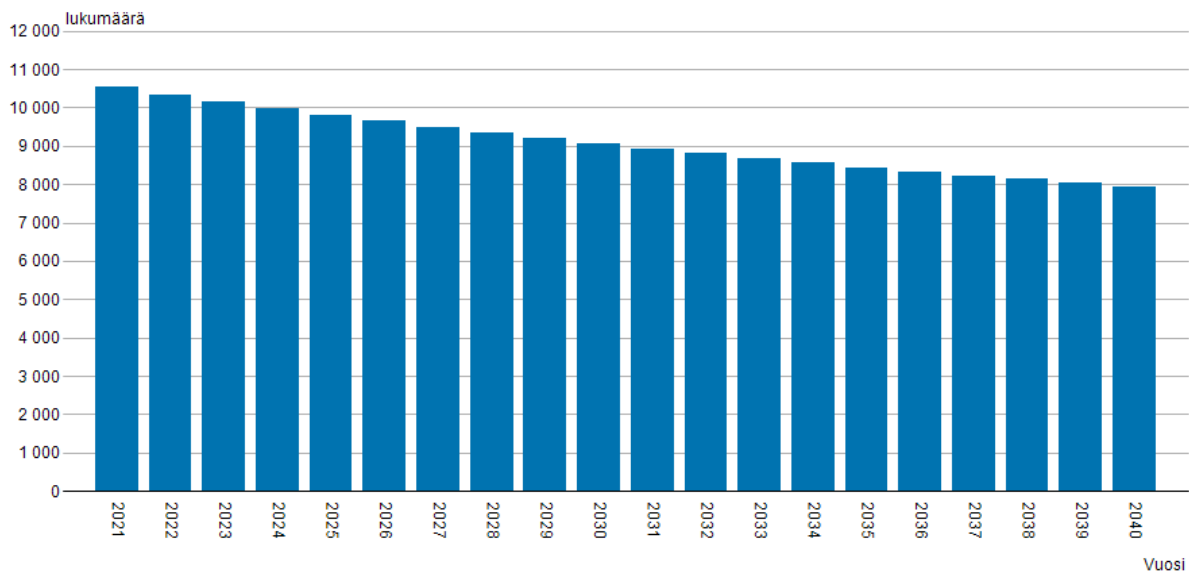
(Lähde: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Trendit-talouskatsaus 2/2023)

Väestö

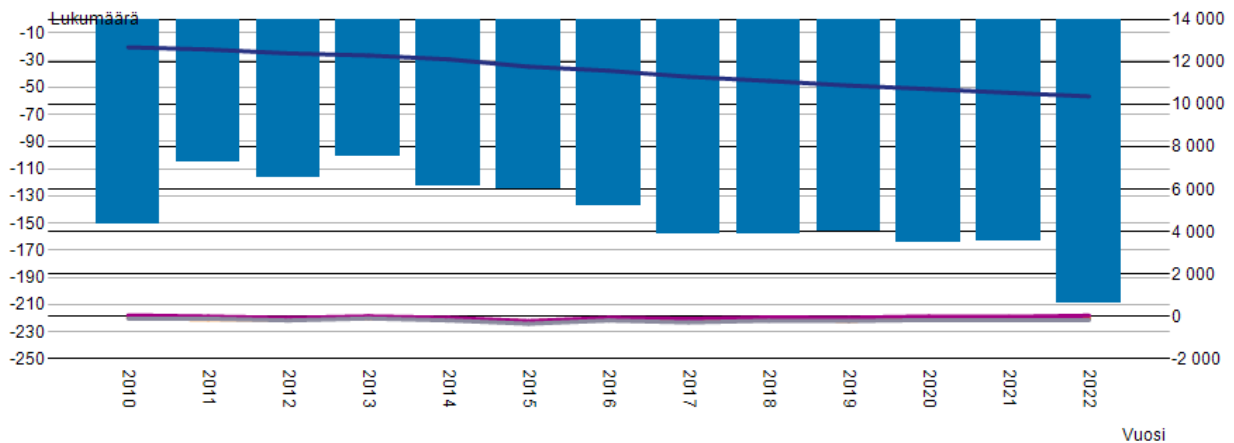
Vuoden 2022 lopussa Lieksassa oli 10 375 asukasta. Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutilaston mukaan kaupungin asukasluku lokakuun 2023 lopussa oli laskenut 138:lla ollen 10 237.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty Lieksan väestöennuste vuoteen 2040 asti. Väestön ennustetaan vähenevän n. 8000 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä.

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Vuosi. Lieksa, Väestö 31.12. (ennuste 2021).

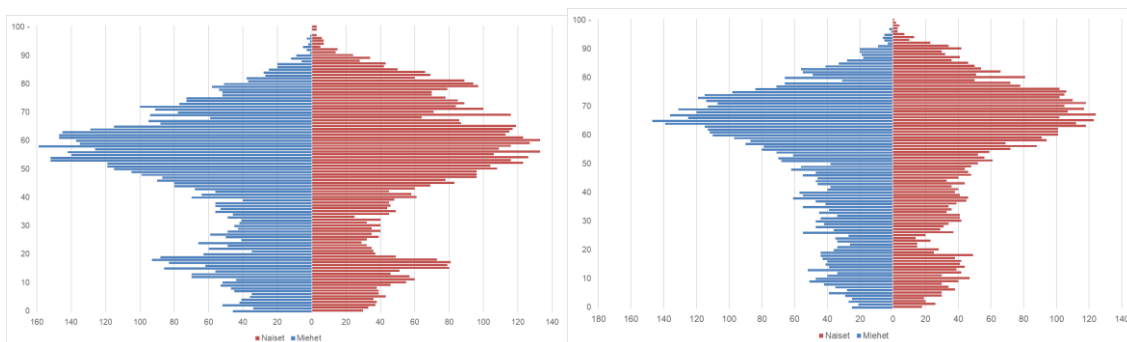

Vuoden 2023 tiedot ovat ennakkotietoja kolmannen vuosineljänneksen tilanteesta. Ikärakenteen takia Lieksan luonnollinen väestömuutos on vahvasti negatiivinen: vuoden kolmen neljänneksen aikana uusia lieksalaisia syntyi 26 lasta, kun samaan aikaan kuolleiden määrä oli 142.

Legend: Luonnollinen väestönlisäys (vasen asteikko), Kuntien välinen nettomuutto (oikea asteikko), Kokonaisnettomuutto (oikea asteikko), Kokonaismuutos (oikea asteikko), Väkiluku (oikea asteikko)

Väestöpyramidin muutos vuosina 2010 (vasemmanpuoleinen kuva) ja 2021 (oikeanpuoleinen) havainnollistaa ikärakenteen muutosta isän ja sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Työllisyys ja työttömyys

Lokakuun 2023 lopussa Suomessa oli työnvälitystilaston mukaan työttömänä noin 256 000 henkilöä, joista Pohjois-Karjalassa oli 9024 työtöntä työnhakijaa. Pohjois-Karjalassa työttömien määrä lisääntyi 6,7 % (568 henkilöä) vuoden takaiseen ajankohtaan verrattuna. Lomautusten lisäys aiheutti työttömyyden kasvusta lähes 60 % (332 henkilöä). Lokakuun lopussa lomautettuna oli 696 henkilöä, kun vuosi sitten heitä oli 364.

Lokakuun 2023 lopussa Lieksassa oli työttömiä työnhakijoita 654 henkilöä, joista miehiä oli 417 ja naisia 237. Muutos vuodentakaisiin eli +135 henkilöä. Alle 25-vuotiaita oli 35 henkilö ja pitkäaikaistyöttömiä 193 henkilöä. Lomautettuna oli 66 henkilöä. Työttömyysaste Lieksassa oli 16,6 %. Avoimia työpaikkoja oli vastaavasti 57 kpl.

(Lähde: Pohjois-Karjala Työllisyyskatsaus lokakuu 2023, Ely-keskus)

2.3.4 Kaupungin taloudellinen tilanne ja toimintaympäristö

Lieksan kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen tulos oli 2,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen, ja taseen kertynyt ylijäämä 28,6 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta oli 3,3 miljoonaa euroa, 316 euroa asukasta kohti. Kaupunkikonsernin lainakanta on kuitenkin lähes 35 miljoonaa euroa, josta kiinteistöyhtiön osuus on n. 21 miljoonaa euroa. Tämän vuoksi kaupungin kiinteistöyhtiön taloudellisen tilanteen parantamiseksi tarvitaan edelleen toimenpiteitä. Samoin muiden antolainojen (n. 4,4 miljoonaa euroa) takaisinmaksuun on kiinnitetty huomiota korkotason noustua reilusti aiemmasta tasosta.

Kuluvan vuoden 2023 muutetun talousarvion mukainen toimintakate on -22,8 miljoonaa euroa. Muutetun talousarvion mukainen vuosikate on 8,9 miljoonaa euroa ja tulos 4,3 miljoonaa euroa.

Taloudellinen tilanne on kuluvana vuonna ollut hyvällä tasolla. Verokertymän ja valtionosuuksien arvioinnissa on onnistuttu hyvin vuoden 2023 talousarviota laadittaessa. Verokehitys on ollut koko maassa ennätysellisen hyvää, joka näkyy vielä kuluvan vuoden loppupuolelle asti. Henkilöstökuluennuste näyttää ylittävän alkuperäisen budjetin n. 220 000 eurolla. Kunta-alan sopimusratkaisun 2022–2025 mukaan vuonna 2023 palkkakustannukset ovat nousseet yhteensä n. 4,85 %. Tämä sisältää kesäkuun 2023 lopussa koko henkilöstölle maksetun 467 €:n kertaerän. Korotusten vaikutus henkilöstökuluihin on n. 30 000 euroa / kk. Vuoden 2023 osalta henkilöstökulut lisääntyvät yleiskorotuksen myötä n. 210 000 euroa ja kertaerän osalta n. 160 000 euroa, yhteensä n. 370 000 euroa.

Talouden kehitys 2024–2026 - tulopohja vähenee 3,2 me

Kaupungin tulopohja muuttui oleellisesti talousarviovuoden 2023 alussa, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa ja sosiaali- ja terveystalouden rahoitus siirtyi kunnilta valtiolle. Kun sote-kustannukset jäävät pois kunnilta, niiden tuloja pienennetään leikkaamalla kuntien kunnallisveroa, yhteisöveroa ja valtionosuuksia. Koko maan tasolla tuloja siirretään yhtä paljon kuin kunnista siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia hyvinvointialueille.

Koska kustannusrakenne, kunnallisveron ja yhteisöveron tuotto sekä verotuloihin perustuvan valtionosuuden muutos vaihtelevat kunnittain, siirtyvät tulot ja kustannukset eivät kuntatasolla vastaa toisiaan. Vuoden 2023 aikana on ilmennyt merkittäviä haasteita laskea siirtyvien sote-kustannusten oikeaa tasoa ja tämä aiheuttaa tulevalle talousarvion laadinnalle epävarmuutta ja riskiä valtionosuuksien lopullisesta määrästä. Tällä hetkellä näyttää siltä, että Lieksan kaupungin verotulot ja valtionosuudet vähenevät vuoden 2023 30,9 miljoonasta 27,7 miljoonaan euroon, muutos – 3,2 miljoonaa euroa.

Budjettiraami vuodelle 2024

Lieksan kaupunki on pystynyt tekemään ylijäämäistä tulosta joka vuosi vuoden 2013 jälkeen, ja myös vuosi 2023 näyttäisi muodostuvan ylijäämäiseksi.

Vuoden 2023 taloudellinen tilanne näyttää hyvältä. Vuonna 2023 kunnille tilitetään vielä merkittäviä määriä verotuloja aikaisemmilta vuosilta, jotka ovat olleet verokertymän osalta historiallisen suuret koko valtakunnan tasolla. Verotulot laskevat "uuden kunnan" leikattujen veroprosenttien mukaisiksi suurelta osin vasta vuonna 2024.

Inflaatiokehitys, yleinen ja erityisesti energian ja lämmityksen hinnannousu aiheuttavat jo kulvana vuonna haasteita pysyä talousarviossa. Palkankorotukset nostavat henkilöstökuluja merkittävästi samalla kun verotulot ja valtionosuudet vähenevät sote-uudistuksen, mutta myös yleisen talouskehityksen myötä. Talousarviota lähdettiin tekemään ajatuksella, että yleinen hintataso nousee n. 5 %:a vuoden 2023 tasosta.

Kuluvan, vuoden 2023 muutetun talousarvion mukainen toimintakate on -22,8 miljoonaa euroa (sis. liikelaitokset). Peruskunnan osalta vastaava toimintakate on -24,2 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 vuosikatetavoitteeksi asetettiin suunnitteluohjeessa 4,5–5,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 alkuperäisessä talousarviossa vuosikate oli 9,3 miljoonaa euroa. Suunnittelun lähtökohtana on laatia ylijäämäinen talousarvio, mutta riski siihen, että ylijäämää jää talousarviovuonna 2024 hyvin vähän tai ei ollenkaan, on merkittävä.

Kaupunginhallitus asetti vuoden 2024 toimintakatteen talousarvioraamiksi 23,8–24,3 miljoonaa euroa. Vaikka raami on euromääräisesti "löysempi" kuin vuonna 2023, on se tulosityksiköille tiukempi, koska raami sisältää henkilöstökulujen ja muiden hintojen nousun. Toimintatuottojen osalta ei odoteta vähentymistä. Nämä ovat kuitenkin suurelta osin riippuvaisia asiakasmääristä ja niiden kehityksestä. Tulosityksiköiden tuli huomioida suunnittelussaan asiakasmäärät ja sen myötä yksikköhintojen kehitys ja huolehtia siitä, ettei muuttuvissa tilanteissa yksikköhinnat lähde nousuun.

Henkilöstökulut – vuoden 2024 palkkojen sopimuskorotukset 2,99 %

Vuonna 2022 palkkojen sopimuskorotukset ovat yhteensä 2,55 %, vuonna 2023 yhteensä 4,85 % ja vuonna 2024 yhteensä 2,99 %. Sopimuskauden aikana henkilöstön palkkakulut nousevat yhteensä 9,6 % korkoa korolle laskien.

Tulevan talousarviovuoden 2024 korotus Lieksan kaupungissa tarkoittaa n. 40 000 euron lisäkustannusta kuukausitasolla, yhteensä n. 270 000 euroa. Tämän lisäksi sopimuskauden kehittämisohjelman erät ja paikalliset järjestelyerät nostavat henkilöstökustannuksia aiempaan verrattuna. Tulevassa talousarviossa henkilöstökuluihin tulee varata n. 0,6 miljoonaa euroa enemmän verrattuna vuoden 2023 alun tasoon.

Kunta- ja hyvinvointialan sopimusratkaisut vuosina 2022–2025 saivat maaliskuussa 2023 lopulliset muotonsa. Silloin ns. perälaularatkaisu saatiin päätökseen. Tämän ratkaisun mukaisesti yksityisten alojen sopimusratkaisut vaikuttavat kunta- ja hyvinvointialojen palkankorotuksiin. Toisaalta merkittävä osa palkankorotuksista on sellaisia, joista työnantaja päättää niiden kohdentamisesta.

Henkilöstökuluja tasapainottaa talousarviovuonna työllisyysvakuutusmaksujen reilu alentuminen aiemmasta tasosta. Vuonna 2023 työttömyysvakuutusmaksu oli 1,79 % ja vuoden 2024 maksu on 1,01 % palkoista.

Taloussuunnitelmavuodet 2025–2026

Suunnitelmavuosien 2025 ja 2026 lukuihin sisältyy muutama merkittävä erä. Vuoden 2025 alussa työvoimapaalvelut siirtyvät valtiolta kuntien vastuulle. Kustannuksissa on huomioitu sama määrä kustannuksia kuin mitä valtio korvaa ennakkotietojen mukaan Lieksalle. On luvattu, että valtionosuuksilla katetaan siirtyvät kustannukset. Sen vuoksi nämä ovat suunnitelmavuosille huomioitu nettomääräisinä.

Taloussuunnitelmassa on vuodelle 2025 huomioitu terveystalouden purkamiskustannuksia 550 000 euroa ja vuodelle 2026 entisen kaupungintalon purkamiskustannuksia 300 000 euroa. Vuoden 2024 aikana valmistunee uusi sote-keskus, mikä toteutetaan investorimallilla ja minkä rakentaminen on aloitettu 2023. Siun Sote tulee sote-keskukseen vuokratilaksi 10 vuoden sopimuksella (Kv 27.2.2023 § 19). Sote-keskuksen vuokratulo ja siihen liittyvät kustannukset eivät vielä sisälly suunnitelmavuosien talousarviolukuihin.

2.4 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Taloussuunnitteluprosessi tulee kytkeä osaksi riskienarviointia. Talousarvion laadin nan yhteydessä tulee analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa kunnan ja kuntakonsernin tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavien tapahtumien tunnistamisen ja arvioinnin tulee siten olla osa tavoitteiden asettamista. Tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toteutettavat toimenpiteet, joiden tuloksellisuutta hallituksen sekä lauta- ja johtokuntien tulee seurata ja arvioida luotettavaan tietoon perustuen riittävän ajantasaisesti.

Lähde: Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma. Kuntaliitto.

Keskeisten riskien tunnistaminen ja niiden hallinta tulee korostumaan Lieksan kaupungissa, kuten kuntakentässä yleisestikin. Kuntien rahoituksen muutos ja samanaikainen talouden hiipuminen luovat paineita jo talousarviovuoteen 2024, mutta varsinkin suunnitelmavuosille 2025–2026. Uuden hallituksen suunnitelmat muun muassa kuntien rahoitukseen haastaa kunnat tulevina vuosina. Miten toiminnot saadaan sopeutettua muuttuneeseen ja muutuvaan tilanteeseen, tulee ratkaista viipymättä.

Kaupunkikonsernin kannalta keskeisimpiä riskejä

Vuoden 2023 toteutettu hyvinvointialueuudistus ei ole vielä ohi. Uudistus sisältää edelleen merkittäviä riskejä kunnille. Lieksan kaupungin osalta tunnistettu riski on mahdollinen palkkaharmonisaatiokustannusten ja -maksun kohdistuminen hyvinvointialueen sijaan kaupungille. Riski tulokseen on n. 2,0 miljoonaa euroa. Erittäin merkittäväksi riskiksi tämä muodostuu rahoituksen osalta. Miten tällainen kustannus rahoitetaan samalla kun kyseinen palkkaharmonisaatiokustannus näyttää vähentävän kunnille tulevaa valtionosuutta. Lieksan kaupungin osalta Valtionvarainministeriön tekemä niin sanottu siirtolaskelma osoittaa noin 900 000 euron leikkausta valtionosuuteen. Muutos on pysyvä ja siten vuosittainen. Tämän lisäksi Valtionvarainministeriö on marraskuussa 2023 ilmoittanut mahdollisista lisäleikkauksista valtionosuuksiin, joiden vaikutus Lieksalle on vuositasolla n. 800 000–850 000 euroa, jotka tullaan kohdistamaan näillä näkymin vuosille 2025 ja 2026.

Toinen tunnistettu riski liittyy toimitiloihin ja tiloihin, jotka on vuokrattu hyvinvointialueelle. Mikä näiden tilanne ja kohtalo on muutaman vuoden kuluttua? Miten hyvinvointialue tulee sopeuttamaan toimintaansa ja miten se vaikuttaa niihin kaupungin tiloihin, joissa sote-palveluita tällä hetkellä tuotetaan? Jo nyt vuoden 2023 tilojen vuokrauksen osalta on ilmennyt sopimuksellisia haasteita. Tilakysymyksen lisäksi kyse on kuntalaisten sote-palveluiden saatavuudesta ja niihin liittyvistä riskeistä.

Toimitilojen osalta riskejä on tunnistettu jo aiemmin. Toimitilojen ylläpito, investoinnit, vuokraus ja muut toiminnot on annettu Lieksan Kiinteistöt Oy:n hoidettavaksi. Kaupungin ja konsernin näkökulmasta merkittävät riskit painottuvat toimitiloihin, kiinteistöyhtiön muun toiminnan riskeihin, kuten yritysikiinteistöihin ja vuokrahuoneistoihin, sekä ottolainoihin, niiden korkotasoon ja vakuuksiin. Äkillistä suojelua tarvitsevien määrän muutokset tai vastaanottokeskuksen toiminnassa mahdollisesti tapahtuvat muutokset ovat kriittisiä Kiinteistö-yhtiön toimintaan riskiarvion näkökulmasta.

Yksi tunnistettu lähivuosien riski kaupungin näkökulmasta on TE24 -uudistus eli työllisyyspalveluiden siirtyminen valtiolta kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta lukien. Uudistus lisää valtionosuusrahoitusta. Tämän on luvattu kattavan muutoksesta johtuvat kustannukset. Käytännössä näin tuskin tulee tapahtumaan, koska valtionosuudet tulevat perustumaan siihen kustannukseen, joka tällä hetkellä muodostuu valtionhallinnossa. Suunnitteilla oleva toteutustapa on kuitenkin täysin erilainen nykyiseen verrattuna. Lisäksi kunnille jää työllisyyden hoitoon liittyvät tehtävät, joita on enemmän kuin ennen uudistusta. Näin ollen valtiolta tuleva rahoitus todennäköisesti ei tule riittämään, vaan kunnan tulee muutoin (verotuloilla) rahoittaa siirtyvää toimintaa. Alustavien tietojen mukaan Lieksan kaupungille olisi tulossa TE-palveluiden rahoitusta vuonna 2024 noin 1,6 miljoonaa euroa ja tämän lisäksi työttömyysetuuksien kompensatiota noin 970 000 euroa.

Lieksan kaupungin ja alueen kehittämisen hankerahoituksiin näyttää liittyvän lisääntyvässä määrin riskiä. Rahoituksen saaminen alueelle on kiristynyt. Yrityskehitys ja hankehallinnointi hoidetaan Lieksan Kehitys Oy:n Lieken kautta. Myös TE24 -uudistus tulee koskemaan kehitysyhtiöitä ja niiden roolia jatkossa.

Kaupungin vesijohtoverkosto on osin ikääntynyttä, eikä sitä ole aiempina vuosina kunnostettu systemaattisesti. Vanhojen putkistojen rikkoontuminen on riski, jota pyritään pienentämään systemaattisella peruskorjauksella ja kohteiden priorisoinnilla.

Kaupungin vesihuollon ja kuntatekniikan toiminnot ovat keskeisiä kuntalaisten näkökulmasta. Jo aiemmin riskiarvioinneissa on nostettu esille henkilöstön riittävyys, osaaminen varsinkin ajateltuna varallaolo- ja päivystystarpeita ja jaksaminen. Toimintojen uudelleen järjestämiseksi on aloitettu loppusyksystä 2023 yhteistoimintaneuvottelut, joiden tarkoituksena on löytää uusia ratkaisuja toimintojen järjestämiseksi.

Kaupungin toimintojen ylläpitämiseen ja lakisääteisten palvelujen tuottamiseen tuo riskin osaavan henkilöstön saatavuus. Ongelma on valtakunnallinen, ja kaupungin sijainti tuo siihen oman lisänsä. Tilannetta on pyritty parantamaan mm. aluemarkkinoinnilla ja -rekrytoinnilla ja siinä on myös viime aikoina onnistuttu useammassa rekrytoinneissa.

Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja sen myötä tuleva työurien päättyminen (eläköityminen) tulee olemaan voimakasta seuraavien vuosien aikana. Neljännes tämän hetken henkilöstöstä on + 60-vuotiaita.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Lieksan kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021 §5. Tämän lisäksi kaupungilla on Lieksan kaupungin johtamisen, valvonnan ja riskienhallinnan ohje (Linkki: [Johtamisen, valvonnan ja riskienhallinnan ohje](#)).

Osana Lieksan kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kaupungissa tehdään vuosittain yksiköiden päälliköille suunnatulla arviointikyselyllä. Vastauksissa arvioidaan yksikön sisäisen valvonnan tilannetta, riskejä ja riskien hallintaa.

2.5 Talousarvion rakenne, sitovuus, seuranta ja tilivelvolliset

Kuva: Kunnan talousarvio- ja suunnitelmarakenne.

(Lähde: Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio- ja suunnitelma. Kuntaliitto.)

2.5.1 Sitovuustasot

Lieksan kaupungin hallintosääntö määrittelee luvussa 9 taloudenhoitoa koskevat menettelytavat.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan tavoitteet ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Määrärahojen käytössä on noudatettava hallintosäännön määräyksiä ja talousarviossa esitettyjä erityisohjeita sekä kaupunginvaltuuston ja -hallituksen erikseen tekemiä päätöksiä.

Talousarviomuutoksia käsitellään valtuustossa sovitun aikataulun ja raportointimuodon mukaisesti ja näiden lisäksi vain poikkeustapauksissa. Talousarviomuutokset viedään valtuuston päätettäväksi, jos ne vaikuttavat valtuustoon nähden sitoviin eriin. Muut muutokset käsitellään lautakunnissa ja johtokunnissa käyttösuunnitelman muutoksina.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi tai tuloarvio ei tule toteutumaan, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten muutos vaikuttaa tarvittavaan rahoitukseen. Kukin toimielin sekä tilivelvollinen viranhaltija on vastuussa määrärahatavoitteista. Kaikille tulosyksiköille on talousarviossa nimetty vastuuhenkilöt. Vastuuhenkilöt ja tulosyksikköön liittyvät kustannuspaikat on esitetty kohdassa Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat:

Toiminnalliset tavoitteet, kaupunki ja liikelaitokset

Talousarviossa esitetyt palvelualueiden, tulosyksiköiden ja liikelaitosten toiminnalliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia, jos toimielin ei ole erikseen esittänyt toimielinsitovia tavoitteita.

Investointiosa, kaupunki ja liikelaitokset

Investointien kokonaiskustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot/rahoitusosuudet investointiprojekteittain siten, kun ne on investointiosassa esitetty.

Lisäksi ne investoinnit, joiden menomääräraha on 100.000 euroa tai enemmän, tulee käsitellä ko. yksikön toimielimessä ennen investoinnin aloittamista. Toimielimen tulee hyväksyä investointiprojektin projektisuunnitelma ja rahoitussuunnitelma aikatauluineen ennen projektin aloittamista. Rahoitussuunnitelma laaditaan yhdessä talousjohdon kanssa.

Rahoitusosa

Antolainauksen muutokset
Lainakannan muutokset
Oman pääoman muutokset.

Tuloslaskelmaosan sitovat erät, kaupunki

Verotulot
Valtionosuudet
Rahoitustulot ja -menot
Satunnaiset erät
Budjetoidut tilinpäätössiirrot (budjetoitavia tilinpäätössiirtoja ovat erät, joiden toteutuminen on arvioitavissa talousarviota laadittaessa)

Käyttötalousosa, kaupungin tulosyksiköt

Seuraavissa tulosyksiköissä valtuuston nähden sitovia ovat **tuloarviot ja määrärahat** (tulot, valmistus omaan käyttöön ja menot):

5220 Toimitilat
1500 Kuntatekniikka
1450 Ruokahuolto
Muissa tulosyksiköissä sitovuustaso on tulosyksikön toimintakate.

Kuntatekniikkaliikelaitos

Yhteistoimintakorvaukset
Tilikauden yli-/alijäämä: 0 euroa.
Kaupungille tuotettavien investointien määrärahat ja tuloarviot projektitasolla

Investointien kokonaiskustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot/rahoitusosuudet investointiprojekteittain siten, kun ne on investointiosassa esitetty.

Lisäksi ne investoinnit, joiden menomääräraha on 100.000 euroa tai enemmän, tulee käsitellä ko. yksikön toimielimessä ennen investoinnin aloittamista. Toimielimen tulee hyväksyä investointiprojektin projektisuunnitelma ja rahoitussuunnitelma aikatauluineen ennen projektin aloittamista. Rahoitussuunnitelma laaditaan yhdessä talousjohdon kanssa.

Vesihuoltoliikelaitos

Liikevaihto: min. 2 600 000 euroa
Liikeylijäämä: 558 000 euroa
Tuloslaskelman tilikauden tulos (kv-vaiheen tulos)
Korvaus peruspääomasta: 3 %

Investointien kokonaiskustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot/rahoitusosuudet investointiprojekteittain siten, kun ne on investointiosassa esitetty.

Lisäksi ne investoinnit, joiden menomääräraha on 100.000 euroa tai enemmän, tulee käsitellä ko. yksikön toimielimessä ennen investoinnin aloittamista. Toimielimen tulee hyväksyä investointiprojektin projektisuunnitelma ja rahoitussuunnitelma aikatauluineen ennen projektin aloittamista. Rahoitussuunnitelma laaditaan yhdessä talousjohdon kanssa.

2.5.2 Seuranta

Hallintosäännön §:ssä 65 Toiminnan ja talouden seuranta todetaan, että "Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kokouksissaan, kuitenkin vähintään kaupungin raportointiaikataulun mukaisesti."

Samoin "Toimielimet raportoivat toiminnallisten tavoitteiden ja talousarvion toteutumisesta valtuustolle raportoinnin vuosisuunnitelman mukaisesti."

Raportoinnin vuosisuunnitelma tilikaudelle 2024 tuodaan valtuuston päätettäväksi talousarviovuoden alussa. Vuosikellossa huomioidaan talouden suunnittelun sekä seurannan ja raportoinnin lisäksi Valtiokonttorin taloustietovarantoon (ns. Kuntatietoraportointi) liittyvät tehtävät ja aikataulut.

2.5.3 Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat

- kunnan toimielimen jäsenet: hallituksen, lautakuntien ja johtokuntien sekä niiden jaostojen jäsenet
- tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat

Lieksan kaupungin hallintosäännössä määritellään tilivelvolliset sekä kunkin toimivalta. Lieksan kaupungissa tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja, palvelualueiden johtajat, liikelaitosten johtajat ja tulosyksikkövastaavat. Talousarvion käyttötalousosassa on kunkin tulosyksikön kohdalle merkitty tulosyksiköstä vastaavan tilivelvollisen henkilön virkanimike ja nimi.

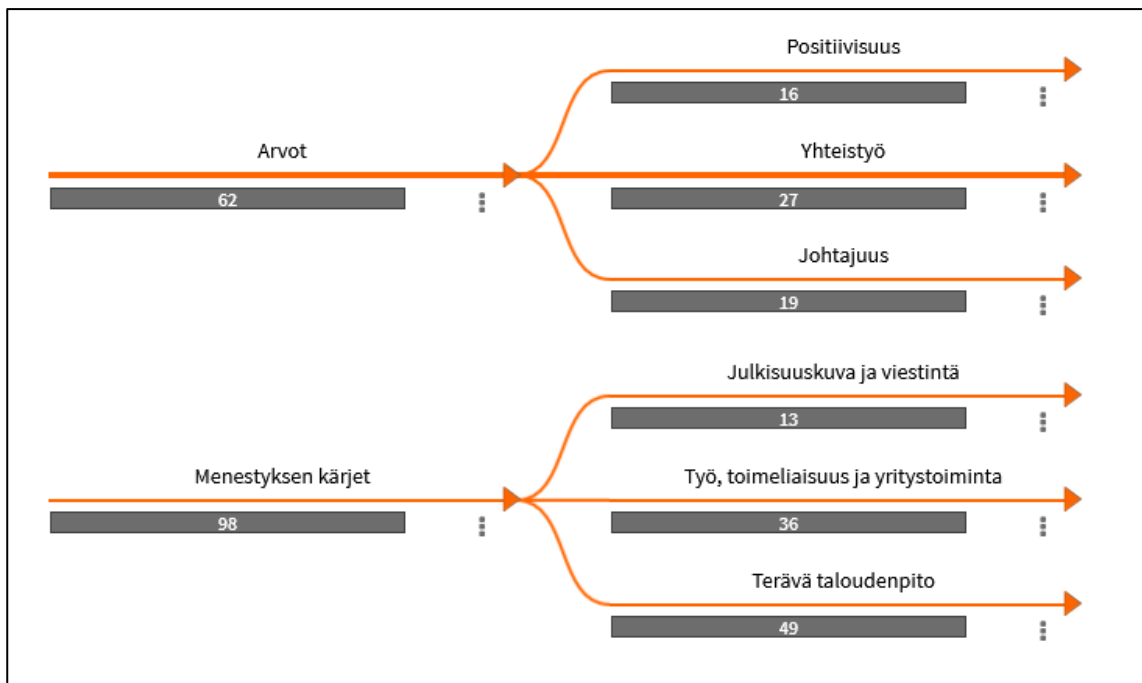
Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että

- viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi
- viranhaltijaan voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus
- viranhaltijalle voidaan myöntää vastuuvapaus.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousoosassa esitetään kunkin tulosityksikön toiminnalliset tavoitteet sekä tehtävän kokonaiskustannukset jaoteltuna tuloarvioihin ja menomäärärahoihin sekä toimintakatteeseen ja mahdollisiin poistoihin. Lisäksi tulosityksikkökohtaisissa suunnitelmissa esitetään toiminnan mittarit, jos niitä on ko. tulosityksikölle asetettu. Samoin jokainen yksikkö esittää mahdolliset henkilöstömuutokset osana käyttötaloussuunnitelmaan.

Alla olevassa taulukossa on yhteenvetona esitetty toiminnallisten tavoitteiden jakautuminen strategian arvoihin ja menestyksen kärkiin. Yhteensä vuodelle 2024 on asetettu tulosityksiköille yhteensä 160 toiminnallista tavoitetta.

3.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

3.1.1 Vaalit

Tulosityksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Monikanavainen viestintä	Aktiivinen viestintä eri kanavissa saavutettavuusvaatimukset huomioon ottaen	Vaaliviestintä eri kanavissa molemmissa vaaleissa: paikallislehti, kaupungin verkkosivut, sosiaalinen media, kylien ilmoitustaulut ja kauppaalukkeiden mainostaulut Lisäksi paikallislehden juttu tulevista vaaleista
Osallisuus	Esteettömyyden edistäminen kaupungin toiminnassa ja investoinneissa	Esteettömät äänestyspaikat Pyörätuoli käytössä ennakoäänestyspaikassa
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Ennakoäänestyksessä arkipäivinä kolme vaalivirkailijaa ottamassa vastaan ääniä äänestystilanteen sujuvoittamiseksi ja pitkien jonojen välttämiseksi.
Henkilöstön talousosaaminen	Jokaisella organisaatiotasolla oman yksikön johtaminen; vastuu toiminnasta ja taloudesta, sisäinen yrittäjyys.	Kaikki keskusvaalilautakunnan jäsenet, vaalilautakuntien ja -toimikuntien jäsenet ja vaalivirkailijat osallistuvat vaalikoulutuksiin ja sitoutuvat tehtävänsä.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	Kaikilla äänestysalueilla käytetään sähköistä äänestysluetteloa ja sähköistä ääntentallennusta.

Talous

Tulosityksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Kustannuspaikat:
1110 Vaalit

Sitovuustaso: toimintakate

Vaalit	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	24 772	22 725	63 300	63 300	63 300	63 300	63 300
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-28 659	-44 244	-91 300	-91 300	-91 300	-91 300	-91 300

Toimintakate (Netto)	-3 886	-21 519	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
-----------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset

Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 886	-21 519	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
--------------------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

---

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaali ja europarlamenttivaalit.

Suunnitelmavuonna 2025 ovat alue- ja kuntavaalit. Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

3.2.1 Tarkastustoimi

Tulosityksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Henkilöstön talousosaaminen	Jokaisella organisaatiotasolla oman yksikön johtaminen; vastuu toiminnasta ja taloudesta, sisäinen yrittäjyys.	Tulosityksikköjen ja hallinnon ja talouden seuranta. Tytäryhtiöiden ja liikelaitosten kuuleminen painopistealueiden mukaisesti. Kuulemiset painopistealueiden mukaisesti vähintään 8 eri viranhaltijaa tai asiantuntijaa/vuosi.
Henkilöstön talousosaaminen	Jokaisella organisaatiotasolla oman yksikön johtaminen; vastuu toiminnasta ja taloudesta, sisäinen yrittäjyys.	Tarkastuslautakunta tekee painopistealueidensa mukaisesti tutustumiskäyntejä kaupungin palveluyksiköihin. Tutustumiskäynnit vähintään 5 kpl/vuosi.
Henkilöstön talousosaaminen	Jokaisella organisaatiotasolla oman yksikön johtaminen; vastuu toiminnasta ja taloudesta, sisäinen yrittäjyys.	Vastuullisen ja tilintarkastajan tarkastuspäivät kv:n hyväksymän tilintarkastustarjouksen mukaan. Tarkastuspäivät 15 kpl/vuosi. Tilintarkastajan raportointi.
Henkilöstön talousosaaminen	Henkilöstön talouskoulutus	Lautakunnan jäsenien osaamisen kehittäminen. Jäsenet ja varajäsenet osallistuvat tarpeellisissa määrin koulutukseen (vähintään yhteen koulutukseen/vuosi) kehittääkseen tarkastuslautakunnan toimintaa ja toiminnan vaikuttavuutta.

Talous

Tulosityksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Kustannuspaikat:
1210 Hallinnon & talouden tarkastus

Sitovuustaso: **toimintakate**

Tarkastustoimi	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
-----------------------	----------------	----------------	-----------------	----------------	----------------	-----------------	-----------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot

Valmistus omaan käyttöön

Toimintamenot -26 783 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000

Toimintakate (Netto) -26 783 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset

Tehtävän kokonaiskustannukset -26 783 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000 -40 000

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Kuulemiset	Tarkastuslautakunnan kokous	8	15	8
Tutustumiskäynnit	Vierailu kohteissa	0	5	5

3.3 KAUPUNGINHALLITUS

3.3.1 Kaupunginhallitus

3.3.1.1 Toimielimet

Tulosityksikkövastaava: vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Osallisuus	Kaupunkikonsernin tiedonkulun ja vuorovaikutuksen kehittäminen	Kaksi Lieksan Kiinteistöt oy:n ja Lieksan Kehitys oy:n ja yksi Kolin Matkailu oy:n omistajaohjausseminaari vuoden 2024 aikana.
Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden	Strategisten ja kriittisten investointien painottaminen. Investointitason säilyttäminen keskimääräisen vuosikatteen tasolla.
Yritysyhteistyö	Yritysten sijoittumista ja kasvuhakuisuutta sekä paikkakuntaan sitoutumista tukevat ratkaisut kaupunkikonsernin palveluissa	Yritystoiminnan edellytysten luominen ja kaupungin elinvoiman vahvistaminen strategisen päätöksenteon kautta. Mittari: työpaikkojen määrä.
Yritysyhteistyö	Kaupunkikonsernin palveluiden tuottaminen yhteistyössä yritysten kanssa	Kaupunginvaltuuston tutustumis- ja opintomatka myöhemmin sovittavaan kohteeseen.

Talous

Tulosityksikkövastaava: vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen

Kustannuspaikat:
1310 Kaupunginvaltuusto
1410 Kaupunginhallitus
1415 Lautakunnat
1419 Vaikuttamistoimielimet
1530 Sähköinen kokouskäytäntö12

Sitovuustaso: **toimintakate**

Toimielimet	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	3 834	3 400	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-309 744	-270 512	-291 451	-291 451	-291 451	-291 451	-291 451
Toimintakate (Netto)	-305 910	-267 112	-288 950	-288 950	-288 950	-288 950	-288 950

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset 0 -800 000 0 0 0 0 0

Tehtävän kokonaiskustannukset -305 910 -1 067 112 -288 950 -288 950 -288 950 -288 950 -288 950

3.3.1.2 Johtoryhmä

Tulosyksikkövastaava: vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Kannustava ilmapiiri	Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen	Kannustetaan tulosyksiköitä kokeilukulttuuriin. Mittari: kehittämisideoiden, joita on lähdetty kokeilemaan, määrä
Ratkaisukeskeisyys	Ulkoisten ja sisäisten asiakkaiden kohtaaminen ratkaisukeskeisesti kaupunkikonsernin palveluissa	Laaditaan koko kaupunkiorganisaatio-organisaatiolle palvelulupaus 31.5.2024. Mittari: laadittu / ei laadittu
Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä	Lieksan kaupunki on mukana SmartCity-hankkeessa. Mittari: tunnistettujen kehittämisaihioiden määrä
Yritysyhteistyö	Lieksan kaupunkikonsernin ja yritysten yhteistyö työntekijöiden saatavuuden edistämiseksi	Paikallisen työllisyydenhoidon ekosysteemin kehittäminen TE24 -uudistuksen yhteydessä. Mittari: aktiivinen osallistuminen valmistelutyöhön
Henkilöstön talousosaaminen	Johtoryhmän sitoutuminen ja tiivis toiminta strategian toteutuksessa ja talouden ohjauksessa	Johtoryhmä käsittelee kaupungin talouteen ja toimintaan liittyvät poikkeamat valtuuston hyväksymän toiminnan ja talouden suunnittelun ja raportoinnin vuosikellon mukaisesti. Mittari: johtoryhmän käsittelykerrat vs. vuosikello
Henkilöstön talousosaaminen	Osoptimoinnin tilalle koko kaupungin edun ajaminen	Kaupunkikonsernin kokonaisedun merkityksen korostaminen palvelualueilla, liikelaitoksissa ja konserniyhtiössä kaupungin johtoryhmätyöskentelyssä ja johtoryhmän jäsenten kautta.

Talous

Tulosityksikkövastaava: vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen

Kustannuspaikat:
1501 Johtoryhmä

Sitovuustaso: **toimintakate**

Johtoryhmä	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	66 554	92 800	97 400	97 400	97 400	97 400	97 400
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-557 105	-638 426	-657 336	-657 336	-657 336	-657 336	-657 336
Toimintakate (Netto)	-490 551	-545 626	-559 936	-559 936	-559 936	-559 936	-559 936
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-490 551	-545 626	-559 936	-559 936	-559 936	-559 936	-559 936

3.3.2 Elinvoiman palvelualue

3.3.2.1 Elinvoiman edistäminen

Tulosityksikkövastaava: elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Positiivinen viestintä	Kaupunkikonsernin omien yksiköiden viestinnän tehostaminen ja lisääminen yhteistyössä kaupungin viestinnän kanssa	Viestintä- ja markkinointitiimien roolien selkeyttäminen
Monikanavainen viestintä	Aktiivinen viestintä eri kanavissa saavutettavuusvaatimukset huomioon ottaen	Saavutettavan viestintään panostaminen - uuden www.lieksa.fi-julkaisujärjestelmän käyttöönoton valmistelu - viestinnän saavutettavuuteen liittyvän koulutuksen jatkaminen

Positiivinen viestintä	Myönteisen imagon vahvistaminen yhteistyössä kaupunkilaisten ja strategisten kumppaneiden kanssa (esim. yritykset, viestintäkampanjat)	Paluumuuttajamarkkinoinnin toteuttaminen. Markkinoinnissa huomioidaan paikkakunnan tarjoamat hyvät asuin- ja elinmahdollisuudet, luonto ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet.
Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä	Tiedotejakelun ja mediaseurannan käyttöönotto
Positiivinen viestintä	Henkilöstön ja luottamushenkilöiden viestintäosaamisen kehittäminen muun muassa kouluttamalla	Henkilöstön viestintäkoulutuksen jatkaminen
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	TE2024-uudistukseen valmistautuminen (muutos 1.1.2025)
Ratkaisukeskeisyys	Haasteellisten tai ratkaisua vaativien asioiden ja kehitysideoiden oikea-aikainen ja asiallinen esiin tuominen	Säännölliset konsernipalaverit Asiakohtaisesti eri työryhmien palaverit asioiden eteenpäin viemiseksi
Yritysyhteistyö	Matkailun kehittäminen koko Lieksan kaupungin alueella Kolin iso kuva 2050-linjausten mukaisesti	LieKen hallinnoiman Pohjoisen Lakeland -matkailuyritysten kannattava kasvu ja matkailun kansainvälistäminen -hankkeen käynnistäminen positiivisen rahoituspäätöksen tullessa Kolin koordinaatioryhmän ja alatyöryhmien työn ja suunniteltujen kokonaisuuksien edistäminen Kolin Matkailu Oy:n toiminnan edelleen kehittäminen
Yritysyhteistyö	Lieksan kaupunkikonsernin ja yritysten yhteistyö edunvalvonnassa (saavutettavuus, elinvoimaan liittyvät investointi- ja kehittämistuet)	Sähkönsiirron kantaverkon kapasiteetin kasvun varmistaminen Joensuu-Kontiomäki-radan perusparantamisen ja sähköistyksen edistäminen Ylä-Kolintien kevyen liikenteen väylän Elyn tiesuunnitelman laadintaan osallistuminen Koli-Vuonislahti-yhteysalusliikenteen valmistelu Satamien kehittäminen yritystoiminnan edellytykset huomioiden
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Toiminta- ja ennakointikyvyn parantaminen merkittävässä elinkeinoelämän muutostilanteissa. Kasvua tukevien riskien ottaminen systemaattisen riskiarvioinnin pohjalta.

Veto- ja pitovoima	Uusien yritysten saaminen Lieksaan yhden luukun periaatteen mukaisesti	Aurinkoenergiaprojektin käynnistyminen
Yritysyhteistyö	Lieksan kaupunkikonsernin ja yritysten yhteistyö edunvalvonnassa (saavutettavuus, elinvoimaan liittyvät investointi- ja kehittämistuet)	Paikallisen äkillisen rakennemuutosrahoituksen hyödyntäminen kokonaiskehittämisessä tukipäätöksen ollessa myönteinen
Veto- ja pitovoima	Uusien yritysten saaminen Lieksaan yhden luukun periaatteen mukaisesti	Yhden luukun periaatteen prosessin kehittäminen kaupunkikonsernissa

Talous

Tulosyksikkövastaava: elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen

Kustannuspaikat:

1420 Kaup.hallituksen avustukse
1450 Kaupungin hallinnoimat hankkeet
1425 Markkinointi ja viestintä
1451 Hankerahoitukset
1430 Elinkeinotoimi
1490 Maaseutuhallinto

Sitovuustaso: **toimintakate**

Elinvoiman edistäminen	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	305 229	493 500	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-1 320 149	-1 695 988	-1 132 322	-1 132 322	-1 132 322	-1 132 321	-1 132 321
Toimintakate (Netto)	-1 014 920	-1 202 488	-1 122 322	-1 122 322	-1 122 322	-1 122 321	-1 122 321
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-234 933	-202 400	-162 500	-162 500	-162 500	-80 100	-77 900
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 249 854	-1 404 888	-1 284 822	-1 284 822	-1 284 822	-1 202 421	-1 200 221

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024

Henkilöstösuunnitelma

Elinvoiman edistämisen tulosyksikössä on yksi vakituinen henkilö, viestintäsihteeri, joka kirjaantuu kustannuspaikalle "1425 Markkinointi ja viestintä".

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Viestintäsihteeri	1425		0		

3.3.2.2 Työllisyyspalvelut

Tulosyksikkövastaava: työllisyyspalveluvastaava Raija Schroderus

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resurssointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Valmistautuminen TE-Palvelut 2024 tuomiin muutoksiin ja maakunnallisen työllisyyden ekosysteemin kehittämiseen paikkakunnalla.
Ennakointi / Järkevä resurssointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	TE-Palvelut 2024 muutoksista johtuva prosessien kehittäminen ja prosessikuvaus kaupungin omien palveluiden (palkkatukityöllistäminen, työkokeilu, kuntouttava työtoiminta) osalta.
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Asiakkaiden ohjautuessa kaupungin hallintokuntiin esim. palkkatuella tai työkokeiluun, huomioidaan asiakkaan todellinen työkyky ja tarvittaessa ohjataan asiakas oikeiden palveluiden piiriin.
Veto- ja pitovoima	Maahanmuuttoon liittyvien palveluiden (hyvinvointipalvelut, koulutuspalvelut, työllistyminen, kotouttaminen) kehittäminen	Työllisyyspalvelut osallistuvat tarvittaessa maahanmuuttajien työllistämiseen liittyviin toimenpiteisiin ja tekee yhteistyötä maahanmuuttokoordinaattorin kanssa.

Talous

Tulosyksikkövastaava: työllisyyspalveluvastaava Raija Schroderus

Kustannuspaikat:

2270 Työllisyyspalvelut

Sitovuustaso: **toimintakate**

Työllisyyspalvelut	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	68 342	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-1 169 726	-1 338 111	-1 310 000	-1 310 000	-1 310 000	-2 953 000	-2 767 000
Toimintakate (Netto)	-1 101 384	-1 338 111	-1 310 000	-1 310 000	-1 310 000	-2 953 000	-2 767 000
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-4 433	-400	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 105 818	-1 338 511	-1 310 000	-1 310 000	-1 310 000	-2 953 000	-2 767 000

Työllisyyden työmarkkinatuen kuntaosuus arvioidaan vuonna 2024 olevan edelleen korkea, yhteensä 1 237 611 euroa, noin 103 000 euroa kuukaudessa.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Asiakasmäärä Työllisyyspalveluissa ja Kohti työtä ja koulutusta-hankeessa.	Asiakasmäärä/kk.		Asiakasmäärän tavoitteina työkokeilussa keskimäärin 20 henkilöä kuukaudessa. Palkkatuella keskimäärin 20 henkilöä kuukaudessa. Kohti työtä ja koulutusta -hankeessa tavoitteena on saada hoidettua lääkäripalveluiden nykyiset asiakkuudet mahdollisimman hyvin, vuoden 2023 noin 90	Asiakasmäärän tavoitteina työkokeilussa keskimäärin 20 henkilöä kuukaudessa. Palkkatuella keskimäärin 20 henkilöä kuukaudessa.

			<p>lääkäriaikaa. Keskeneneräisten osalta asiakkuuksia hoidetaan julkisia palveluita hyödyntäen.</p> <p>Yritysyhteistyötä tehdään aktiivisesti ja yrityshaastattelujen sekä kontaktien määrää seurataan aktiivisesti. Työntekijätarpeiden kartoittamisen lisäksi yhteydenottoja yrityksiin erilaisten infotapahtumien ja palveluntuottajien järjestämien video- ja valokuvausmahdollisuuksien osalta.</p> <p>Markkinoinnin osalta kilpailutuksessa olleet alue- ja rekrytointimarkkinoinnin osalta tavoitteena on saada 100 valokuvaa ja 15 kpl videoita sekä muuta digitaalista markkinointia erilaisina kohteina Lieksassa ja Juuassa olevista avoimista työpaikoista.</p>	
Työmarkkinatuen kuntaosuuslasku	Työmarkkinatuen euromäärä keskimäärin/vuosi		Työmarkkinatuen kuntaosuuden tavoite on 83 333 e/kk eli 1 000 000 euroa/vuosi.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden tavoite on 103 134 e/kk eli 1 237 611 euroa/vuosi.

Työllisyyden kuntalisä	Työllisyyden kuntalisää saavat työnantajat/vuosi			Työllisyyden kuntalisää saavat työnantajat vähintään 5 kpl/vuosi.
------------------------	--	--	--	---

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Työllisyyspalveluva staava	2270	Työllisyyspalveluva staava 100 % työajalla 01.01.2024 alkaen. 50 % työaika Kohti työt ja koulutusta -hankkeelle 31.12.2023 saakka.	+0,5		

3.3.2.3 Rakennusvalvonta ja ympäristö

Tulosyksikkövastaava: rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Varautuminen 1.1.2025 voimaan asetettavan rakentamislain tuomiin muutoksiin: toimintaprosessien muutokset, tehtäväsisältöjen muuttuminen, henkilöresursointi, talousresursointi Lieksan kaupungin rakennusjärjestyksen ja rakennusvalvontataksan päivitys vastaamaan uutta rakennuslakia: päivitetty rakennusjärjestys ja rakennusvalvontataksa voimaan 1.1.2025
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman 2022–2025 ja valvontaohjelman 2024 toteuttaminen Valvontaohjelman mukaiset suunnitellut tarkastukset tehty / Tarkastusten lukumäärä
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Joustava ja oikea-aikainen lupakäsittely Maa-aines- ja ympäristölupien käsittelyn tavoiteaika 3–4 kk. Ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyyn kuuluvien asioiden käsittelyaika lainsäädännön mukainen

		<p>Rakentamisen poikkeamislupien käsittelyn tavoiteaika 2-3 kk. Muut rakentamisen luvat 1 -1,5 kk</p> <p>Käsittelyaikojen seuranta</p>
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	<p>YLVA-ympäristönsuojelun sähköisessä asiointijärjestelmässä olevien kohteiden tarkistaminen ja täydentäminen:</p> <p>Järjestelmän tiedot ajan tasalla</p> <p>Järjestelmään raportoidut / raportointivelvolliset</p>
Veto- ja pitovoima	Asuntojen saatavuuden ja laadun varmistaminen	<p>- Laadukkaan elinympäristön turvaaminen</p> <p>Lupajaoston ympäristökatselmus 1 krt/v / kunnostus- ja korjauskehotusten määrä</p> <p>- Uusiutuvan energian hyödyntäminen uudis-, laajennus- ja korjausrakennuskohteissa</p> <p>Lupaprosessissa kannustettava ensisijaisesti valitsemaan uusiutuva lämmitysenergiamuoto</p> <p>Uusiutuvan lämmitysenergian toteutunut määrä rakennuskohteissa</p>
Kannustava ilmapiiri	Lieksan kaupungin henkilöstön kouluttautumiseen ja aloitteellisuuteen liittyvän kannustavuuden kehittäminen	<p>Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen</p> <p>Koulutukset työtehtävien edellyttämän tarpeen mukaisesti</p> <p>6 koulutuspäivää/hlö/v. - toteutuneet koulutuspäivät</p>
Osallisuus	Kaupunkikonsernin tiedonkulun ja vuorovaikutuksen kehittäminen	<p>Sujuva yhteistyö sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien välillä.</p> <p>Sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien säännölliset palaverit.</p> <p>Sisäiset 1 krt/1.2 kk</p> <p>Ulkoiset tarpeen mukaan</p>
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	<p>Valmistautuminen rakentamisen lupatietojen toimittamisesta Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään,(Ryhti). Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä astuu voimaan 1.1.2024.</p> <p>Suomen ympäristökeskuksen uusi rakennetun ympäristön tietojärjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain vuoden 2024 alkaen. Rakentamisen tiedot tulee toimittaa järjestelmään viimeistään</p>

		1.1.2028 alkaessa ja alueidenkäytön tiedot 1.1.2029 alkaen. Selvitetään eri ohjelmistojärjestelmien tietojen yhteensopivuus ja rajapintojen luominen Ryhti-järjestelmään.
--	--	--

Talous

Tulosityksikkövastaava: rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen

Kustannuspaikat:
5110 Rakennusvalvonta
5120 Ympäristönsuojelu

Sitovuustaso: **toimintakate**

Rakennusvalvonta ja ympäristö	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	178 364	139 100	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-360 540	-490 036	-372 508	-372 508	-372 508	-372 508	-372 508
Toimintakate (Netto)	-182 177	-350 936	-242 508	-242 508	-242 508	-242 508	-242 508
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-182 177	-350 936	-242 508	-242 508	-242 508	-242 508	-242 508

Rakentamisen määrä tulee väheneään vuonna 2024, mikä vaikuttaa rakennuslupamäärien ja niistä saatavien tuottojen pienenemiseen.

Kaupungin käyttämien tietojärjestelmien ja ohjelmistojen yhteensovittaminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) kanssa tulee jonkin verran lisäämään ICT-puolen kustannuksia jatkossa. Yhteentoimivat järjestelmät kuitenkin helpottaa ja selkeyttää tiedonhallintaa tulevaisuudessa. Tiedot on jatkossa saatavissa yhteisestä järjestelmästä ajantasaisina ja turvallisesti saatavilla kaikille niitä tarvitseville.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Kaikki myönnetyt rakentamisen luvat	lupamäärä/kpl	224	150	130
Myönnetyt rakennusluvat	lupamäärä/kpl	90	70	40

Suoritetut katselmukset	katselmusten määrä/kpl	389	200	180
Myönnetyt ympäristöluvut	lupamäärä/kpl	2	2	2
Myönnetyt maa-ainesluvut	lupamäärä/kpl	3	2	2
Ympäristönsuojelun muut luvat ja ilmoitukset	lupamäärä/kpl	11	2	10

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Rakennustarkastus päällikkö	5110		0	0	0
Tarkastusinsinööri	5110		0	0	0
Ympäristönsuojelun yhteeri	5120		0	0	0

3.3.2.4 Maankäyttö

Tulosyksikkövastaava: maankäyttöpäällikkö

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Biotalous ja matkailu	Asemakaavoituksen edistäminen bionalouden ja matkailun investointien mahdollistamiseksi	Lieksanjoen sillan (KT73) asemakaava on lainvoimainen alkuvuodesta 2024. Ylä-Kolintie 25 yleis- ja asemakaava on lainvoimainen vuonna 2024. Rintasenvaaran ranta-asekaavan osittainen muutos ja laajennus on hyväksyntävaiheessa vuonna 2024. Kaupungin teollisuusalueiden tarkastelu ja tarvittavien asemakaavojen käynnistys.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Maanhankinnan keskittäminen strategisesti tärkeille alueille.
Yritysyhteistyö	Yritysten sijoittumista ja kasvuhakuisuutta sekä paikkakuntaan sitoutumista tukevat ratkaisut kaupunkikonsernin palveluissa	Yritys- ja palvelurakentamisen alueiden luovutusvalmiuden nostaminen
Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja	Valtakunnallisen Ryhti-hankkeen käyttöönoton valmistelu maankäytössä (perusta kaavoitustiedon digitaaliselle hyödyntämiselle).

	tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä	
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	Maapoliittisen ohjelman päivittäminen Maankäytön palveluiden taksojen päivittäminen
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	Sopimushallintaprosessin (vuokrasopimukset ym.) siirtäminen digitaaliseksi

Talous

Tulosityksikkövastaava: maankäyttöpäällikkö

Kustannuspaikat:
5270 Kaavoitus
5290 Maapankki

Sitovuustaso: **toimintakate**

Maankäyttö	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	737 165	412 000	440 000	440 000	440 000	440 000	440 000
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-403 884	-531 737	-587 470	-587 470	-587 470	-587 470	-587 470
Toimintakate (Netto)	333 282	-119 737	-147 470	-147 470	-147 470	-147 470	-147 470
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	333 282	-119 737	-147 470	-147 470	0	-147 470	-147 470

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
5290 Maapankin tuotot	Kokonaistuotot €	20 440	365500	414000
5290 Maapankin kulut	Kokonaiskulut €	-67 948	-203040	-243498
5270 Kaavoituksen tuotot	Kokonaistuotot €	779	22000	26000

5270 Kaavoituksen kulut	Kokonaiskulut €	-75 574	-303535	-343972
-------------------------	-----------------	---------	---------	---------

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Maankäyttöpäällikkö	5270 ja 5290	Kustannuspaikat puoliksi 50/50 %	0		
Maankäyttösuunnittelija	5270		0		
Kaava-suunnittelija	5270		0		

3.3.3 Hallinnon palvelualue

3.3.3.1 Joukkoliikenne

Tulosyksikkövastaava: hyvinvointikoordinaattori Juha Ryyänen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Reagoidaan saatuun palautteeseen nopeasti ja otetaan toiveet ja palveluun liittyvät ehdotukset huomioon mahdollisuuksien mukaan.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Asiakasmäärien seuraaminen ja reittien suunnittelu ja mahdolliset muutokset tietopohjaisesti.
Osallisuus	Kaupunkilaisten mielipiteiden kerääminen asiakaskyselyillä sekä keskusteluja kuulemistilaisuuksissa	Käyttäjäkyselyn tekeminen asiakkaille kevään 2024 aikana.

Talous

Tulosyksikkövastaava: maankäyttöpäällikkö

Kustannuspaikat:
1475 Joukkoliikenteen tukeminen

Sitovuustaso: **toimintakate**

Joukkoliikenne	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	41 595	31 000	29 000	29 000	29 000	29 000	29 000
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-249 539	-286 450	-280 734	-280 734	-280 734	-280 734	-280 734
Toimintakate (Netto)	-207 944	-255 450	-251 734	-251 734	-251 734	-251 734	-251 734
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-207 944	-255 450	-251 734	-251 734	-251 734	-251 734	-251 734

Talousarviota on nostettu 15 000 € johtuen Elyn sopimuksen kuntaosuuden korotuksesta. Asiakasmäärät ovat pysyneet vakiona, joten sen perusteella korotusta ei tarvita.

3.3.3.2 Henkilöstöhallinto

Tulosityksikövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä	Kehityskeskustelujen ja perehdyttämisen systemaattisuus kaikissa yksiköissä. Otetaan käyttöön sähköiset kehityskeskustelu- ja perehdytyslomakkeet.
Positiivinen viestintä	Henkilöstön ja luottamushenkilöiden viestintäosaamisen kehittäminen muun muassa kouluttamalla	Esihenkilöiden viestintäosaamisen vahvistaminen. Viestintäkoulutus tammikuussa 2024
Kannustava ilmapiiri	Positiivisen palautteen antamisen edistäminen	Käytännön työkaluja esihenkilöille palautteen antamiseen liittyvän valmennuksen avulla
Veto- ja pitovoima	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmän (TVA) joustavuuden kehittäminen Henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnin (TSA) kehittäminen palautteen perusteella
Veto- ja pitovoima	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Työhyvinvointikyselyn tulosten tehokkaampi hyödyntäminen yksiköissä sekä vertailtavuus muihin kuntiin.

		Uudistetaan työhyvinvointikyselyn sisältö ja tulosten käsittelyprosessi.
--	--	--

Talous

Tuloyksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Kustannuspaikat:
1520 Henkilöstöhallinto
2272 Tukityöllistetyt

Sitovuustaso: **toimintakate**

Henkilöstöhallinto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	309 550	309 000	304 300	304 300	304 300	304 300	304 300
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-767 381	-850 854	-779 262	-779 262	-779 262	-779 262	-779 262
Toimintakate (Netto)	-457 831	-541 854	-474 962	-474 962	-474 962	-474 962	-474 962
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-457 831	-541 854	-474 962	-474 962	-474 962	-474 962	-474 962

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Työhyvinvointikyselyn tulosten parantaminen	Työn kehittävyys	Työhyvinvointi kysely toteutetaan syksyllä 2022.	3,85	3,77
	Esimiestyö		3,95	3,83
	Ergonomia ja työterveys		3,75	3,69
	Optimaalinen kuormitus		3,60	3,53
	Työkyky		4,08	4,02
	Tiedonkulku ja vuorovaikutus		3,60	3,57
Työhyvinvointikyselyn vastausaktiivisuuden parantaminen			65,0	65,0

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
		<p>Henkilöstöhallinnossa ei ole yhtään kokopäivätoimista työntekijää tai viranhaltijaa.</p> <p>Hyvinvointikoordinaattori on mukana mm. tehtävien vaativuuden arviointiin ja työsuorituksen arviointiin liittyvissä prosesseissa.</p> <p>Hallintosihteeri osallistuu mm. uusien työntekijöiden yleisperehdytykseen ja rekrytointiprosesseihin.</p>			

3.3.3.3 Asiakaspalvelu ja hallinto

Tulosyksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Kannustava ilmapiiri	Positiivisen palautteen antamisen edistäminen	Positiivisten asioiden, palautteen ja kiitoksen esille tuominen kaikissa hallinnon tiimien palaverissa. Palautteet kirjataan muistioon.
Henkilöstön talousosaaminen	Henkilöstön talouskoulutus	Esihenkilöt määrittävät tiimiläisille vähintään yhden kuntatalouteen liittyvän koulutuksen, joka toteutetaan vuoden 2024 aikana.
Asiakaskeskeisyys	Asiakasta ei "pallotella" palveluissa, vaan otetaan vastuu asiakkaan asian ratkaisemisesta ensimmäisen yhteydenoton perusteella	Ohjeen luominen henkilökunnalle yhteydenottopyynnön vastaamisesta tietyn ajan sisällä.
Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä	Tiedonhallinnan kehittämissuunnitelma: - Sähköisen arkistoinnin hankkiminen ja käyttöönotto - Tiedonohjaussuunnitelman päivittäminen - Dynastyn laajempi hyödyntäminen: Dynasty-koulutukset käyttäjille
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Tietosuojakoulutus kaikille esihenkilöille vuoden 2024 aikana.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Systemaattiset riskikartoitukset työyksiköissä.
Henkilöstön talousosaaminen	Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintojen oikea-aikaisuuden parantaminen	Hankintaohjeen päivittäminen ja prosessien selkeyttäminen

Talous

Tulosyksikkövastaava: hallintojohtaja Sari Leinonen

Kustannuspaikat:
1480 Jäsenmaksut & yht.toim.osuudet
1540 Asiakaspalvelukeskus
1550 Asianhallinta
1560 Toimistopalvelut

Sitovuustaso: **toimintakate**

Asiakaspalvelu ja hallinto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	249 704	267 450	307 900	307 900	307 900	307 900	307 900
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-1 312 768	-1 256 445	-1 253 950	-1 253 950	-1 253 950	-1 253 950	-1 253 950
Toimintakate (Netto)	-1 063 065	-988 995	-946 050	-946 050	-946 050	-946 050	-946 050
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 063 065	-988 995	-946 050	-946 050	-946 050	-946 050	-946 050

3.3.4 Talouden palvelualue

3.3.4.1 Taloushallinto

Tulosityksikkövastaava: talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Tahtotila - missä Talouspalveluiden tulisi onnistua vuoden 2024 aikana:

Taloushallinnon prosessit ovat hyvin hallussa ja niihin liittyvä vuosikello on käytössä. Vuosikello auttaa siinä, ettei päivittäisprosessien lisäksi samaan aikaan mene kuin yksi "isompi" prosessi eli talousarvio, raportointi- ja seuranta tai tilinpäätös, samanaikaisesti. Aikataulussa huomioidaan myös Kuntatietoportointi ja sen vaateet. **Tavoitteena on myös tunnistaa talousprosesseissa, niiden käytänteissä, sellaisia toimintatapoja, joita muuttamalla resursseja säästyy ja niitä voidaan käyttää esim. tulosityksikköpäälliköiden tukemiseen.**

Nykymuodossaan talouspalvelut on nyt toiminut noin vuoden. Kesällä 2022 tilitoimistoliikelaitos purettiin ja talouspalvelut siirtyivät kaupungin omaksi toiminnaksi. Talouspalveluissa hoidetaan kaupungin ulkoinen laskenta kirjanpitoineen ja tilinpäätöksineen, seurannat ja raportoinnit sekä talousarvion laadinta sekä liuta muita talouteen liittyviä kokonaisuuksia ja tehtäviä. Tulee huomioida, että näihin prosesseihin osallistuu paljon henkilöstöä eri yksiköistä, mutta koordinaatio ja kokonaisvastuu on talousjohtajalla ja käytännön tekemisestä vastaa talouspalvelutiimi.

Kulunut vuosi on ollut muutoksen "käyttöönottoa". Tuleva vuosi 2024 on toiminnan vakiinnuttamisen vuosi, kuitenkin siten, että toiminnallisia muutoksia on tehtävä, jos mielimme jatkaa tällä resurssoinnilla. Nykyisillä toimintatavoilla tiimi uupuu. Tunnistamme ne kohdat, jotka voidaan tehdä sujuvammin ja yhdessä mietimme uudet toimintatavat. Uudet toimintatavat näkyvät hyvinä muutoksina myös muille esim. tulosityksikköpäälliköille.

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Aika on niukka resurssi. Nykyisellä henkilöresurssilla pystytään toimimaan, jos tehdään muutoksia toimintatapoihin ja organisaatorakenteeseen. (VT) Jos muutoksia ei tehdä, pitää talouspalveluiden resurssia lisätä. Mittari: tehdyt muutokset. Ei poissaoloja uupumisen vuoksi.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	Talousprosessien vuosikello ja aikataulut. (VT) Mittari: aikataulujen pitävyys / prosessi.
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Talouspalvelutiimi tukee tulosyksiköitä talousprosesseissa siten, että prosessit ovat sujuvia ja muut kokevat saavansa tukea talouspalveluista oman työnsä tueksi. (LT) Mittari: Uusi toimintatapa otettu käyttöön (taloustiimi tukee). Sisäisten asiakkaiden kokemus muutoksesta (kyselyn tulokset).
Kannustava ilmapiiri	Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen	Kehittämis/muutostarpeiden tunnistaminen talousprosesseissa ja toimintatavoissa. (LT) Huomioidaan dokumentaatio, ohjeet ja tarkastusnäkökulma. Muutostenhallinta tärkeää, että kaikki pysyy mukana ja riskit huomioidaan. Tehdään yhdessä. Tarvittaessa kokeillaan isommissa muutoksissa miniprojektimallia. Mittari: tunnistettujen kehittämis/muutoskohteiden määrä. Toteutetut kokeilut.
Henkilöstön talousosaaminen	Henkilöstön talouskoulutus	Talousprosessien (ta, seuranta, ennustaminen, tp) koulutus tulosyksiköpäälliköille. (LT) Mittari: pidetyt koulutukset. Koulutukseen osallistuneiden määrä.
Veto- ja pitovoima	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Nykyisen henkilöstön osaamisen varmistaminen / lisääminen. (LT) Mittari: Tiimin osallistuminen tavoitteiden mukaisiin koulutuksiin.

Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Kaupungin tase-erien läpikäynti ja niiden riskikartoitus. (VT) Mittari: läpikäytyjen tase-erien lukumäärä.
--	---	---

Talous

Tulosityksikövastaava: talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Kustannuspaikat:
1570 Talouspalvelut

Sitovuustaso: **toimintakate**

Taloushallinto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	173 227	256 220	286 400	286 400	286 400	286 400	286 400
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-263 638	-328 476	-357 400	-357 400	-357 400	-357 400	-357 400
Toimintakate (Netto)	-90 411	-72 256	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-90 411	-72 256	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000

Vuosi 2023 on ollut ensimmäinen täysi vuosi tilitoimistoliikelaitoksen purkamisen jälkeen.

TA-vuosi 2024 tulee olemaan toiminnan vakauttamisen ja toisaalta varsinaisen kehittämistoimien aloittamisen vuosi. Kehittämistoimet kohdistuvat keskeisiin talousprosesseihin, niiden tehostamiseen toiminnallisilla muutoksilla. Lisäksi tullaan panostamaan taloushenkilöstön osaamisen lisäämiseen kouluttautumalla.

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
		Toiminnallisten tavoitteiden mukaiset muutokset on tehtävä, jotta taloustoimintaa			

		pystytään jatkossa tekemään nykyisellä henkilömäärällä. Taloushallinnon tiimissä on 4,5 htv.			
		Jos toiminnallisia muutoksia ei tehdä, tarkoittaa se 2 htv:n lisäystä taloustiimiin. Ei vielä talousluvuissa mukana lisäystä.	+2		

3.3.4.2 Tietohallinto

Tulosyksikkövastaava: talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Tahtotila - missä Tietohallinnon pitäisi onnistua vuoden 2024 aikana:

Tietohallinnon tulosyksikkö on vakiinnuttanut toimintatavat vuoden 2024 aikana. Tietohallintoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja toimii järjestelmämuutosten ohjausryhmänä.

Tietohallinto aloittaa omana tulosyksikkönään, koska se on hallintosäännössä nimetty omaksi kokonaisuudeksi.

Tämä on hyvä uudistus, koska tietohallinto on merkittävä toiminto, joka vaikuttaa kaikkeen tekemiseen, niin peruspalveluiden toteuttamiseen ja hallintoon. On hyvä, että tietohallintoa koordinoidaan hallinnon toimesta ja näin tuetaan tulosyksiköitä tietohallinnon käytännön asioissa. Lisäksi kaupunki ostaa palveluna ison osan tietohallinnon palveluista ja ict-hankinnoista Meidän It ja Talous Oy:ltä, Meitalta.

Tietohallinnossa tapahtuu koko ajan. Järjestelmät muuttuvat ja tekniset ominaisuudet muuttuvat. Näiden hallintaan vaaditaan osaamista myös kaupungin puolella. Samoin palveluyhteistyö Meitan kanssa perustuu ajatukseen, että kaupungin puolella on vastuu ja koordinointi.

Tietohallinto kuuluu toimintona talousjohtajan palvelualueeseen. Käytännön tietohallintoa koordinoidaan tietohallintoryhmän avulla, josta talousjohtaja vastaa. Lisäksi hallinnon resursssia on allokoitu tietohallinnon käytännön koordinointiin. Tämä on osoittautunut jo lyhyellä ajalla hyväksi toimintatavaksi.

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatiorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Tietohallintoryhmän toiminnan vakiinnuttaminen. (LT) Mittari: tietohallintoryhmän kokoontumiskerrat / v. 2024.
Kannustava ilmapiiri	Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen	Miniprojektimalli on otettu käyttöön järjestelmämuutoksien hallinnassa. Tietohallintoryhmä toimii näiden muutosprojektien ohjausryhmänä. (LT) Mittari: toteutetut järjestelmämuutokset.

Talous

Tuloyksikkövastaava: talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Kustannuspaikat:

1535 ICT-palvelut

Tietohallinto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot							
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	0	-350	-22 500	-22 500	-22 500	-22 500	-22 500
Toimintakate (Netto)	0	-350	-22 500	-22 500	-22 500	-22 500	-22 500
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-2 858	-2 900	-2 900	-2 900	-2 900	-2 800	-2 800
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 858	-3 250	-25 400	-25 400	-25 400	-25 300	-25 300

Tuloyksikön talous kehittyi vuoden aikana - mitä kohdistetaan tälle tuloyksikölle, mistä se vastaa, määritetty vuoden 2024 aikana.

Tälle tuloyksikölle allokoidaan 0,5 htv resurssi tietohallinnon käytännön koordinoitua varten.

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Toimi (osa-aikainen/jaettu tehtävänkuvassa taloushallinnon kanssa)	1535 ICT-palvelut	On osa olemassa olevaa toimistosihteerin tehtävää. Kyse on tehtäväkuvan mukaisesta kustannustenjaosta. Ei varsinaisesta uudesta tehtävästä tai resurssin lisäämisestä. Kyse on olemassa olevan resurssin allokoinnista	+0,5	0	0

		organisaation tarpeen mukaisesti.			
--	--	-----------------------------------	--	--	--

3.3.5 Toimitilat

3.3.5.1 Toimitilat

Tulosityksikkövastaava: vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Osallisuus	Esteettömyyden edistäminen kaupungin toiminnassa ja investoinneissa	Esteettömyysratkaisujen suunnittelu yhdessä käyttäjien ja esim. vammaisneuvoston kanssa kaikissa kaupungin kiinteistöihin liittyvissä uudisrakennus- ja korjaushankkeissa. Mittari: yhteistyön toteutuminen/kohteiden määrä.
Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden	Varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisten lasten määrän vähenemisen huomioiminen kasvatuksen ja opetuksen tilaratkaisujen suunnittelussa yhteistyössä käyttäjien kanssa. Turhien korjausinvestointien välttäminen kiinteistöissä, jotka poistuvat käytöstä lähitulevaisuudessa. Mittari: vuoteen 2030 ulottuvan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilankäyttösuunnitelman laatiminen vuoden 2024 aikana.
Osallisuus	Kaupunkikonsernin tiedonkulun ja vuorovaikutuksen kehittäminen	Vuosittaiset, seuraavan vuoden talousarvion suunnitteluvaiheessa toteutettavat siivouksen ja kiinteistönhoidon tasoon liittyvät mitoituskeskustelut kiinteistöjen käyttäjien ja Lieksan Kiinteistöt oy:n välillä.

Talous

Tulosityksikkövastaava: vt. kaupunginjohtaja Arto Sihvonen

Kustannuspaikat:

5230 Ulkop. vuokratut tilat
5250 Kaupungin toimitilat
5255 Toimitilainvestoinnit

Sitovuustaso: **tuloarviot ja määrärahat**

Toimitilat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	7 860 385	6 621 684	7 098 780	7 098 780	7 098 780	7 098 780	7 098 780
Valmistus omaan käyttöön	717 872	1 576 000	2 343 000	3 078 000	3 078 000	2 343 000	2 343 000
Toimintamenot	-6 681 060	-5 603 980	-6 599 854	-7 334 854	-7 334 854	-7 149 222	-6 899 854
Toimintakate (Netto)	1 897 196	2 593 704	2 841 926	2 841 926	2 841 926	2 292 558	2 541 926
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-2 301 130	-2 287 350	-2 139 300	-2 140 300	-2 140 300	-2 044 700	-2 040 900
Tehtävän kokonaiskustannukset	-403 933	306 354	702 626	701 626	701 626	247 858	501 026

3.3.6 Kuntatekniikka

3.3.6.1 Kuntatekniikka

Tuloyksikkövastaava: talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Toiminnalliset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tuloyksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Kuntatekniikan kokonaisuus ratkaistu yhdessä liikelaitosten uudelleen organisoinnin yhteydessä. (VT) Mittari: toteutunut / ei toteutunut.
Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden	Laaditaan investointien kokonaissuunnitelmat eri osa-alueille ja niiden toteutus (vuosittaiset investointiprojektit). (LT) Mittari: laadittu / ei laadittu.
Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden	Kuntatekniikan investointien kirjanpidollinen käsittely - poistetaan kaksinkertainen kirjanpito eikä niitä enää kirjanpidossa kierrätetä liikelaitoksen kautta. (LT) Mittari: kuntatekniikan investoinnit kirjataan suoraan peruskunnan kustannuspaikalle 1700.

Talous

Tulosityksikkövastaava: talousjohtaja Hannele Pöykkölä

Kustannuspaikat:
1700 Kuntatekniikkainvestoinnit
1705 Kuntatekniikkapalvelut

Sitovuustaso: **tuloarviot ja määrärahat**

Kuntatekniikka	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	2 077	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	1 717 341	785 000	4 707 000	3 437 000	3 437 000	4 707 000	4 707 000
Toimintamenot	-3 172 743	-2 493 329	-6 507 000	-5 237 000	-5 237 000	-6 507 000	-6 507 000
Toimintakate (Netto)	-1 453 325	-1 708 329	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-500 685	-528 470	-678 500	-630 900	-630 900	-954 100	-1 243 100
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 954 009	-2 236 799	-2 478 500	-2 430 900	-2 430 900	-2 754 100	-3 043 100

Kuntatekniikkainvestointeja TA-vuonna 2024 nostaa erityisesti Mähkönsillan rakennusprojekti. On iso yksittäinen investointiprojekti.

Kuntatekniikkapalveluiden osalta talousarvio laaditaan olemassa olevan organisoitumisen pohjalta. Varaudutaan siihen, että organisoituminen voi muuttua talousarviovuoden aikana. Yhteistoimintamenettely organisaation, tehtävien ja toimenkuvien osalta on aloitettu 10 / 2023.

3.4 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hyvinvointilautakunta on käsitellyt tulosityksiköiden esitykset kokouksessaan 7.11.2023 § 157.

3.4.1 Hyvinvoinnin palvelualue

3.4.1.1 Ruokahuolto

Tulosityksikkövastaava: ruokahuoltopäällikkö Mervi Liiten

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Osallisuus	Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa	Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen.

Talous

Tulosityksikkövastaava: ruokahuoltopäällikkö Mervi Liiten

Kustannuspaikat:
1600 Ruokahuolto

Sitovuustaso: **Tuloarviot ja määrärahat**

Ruokahuolto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	899 847	884 000	881 931	881 931	881 931	881 931	881 931
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-889 531	-824 000	-881 931	-881 931	-881 931	-881 931	-881 931
Toimintakate (Netto)	10 316	60 000	0	0	0	0	0
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	10 316	60 000	0	0	0	0	0

Tunnusluvut

Vuonna 2023 nostimme ateriahintoja elintarvikkeiden, sähkön ja kuljetuskustannusten nousun vuoksi, joten vuosi 2024 mennään ilman korotuksia.

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Henkilöstökulut	Palkkakustannukset/annos	1,39 €	2,02 €	1,80 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	Hankintakustannukset/annos	0,93 €	1,05 €	1,05 €
Muut kulut	Palvelujen ostot ja muut toimintakulut/annos	0,53 €	0,43 €	0,65 €, kustannuksissa nousu; vuokra(sähkö) ja kuljetukset.
Kustannukset yhteensä	Kustannukset/annos	2,85 €	3,50 €	3,50 €

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Ruokahuoltopäällikkö	1600	eläköityminen			- vähennys

3.4.1.2 Kotoutuminen

Tulosyksikkövastaava: hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Kolmannen sektorin yhteistyö	Kolmannen sektorin toimijoiden osallistaminen kaupungin palvelutuotantoon yhteistyösopimusten kautta	Tukipiste ry:n kanssa tehtyä yhteistyösopimusta jatketaan.
Monikanavainen viestintä	Hyvän elämän ja harrastamisen mahdollisuuksista viestiminen	Kotoutumisvaiheessa olevat maahanmuuttajat tutustutetaan Lieksan palveluihin, harrastusmahdollisuuksiin ja asuinympäristöön. Laaditaan helmikuun - 24 loppuun mennessä toimintamalli, jota toteutetaan jokaisen uuden maahanmuuttajan kohdalla.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Maahanmuuttopalveluiden asiakasmäärä määrittelee henkilöstön määrän. Vuoden - 24 lähtötilanne on maahanmuuttokoordinaattori ja maahanmuuttoavustaja.
Veto- ja pitovoima	Maahanmuuttoon liittyvien palveluiden (hyvinvointipalvelut, koulutuspalvelut, työllistyminen, kotouttaminen) kehittäminen	Maahanmuuttajien työllistymisen tehostaminen. 2 vuosittaista työllistymistä edistävää tapahtumaa yhteistyössä koulutusorganisaatioiden, TE-palveluiden ja Lieksan Kehitys oy:n kanssa.

Talous

Tulosityksikkövastaava: hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen

Kustannuspaikat:
2280 Pakolaisten toimeentuloturva
2290 Pakolaistyö

Sitovuustaso: **toimintakate**

Kotoutuminen	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	149 479	205 000	140 160	140 160	140 160	140 160	140 160
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-103 412	-163 192	-140 160	-140 160	-140 160	-140 159	-140 159
Toimintakate (Netto)	46 067	41 808	0	0	0	1	1
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	46 067	41 808	0	0	0	1	1

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Opiskeluperäisen maahanmuuttajataustaisten henkilöiden määrä maahanmuuttopalveluiden asiakkaina.	Lukumäärä			Määrällistä tavoitetta on mahdotonta asettaa, tilastointi raportointijaks oittain.
Työperäisen maahanmuuttajataustaisten henkilöiden määrä maahanmuuttopalveluiden asiakkaina.	Lukumäärä			Määrällistä tavoitetta on mahdotonta asettaa, tilastointi raportointijaks oittain.
Muun maahanmuuttajataustaisen henkilöstön määrä maahanmuuttopalveluiden asiakkaina.	Lukumäärä			Määrällistä tavoitetta on mahdotonta asettaa, tilastointi raportointijaks oittain.

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
	2290 pakolaistyö	Ei muutoksia henkilöstörakenteeseen.			

3.4.1.3 Perusopetus

Tulosyksikkövastaava: rehtori Johanna Rossi

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Yksilön vastuu omasta ja läheisen hyvinvoinnista	Ennakoiva ja sujuva yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyvinvointialueen kanssa	Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön kehittäminen Tavoitetaso: Laaditaan vuosikello ohjaamaan yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Koulun perustehtävien laadun vahvistaminen Tavoitetaso: Kouluille laaditun vuosikellon käyttöönotto ja päivittäminen saadun tiedon perusteella. Huoltajakyselyt osana koulun toiminnan kehittämistä vähintään 1 krt/lukukausi.
Kolmannen sektorin yhteistyö	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa	Monipuolinen kerhotarjonta Tavoitetaso: Kartoitetaan oppilaiden kerhotoiveet huhtikuussa. Kartoitetaan mahdolliset yhteistyötahot kesäkuun loppuun mennessä. Kerhotarjontaa pyritään saamaan vähintään liikuntaan, musiikkiin ja kädentaitoihin - koulujen henkilökunta täydentämässä yhteistyötahojen kerhotarjontaa. Uuden lukuvuoden kerhokalenteri käytössä syyskuussa.
Kannustava ilmapiiri	Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen	Monipuoliset opetus- ja oppimismenetelmät Tavoitetaso: VES-koulutuksen sisältö uusista/ajankohtaisista pedagogiikan tuulista. Roihukset-materiaalin hyödyntäminen osana kielitietoista opetusta (erityisesti esi- ja alkuopetus). Haetaan Erasmus-hankkeeseen/-hankkeisiin. Mahdollistetaan

		investointirahan avulla Keskuskoulun henkilökunnan työpisteiden ergonomian parantaminen ja suunnitellaan luokkahuoneiden kalusteratkaisut uusittavaksi vuoden 2025 aikana.
--	--	--

Talous

Tulosityksikkövastaava: rehtori Johanna Rossi

Kustannuspaikat:
4120 Perusopetus alakoulut
4130 Esiopetus alakoulut

Sitovuustaso: **toimintakate**

Perusopetus	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
-------------	---------	---------	----------	---------	---------	----------	----------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot	463 358	482 952	343 085	343 085	343 085	343 085	343 085
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-6 087 318	-6 455 322	-6 441 600	-6 441 600	-6 441 600	-6 441 601	-6 441 601
Toimintakate (Netto)	-5 623 960	-5 972 370	-6 098 515	-6 098 515	-6 098 515	-6 098 516	-6 098 516

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset	-19 119	-6 200	-8 300	-8 300	-8 300	-25 000	-33 300
-----------------------------	---------	--------	--------	--------	--------	---------	---------

Tehtävän kokonaiskustannukset -5 643 079 -5 978 570 -6 106 815 -6 106 815 -6 106 815 -6 123 516 -6 131 816

	Raami	TA2024-esitys	Erotus
4120/ alakoulut	5 930 000	5 861 356	-68 344
4130/ esiopetus	330 000	237 159	-92 841
Tulosityksikkö yht.	6 260 000	6 098 515	-161 185

Tulosityksikön talousarvioesitys alittaa annetun raamin 161 185 €:lla.

Kustannuspaikan 4120/alakoulut osalta alitus selittyy raamia korkeampana odotettavissa toteutuvina kotikuntakorvauksilla sekä tiedossa olevilla seuraavalle vuodelle siirtyvillä hankeavustuksilla (myös menot kirjattu budjettiin). Tuloja on arviolta lähes 78 000 € enemmän raamiin verrattuna. Palkkakustannuksissa raamia suurempana taesitykseen selittää esiopetuksen puolelta perusopetukseen palanneen henkilöstön (opettaja ja ohjaaja) palkkojen siirtyminen tälle kustannuspaikalle sekä hankerahoituksen turvin palkattujen tilapäisten työntekijöiden palkkojen

kirjaaminen. Palkkojen lisäksi kuluissa selkeä nousu ICT-palveluissa (korotus vuoteen -23 n. 35 000 €) ja kuljetuspalveluissa huomioitu kuluvan vuoden aikana tuleet korotukset (vaikutus n. 40 000 €).

Kustannuspaikka 4130/ esiopetus (alakoulut): Raamissa ei oltu huomioitu, että perusopetuksen alla olevia erillisiä esiopetusryhmiä on nykyisin enää yksi. Tästä syystä palkkakustannukset ovat noin 50 000 € pienemmät kuin raamissa. Pienempi oppilasmäärä vaikuttaa myös koulukuljetus- ja ruokailukustannuksiin.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Oppilasmäärä	Perusopetuksen luokat 1–6 Koulun esiopetusoppilaat	525 25	526 (valmistavan opetuksen osuus 20) 37	Perusopetus 485 Valmistava opetus 25 Esiopetus 20
Perusopetus 0–6 opetustunnit	Opetuksen tuntimäärä (Sisältää perusopetuksen luokat 1–6, esiopetuksen sekä valmistavan opetuksen)		890 (valmistavan opetuksen osuus 48)	870 (valmistavan opetuksen osuus 48)
Opetustunnit/oppilas			1,69	1,64
toimintakate €/oppilas			10 124 €	11 500 €
Ryhmäkoko	Yleisopetuksen luokat (esiopetus, luokat 1–6) Pienryhmät		yleisopetus 18,37 pienryhmät 9	yleisopetus (esi- ja perusopetuksen ryhmät) 18,8 pienryhmät 8,5

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Luokanopettajat	Perusopetus alakoulut 4120	suunniteltu henkilöstö lv. 23–24, vakituiset 28 Keskuskoulu 16 Koli 4 (joista yksi määräaikaisena sijoituksena yläkoululta)	+/0 Kolilla yksi aiemmin vakituinen vakanssi täytetään nyt tilapäisesti (oppilasennuste) Kevät lukukauden ajan		

		Rantala 8 määräaikaiset 2 Keskuskoulu/ valmistava opetus 2	valmistavassa opetuksessa kolme ryhmää - > +1		
Luokanopettajat	Perusopetus alakoulut 4120	määräaikaiset (hanke - kevät -23) Resurssiopettaja 1 (Rantalan ja Keskuskoulun yhteinen)	+/- 0 Hanke (kevät - 24) Koliilla tuntiopettaja		
Eriyisopettajat	Perusopetus alakoulut 4120	vakituiset 8 Keskuskoulu 6 Rantala 2	+/- 0		
Eriyisopettajat	Perusopetus alakoulut 4120	Määräaikaiset (hanke) -	+/- 0		
Koulunkäynninohjaajat	Perusopetus alakoulut 4120	vakituiset 11 Keskuskoulu 7 Koli 1 Rantala 3	+0		
Koulunkäynninohjaajat	Perusopetus alakoulut 4120	Määräaikaiset (oma rahoitus): 4 Keskuskoulu 4	+ 4 (Henkilökohtaisia ohjaajia)		
Koulunkäynninohjaajat	Perusopetus alakoulut 4120	määräaikaiset (hanke) 4 Keskuskoulu 2 Koli 1 Rantala 1	+0		
Luokanopettajat	Perusopetuksen esiopetus 4130	vakituiset Keskuskoulu 1 (luokanopettaja hoitavaa tehtävää) Kolin henkilö huomioitu perusopetuksen	+/- 0		

		puolelle (yhdysk esi-2)			
Luokanopettajat	Perusopetuksen esiopetus 4130	määräaikaiset (oma rahoitus) 1 Keskuskoulu 1	-1		
Koulunkäynninohjaajat	Perusopetuksen esiopetus 4130	vakituiset Keskuskoulu/ Moisio 2 määräaikaiset Keskuskoulu/ Moisio 1 (kevät -23)	-1		
Koulunkäynninohjaajat	Perusopetuksen esiopetus 4130	määräaikaiset (hanke) 1 Koli 1	+/- 0		
Muu henkilöstö	Yhteiset resurssit (kp 4120–4130)	Rehtori: 1 Koulusihteeri: 1 Vahtimestari tarvittaessa	+/- 0		

3.4.1.4 Varhaiskasvatus

Tulosyksikkövastaava: varhaiskasvatusjohtaja Tuula Rantala

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Veto- ja pitovoima	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen	Tavoite: osaavan työvoiman saaminen ja pitäminen. Tavoitetaso: rekrytointitapahtumissa mukanaolo, markkinointi ja positiivinen esilläolo eri kanavissa. Mittarina käytetään vakanssien täyttymistä kelpoisilla, osaavilla työntekijöillä sekä henkilöstökyselyn tuloksia suhteessa työtyytyväisyyteen. Työsuhteiden jatkuvuuteen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen kiinnitetään edelleen huomiota.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Tavoite: laadun kehittäminen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Tavoitetaso laadun kehittäminen

		<p>itsearviointityökalun avulla. Pilotoimme Valssi laadunarviointijärjestelmää kevään 2024 aikana ja otamme sen käyttöön 1.8.2024. Varhaiskasvatuslaki 9 b §: Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta, sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Mittarina käytetään Valssin käyttöönottoa aikataulun mukaisesti.</p> <p>Vuonna 2023 aloitettuja kehittämishankkeita ja kehittämistoimia jatketaan vuonna 2024. Mittarina käytetään uusien toimintatapojen käyttöönottoa ja niiden vakiintumista varhaiskasvatuksen arkeen.</p>
Kannustava ilmapiiri	Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen	<p>Tavoite: uutta luova, kokeileva toimintakulttuuri.</p> <p>Tavoitetaso 1: kehitämme varhaiskasvatusta ja varhaiskasvatuksen järjestämää esiopetusta kokeilemalla erilaisia työtapoja toiminnassa, esimerkiksi oppimisympäristön osalta, yhteistyössä huoltajien, lasten ja perusopetuksen kanssa. Kartoitamme peruspedagogiikan toteutumista järjestäessämme tuen toimenpiteitä. Pedagogiikan kartoitukseen on lomake, joka otetaan käyttöön jokaisessa lapsiryhmässä. Tavoitetaso 2: lomaketta käytetään tilanteissa, joissa arvioidaan tuen toteutumista. Mittarina lomakkeen säännöllinen käyttö laaja-alaisen erityisopettajan ja tiimin yhteistyönä.</p> <p>Tavoitetaso 3: kehitämme lasten kielellistä ympäristöä erilaisin menetelmin, joita kokoamme "Lieksan malliin" lasten kielellisen kehityksen tukemiseksi. Toiminnallisena materiaalina kielelliseen tukemiseen käytämme Roihusten perhemateriaalia. Roihusten Eväsretkimateriaali soveltuu lasten kielellisen osaamisen kartoittamiseen yhteistyössä esiopetuksen ja perusopetuksen kanssa. Mittarina mallin valmistuminen ja käyttö.</p>
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	<p>Tavoite: Terävä taloudenpito.</p> <p>Tavoitetaso: ennusteen toteutuminen alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Osana terävää taloudenpitoa huomioimme lasten määrän kehittymisen ja käytämme tietoa palveluverkkosuunnittelussa. Tutkimme lapsivaikutusten arviointia suunnitellessamme palveluverkkoa.</p> <p>Mittari: ei tule toimintakatetta heikentäviä talousarviomuutoksia, mikäli ei tapahdu jotain ennakoimatonta.</p>

Talous

Tulosyksikkövastaava: varhaiskasvatusjohtaja Tuula Rantala

Kustannuspaikat:

4200 Varhaiskasvatus
4210 Esiopetus varhaiskasvatus
4240 Kotihoidontuki

Sitovuustaso: **toimintakate**

Varhaiskasvatus	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	317 249	617 389	188 300	188 300	188 300	188 300	188 300
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-3 955 841	-4 206 345	-3 957 250	-3 957 250	-3 957 250	-3 957 251	-3 957 251
Toimintakate (Netto)	-3 638 592	-3 588 956	-3 768 950	-3 768 950	-3 768 950	-3 768 951	-3 768 951
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-7 299	-14 500	-10 800	-10 800	-10 800	-4 500	-4 500
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 645 891	-3 603 456	-3 779 750	-3 779 750	-3 779 750	-3 773 451	-3 773 451

Palveluverkon sopeuttaminen lasten määrään vuodelle 2024, joka lapsimäärän vähentyessä tarkoittaa 6.86 HTVn vähennystä vuoden 2024 aikana, joka on varautumista vuoteen 2025. Henkilövähennyksiä on tehty laskemalla määräaikaisten sopimusten päättymisten tuottamia henkilötyövuosia eikä vain henkilövähennysten tuottamia henkilötyövuosia.

2023 talousarviossa lapsimäärä oli 310. Vuoden 2023 syyskuun loppuun keskiarvo lapsimäärästä on 264. Syyskaudella lasten määrä väheni. Vuodelle 2024 arvioidaan lasten määräksi 260. Hoitomaksutulot ovat puolittuneet 1.3.2023 tulleen tuloajamuutoksen vuoksi.

TA esityksessä 2024 palkkakustannuksia/lapsi verrataan TA 2023 palkkakustannuksiin/lapsi: TA 2023 lasten laskennallinen määrä oli 310 ja lasten todellisen määrän keskiarvo vuonna 2023 on ollut ajalla 1.1–30.9. 268 lasta.

TA 2024 n esitetty neljän ryhmäavustajan palkkaamista ilman hankerahoitusta, jolloin lapsikohtainen palkkakustannus nousee vuonna 2024. Ryhmäavustajista kolme palkataan viideksi kuukaudeksi ja yksi koko vuodeksi.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Hoitopäivät	Läsnäolopäivät päiväkodeissa.	42 253	45 639	42 790
Hoitopäivät	Läsnäolopäivät ryhmäperhepäiväkodeissa.	3449	3707	3690
Hoitopäivät	Läsnäolopäivät perhepäivähoidossa.	5343	5170	4200
Käyttöaste	Päiväkodit	70 %	85 %	82 %

Käyttöaste	Ryhmäperhepäiväkodit	65 %	85 %	78 %
Käyttöaste	Perhepäivähoito	88 %	85 %	83 %
Asiakaskysely. Asteikko 1–5.	Asiakastyytyväisyys päiväkodeissa.	ka. 4.4 vastaajia 40	Toteutetaan keväällä 2023	Toteutetaan viikosta 11 alkaen vuonna 2024
Asiakaskysely. Asteikko 1–5.	Asiakastyytyväisyys ryhmäperhepäiväkodeissa.	kyselyyn ei saatu riittävästi vastauksia	Toteutetaan keväällä 2023	Toteutetaan viikosta 11 alkaen vuonna 2024
Asiakaskysely. Asteikko 1–5.	Asiakastyytyväisyys perhepäivähoidossa.	kyselyyn ei saatu riittävästi vastauksia	Toteutetaan keväällä 2023	Toteutetaan viikosta 11 alkaen vuonna 2024
Palkkakustannukset/lapsi.	2020 palkat 1 847 158 €. Lapsimäärä 277. 2021 palkat 1.969.050 €. Lapsimäärä 257 (varhaiskasvatukseen sijoitetut 3.12.2021 tilanteen mukaan) 2022 palkat 1.890.862 Lapsimäärä ka. 258 lasta	palkkakustannukset 7870,88 e/ lapsi	palkkakustannukset/lapsi. Palkat ja palkkiot: 2 373 659 e ja lapsia 310 = 7656,96 e / lapsi.	palkkakustannukset/lapsi= 8 485,73 e/lapsi palkat ja palkkiot 2 206 289 ja lapsia 260= 8 485,73 e/ lapsi
Toimintakate / lapsi	Toimintakate vuodelle 2022: yhteensä 3 139 786 €, sisältäen kotihoidontuen yhteensä 2 924 786 €, ei sisällä kotihoidontukea.	Toimintakate: 13 433,98e/lapsi (sis. kotihoidontuen) 12 661,34e/lapsi (ilman kotihoidontukea)	toimintakate/lapsi 12 403,44 e/lapsi (sis. kotihoidontuki) 11 790,54 e/lapsi (ei sis. kotihoidontukea)	toimintakate/lapsi 14 644,76 e/lapsi (sis. kotihoidontuki) 13 913,62 e/lapsi (ei sis. kotihoidontukea)

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Kotona työskentelevä perhepäivähoitaja	4200	Eläköityminen	0	0	
Perhepäivähoitaja	4200, 4220		-1=0.5 HTV	0	
Varhaiskasvatukseen lastenhoitajat	4200		-7=3.5 HTV	0	
Varhaiskasvatukseen opettaja	4200		-2= 1 HTV	0	

3.4.1.5 Yläkoulu ja Lieksan lukio

Tuloyksikkövastaava: rehtori Reetta-Leena Hiltunen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tuloyksikön tavoite ja tavoitetaso
Kannustava ilmapiiri	Positiivisen palautteen antamisen edistäminen	<p>Positiivisen pedagogiikan ja jatkuvan palautteen antamisen menetelmien kehittäminen:</p> <p>Itä-Suomen lukioverkoston laatuhanke kautta kehitetään lukion palautteenantomenetelmiä, joita voidaan hyödyntää myös yläkoulussa. Tavoitteena on ottaa käyttöön uusia palautteenantokäytänteitä, joilla oppilaiden vahvuuksia huomioidaan ja arviointia kehitetään.</p> <p>Työhyvinvoinnin ja yhteistyön kehittäminen koulun aikuisten kesken:</p> <p>Työkaverin huomioiminen, yhteiset kohtaamiset arjessa positiivisuutta korostaen ja yhteisen vastuun kantaminen työyhteisön ilmapiiristä. Työhyvinvoinnin huomioiminen yhteisillä toiminnoilla ja tyhy-toiminnan säännöllisyys. Tavoitteena järjestää yhteistä tyhy-toimintaa vähintään kaksi kertaa lukukaudessa.</p>
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	<p>Koulun perustehtävien laadun vahvistaminen:</p> <p>Yhteiset teemat lukuvuosittain ja oppilaiden osallistaminen toimintaan. Säännölliset henkilöstön kokoukset ja suunnitelmalliset teemojen käsittelyt ja tapahtumat koulutyössä. Pyritään vähentämään tapahtumien päällekkäisyyttä ja keskitytään laatuun ja opetus- ja kasvatustyön vahvistamiseen. Tavoitteena vuosisuunnitelman selkeä laatiminen ja tapahtumakalenterin noudattaminen ilman suuria muutoksia tai ennakoimattomia tapahtumia.</p>
Yksilön vastuu omasta ja läheisen hyvinvoinnista	Ennakoiva ja sujuva yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä hyvinvointialueen kanssa	<p>Opiskeluhuollon toimijoiden välisen yhteistyön vaaliminen:</p> <p>Yhteistyöryhmien suunniteltu ja säännöllinen toiminta. Tavoitteena lukuvuosittaisen yhteistyö- ja toimintakalenterin laatiminen ja työryhmien toiminnan tehostaminen. Monialaisesti järjestetyt yhteiset tapahtumat</p>

		kampuksella vähintään kerran lukukaudessa.
Osallisuus	Kaupunkilaisten mielipiteiden kerääminen asiakaskyselyillä sekä keskusteluja kuulemistilaisuuksissa	<p>Säännöllisen palautteen kerääminen oppilailta, huoltajilta ja henkilöstöltä:</p> <p>Toteutetaan huoltajakysely koulun toiminnasta, lukiolaisten opiskelijakyselyt, yläkoululaisten oppilaskysely ja henkilöstön työhyvinvointikysely.</p> <p>Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen yhteisten tapahtumien avulla:</p> <p>Vähintään yksi kodin ja koulun yhteistapahtuma lukuvuodessa.</p>

Talous

Tulosyksikkövastaava: rehtori Reetta-Leena Hiltunen

Kustannuspaikat:
4160 Yläkoulu
4300 Lieksan lukio

Sitovuustaso: **toimintakate**

Yläkoulu ja Lieksan lukio	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	200 947	185 672	102 941	102 941	102 941	102 941	102 941
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-4 212 872	-4 598 770	-4 602 941	-4 602 941	-4 602 941	-4 602 941	-4 602 941
Toimintakate (Netto)	-4 011 924	-4 413 098	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000	-4 500 000
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-56 182	-56 200	-49 200	-49 200	-49 200	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 068 106	-4 469 298	-4 549 200	-4 549 200	-4 549 200	-4 500 000	-4 500 000

Tulosyksikön talousarvioesityksen toimintakate on annetun raamin mukainen. Tulot eivät ole talousarviovaiheessa lopulliset, sillä mukana ovat vain käynnissä olevat vuodelle 2024 jaksottuvat hankkeet. Mahdolliset uudet hakerahoitukset myönnetään kesken toimintavuoden, ja ne lisätään silloin talousarvioon; nyt käynnissä olevat hankkeet kattavat kevään 2024.

Yläkoulu kp 4160

Tulot 83 541 e
 Kulut 3 478 541 e
 Toimintakate 3 395 000 e

Lukio kp 4300

Tulot 19 400 e
 Kulut 1 124 400 e
 Toimintakate 1 105 000 e

Hankkeet, jotka jaksottuvat vuodelle 2024:

4132 Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 23–24 (omarahoitus 20 %)

Tulot 23 774 e
 Menot 30 482 e (resurssiopettaja 5 kk, hyvinvointiohjaaja 5 kk)

4129 Covid-vaikutusten tasaus yläkoulu (omarahoitus 5 %)

Tulot 9 600 e
 Menot 11 568 e (koulunkäynninohjaaja 5 kk)

4135 Harrastamisen Suomen malli -kerhotoiminta (omarahoitus 25 %)

Tulot 6 667 e
 Menot 8 031 e (kerhojen toiminta)

4139 Itä-Suomen lukioverkoston laatuhanke (omarahoitus 10 % maksettu v.23)

Tulot 4 820 e
 Menot 4 820 e (laatuagentin palkka)

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Yläkoulu oppilasmäärä		227	218	227
Yläkoulu opetustunnit	Tuntikehys	517 (sis.hanketunt eja 26)	492	491
Yläkoulu opetustunnit/oppilas		2,28	2,26	2,16
Yläkoulu ryhmäkoko	Opetusryhmien keskikoko	17,5	16,7	17,5
Yläkoulun toimintakate: euroa/oppilas		13 144 e	14 041 e	14 955 e
Lukio opiskelijamäärä	Kurssimäärä, tuntikehys	97 (+11)	100	85 (sama kuin lv. 23–24)
Lukio opetustunnit		150	150	126,5 (-10 lukuvuodesta 23–24)
Lukio opetustunnit/opiskelija		1,55	1,5	1,49
Lukion toimintakate: euroa/opiskelija		10 599 e	11 220 e	13 000 e

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Aineenopettaja	Yläkoulu 4160	Opettajia yhteensä 28	-	-	
Koulunkäynninohjaaja	Yläkoulu 4160	Vakituisia ohjaajia kaksi	-	-	
Muu henkilöstö	Yläkoulu 4160 ja lukio 4300	Rehtori, koulusihteeri, vahtimestari	-	-	
Aineenopettaja lukio	Lukio 4300	Opettajia yhteensä 9	-1 (eläköityminen)	-	

3.4.1.6 Kansalaisopisto

Tulosyksikkövastaava: rehtori Asko Saarelainen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Positiivinen viestintä	Myönteisen imagon vahvistaminen yhteistyössä kaupunkilaisten ja strategisten kumppaneiden kanssa (esim. yritykset, viestintäkampanjat)	Lieksan imagoon, positiiviseen viestintään sekä luonto- ja kulttuurimatkailuun liittyvät yleisöluentojen toteuttaminen yhteistyössä eri tahojen kanssa. Tavoitteena kuuden luentokokonaisuuden järjestäminen.
Yritysyhteistyö	Lieksan kaupunkikonsernin ja yritysten yhteistyö työntekijöiden saatavuuden edistämiseksi	Työelämävalmiuksien parantamiseen suuntautuvat kurssit, joiden tavoitteena on työelämässä mukava olevien kielitaidon kehittäminen ja maahanmuuttajien työvalmiuksien tukeminen. Raportoidaan toteutuvien kurssien ja opiskelijoiden määrä.
Kolmannen sektorin yhteistyö	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa	Tapahtumien toteuttaminen yhteistyössä yhdistysten kanssa. Lieksan Teatterin ja Loukun kesäteatterin näytännöt sekä kansalaisopiston ryhminä toimivien yhdistysten konsertit ja muut tilaisuudet. Raportoidaan tapahtumien toteuma ja teattereiden kävijämäärät.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Toteutuneiden kurssien opiskelijamääriä seurataan kokoontumiskerroittain ja raportoidaan lautakunnalle kaksi kertaa vuodessa. Seuranta muodostaa kurssisuunnittelun pohjan.
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Kurssitoive- ja asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen helmikuussa Webropol-kyselynä sekä jatkuva kurssitoiveiden kartoitus koko vuoden ajan (tapaamiset, sähköposti, Facebook). Tavoitekeskiarvot avainkohteissa: Tyytyväisyys kurssitarjontaan; 4,0 (asteikolla 1–5) Tyytyväisyys opetukseen; tavoitetaso 4,4 (asteikolla 1–5)

		Viihtyvyyys kursseilla; tavoitetaso 4,4 (asteikolla 1–5)
		Tiedotus kurssimuutoksista; tavoitetaso 4,2 (asteikolla 1–5.)

Talous

Tuloyksikkövastaava: rehtori Asko Saarelainen

Kustannuspaikat:
4310 Kansalaisopiston toiminta

Sitovuustaso: **toimintakate**

Kansalaisopisto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	71 419	70 100	71 700	71 700	71 700	71 700	71 700
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-406 522	-421 917	-441 676	-441 676	-441 676	-441 676	-441 676
Toimintakate (Netto)	-335 103	-351 817	-369 976	-369 976	-369 976	-369 976	-369 976
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-335 103	-351 817	-369 976	-369 976	-369 976	-369 976	-369 976

Kansalaisopiston talousarvioesitys alittaa raamibudjetin 10 024 eurolla.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Opiskelijamäärä	Henkilöt	1 223 opiskelijaa työkaudella 2021–2022	1 200	1 000 (työkausi 2023–2024)
Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä	%	11,6	11	10
Kurssien määrä (syksy)	kpl	104	100–110	90–100

Kurssisuorituksia syksyn opetuksen alkaessa	kpl	920	920	880
Täydet ja lähes täydet opetusryhmät opetuksen alkaessa	%	24	25	25
Kurssisuorituksia varattu Internetissä (syksy)	%	77 % (koko syyskausi) Aiemmin on raportoitu ennakoilmoittautumisen tilanne, joka tänä vuonna oli 93 %	92	80 (koko syyskausi)
Peruuntuneita kursseja kevät/syksy	kpl	9/12	max 7	max 7/7
Peruuntumisprosentti syksyn kurssitarjonnasta	%	11,5	max 7	max 7
Oppitunnit	kpl	4229	4500	4 200
Tilauuskoulutuksen oppitunnit	kpl	20	50	100
Valtionosuuden vahvistettu opetustuntimäärä	kpl	4 662	4 662	4 662
Käyttötalous netto/asukas (ei sisällä valtionosuutta)	€/asukas	32	35	37
Käyttötalous netto/opiskelija (ai sisällä valtionosuutta)	€/opiskelija	274	306	380
Käyttötalous netto/opetustunti (ei sisällä valtionosuutta)	€/opetustunti	79	82	90
Kansalaisopiston Facebook-sivun seuraajia	Henkilöä	575	650	660

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Vakituisen henkilökunnan osalta ei muutoksia suunnitelmakaudella					

3.4.1.7 Pielisen Karjalan Musiikkiopisto

Tulosyksikkövastaava: rehtori Soile Tikka

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Soitinkohtainen oppilasmäärän seuranta ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelu, etenkin puhallinorkesteritoiminnan jatkuvuuden näkökulmasta. Riittävä määrä oppilaita myös harvinaisemmissa soittimissa.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Yhteistyö peruskoulujen kanssa vähemmän kysytyjen puhallinsoittimien oppilasmäärän ylläpitämiseksi sekä maksuttoman soittoharrastuksen tarjoaminen halukkaille. Soitinvalmennusta peruskoulun oppilaille: kouluorkesteri, valinnaisaineet, kerhotoiminta.
Osallisuus	Kaupunkilaisten mielipiteiden kerääminen asiakaskyselyillä sekä keskusteluja kuulemistilaisuuksissa	Musiikkiopiston toimintaa koskeva arviointikysely oppilaille ja näiden huoltajille. Kyselyn tulosten analysointi ja toiminnan kehittäminen kyselyn tulosten pohjalta.
Biotalous ja matkailu	Kaupungin omien luonto- ja kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen matkailun kasvua tukeviksi	Kulttuuritoiminnan lisääminen Lieksassa ja Waskista Woimaa -konserttisarjan toteuttaminen yhteistyökumppaneiden kanssa luontomatkailukohteissa harvaanasutulla maaseudulla. Konsertit Kolilla, Patvinsuolla, Änäkäisessä / Kitsissä.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Hankerahoitusten hakeminen opetustoiminnan kehittämiseen ja pedagogisiin hankkeisiin. Ajankohtaisten hankerahoitusten seuraaminen ja rahoitushakuihin osallistuminen.
Kannustava ilmapiiri	Lieksan kaupungin henkilöstön koulutautumiseen ja aloitteellisuuteen liittyvän kannustavuuden kehittäminen	Henkilöstön täydennyskoulutautuminen tarpeiden sekä henkilökunnan toiveiden mukaan. Henkilökunnan osallistuminen heille tarjottuun koulutukseen, ajankohtaisten hankerahoitusten seuraaminen ja rahoitushakuihin osallistuminen.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Hankerahoitusten hakeminen kulttuuritoiminnan kehittämiseksi. Ajankohtaisten hankerahoitusten seuraaminen ja rahoitushakuihin osallistuminen.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Pielisen Pianopäivien toteuttaminen keväällä 2024. Koulutusta ja konserttitoimintaa piano-oppilaille ja -opettajille kaikissa toimipisteissä.
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Jousisoittajien lloa improvisaatiosta ja yhteisöllisyyttä yhdessä soittamisesta -projekti. Koulutusta jousisoittajille ja -opettajille.

Monikanavainen viestintä	Hyvän elämän ja harrastamisen mahdollisuuksista viestiminen	Musiikkiopiston näkyvyyden lisääminen kaikissa toimipisteissä. Yhteistyön tekeminen kuntien perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, kuntien kulttuuritoimijoiden, seurakuntien, tukiyhdistysten ym. järjestöjen kanssa.
Kannustava ilmapiiri	Lieksan kaupungin henkilöstön kouluttautumiseen ja aloitteellisuuteen liittyvän kannustavuuden kehittäminen	Kehityskeskustelut vuosittain
Kannustava ilmapiiri	Palvelutuotannon kehittämiseen liittyvään kokeilukulttuuriin kannustaminen	Matalan kynnyksen yhteydenotot esimieheen uusien kehitysideoiden, kokeilujen tai toimintamallien esiin nostamiseksi. Uusien ideoiden tai kokeilujen määrä.

Talous

Tulosyksikkövastaava: rehtori Soile Tikka

Kustannuspaikat:
4410 Pielisen Karjalan Musiikkiopisto

Sitovuustaso:

Pielisen Karjalan Musiikkiopisto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	260 636	265 550	276 966	276 966	276 966	276 966	276 966
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-1 088 745	-1 138 296	-1 156 966	-1 156 966	-1 156 966	-1 156 965	-1 156 965
Toimintakate (Netto)	-828 109	-872 746	-880 000	-880 000	-880 000	-879 999	-879 999
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-6 108	-3 600	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-834 217	-876 346	-880 000	-880 000	-880 000	-879 999	-879 999

Musiikkiopiston oppilasmäärä on noussut, ja talousarvion sovittaminen raamibudjettiin on ollut haastavaa.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Oppilasmäärä (solistiset oppilaat ja musiikkileikkikoululaiset)		Solistiset oppilaat 258 Muskarilaiset 65 + Juuan muskarilaiset = 131 Muut 13 (lasten laulu 5, soitinkaruselli 4, avoin 2, muha 2) Koulun valinnaiset 9+11+4+4=28 Metka Brass 8	280 solistista oppilasta, 70 muskarilaista + 66 Juuan muskarilaista, 25 valinnaisaineo ppilasta	290 solistista oppilasta, 136 muskarilaista, 18 valinnaisaineo ppilasta, 20 valmennusoppilasta
Opetustunnit vuosiviikkotunteina		4143,37	13112	13234
Konsertit ja esiintymiset		28	90	90
Musiikkiopiston kulut / oppilas		501 € (kaikki mukana) 603 € (ilman Juuan päiväkotimusk arilaisia ja metkalaisia)	1990,-	1897 €

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
vahtimestari-laitteistonhoitaja	4410	musiikkiopiston vahtimestarin tehtävästä siirtyy 50 % nuorisotoimelle	- 50 %		
sellonsoiton ja musiikkileikkikoulun päätoiminen tuntiopettaja	4410	Sellonsoiton ja musiikkileikkikoulun päätoimisen tuntiopettajan virka jaettiin viime keväänä kahdeksi sivutoimiseksi viraksi (sellonsoiton sivutoiminen tuntiopettaja ja			

		musiikkileikkikoulun sivutoiminen tuntiopettaja), koska em. yhdistelmäviran täyttäminen osoittautui käytännössä mahdottomaksi.			
--	--	--	--	--	--

3.4.1.8 Kirjasto

Tulosyksikkövastaava: kirjastotoimenjohtaja Kaisa Nyman

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Kannustava ilmapiiri	Lieksan kaupungin henkilöstön kouluttautumiseen ja aloitteellisuuteen liittyvän kannustavuuden kehittäminen	Opintopolkujen määrittäminen keskustelujen kautta vakituisten henkilökunnan jäsenille. Tavoitteena toteutuneet opintopolkusuunnitelmat.
Monikanavainen viestintä	Aktiivinen viestintä eri kanavissa saavutettavuusvaatimukset huomioon ottaen	Vakituinen henkilökunta osallistuu viestintäkoulutuksiin. Tavoitteena vakituisten henkilökunnan osallistuminen vähintään kahteen viestintäkoulutukseen / henkilö.
Veto- ja pitovoima	Maahanmuuttoon liittyvien palveluiden (hyvinvointipalvelut, koulutuspalvelut, työllistyminen, kotouttaminen) kehittäminen	Tavoitteena on tilaviestinnän uudistaminen monikielisyys huomioiden.
Innovatiivisuuden ja edelläkävijyyden edistäminen	Uusien tai uudella tavalla toteutettavien palvelujen kehittäminen esimerkiksi uutta teknologiaa, esimerkiksi digitalisaatiota ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä	Kampanjan toteuttaminen 23.4.2024 toimintansa aloittavan valtakunnallisen e-kirjaston markkinoimiseksi ja siitä tiedottamiseksi. Tavoitteena toteutunut tiedotuskampanja.
Osallisuus	Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa	Kaupunkilaisten osallistaminen kirjaston palvelujen ja tilojen kehittämiseen palvelumuotoilua hyödyntäen. Tavoitteena kaksi toteutunutta palvelumuotoilukokeilua.
Biotalous ja matkailu	Kaupungin omien luonto- ja kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen matkailun kasvua tukeviksi	Kirjaston yhteistyö nuorisotoimen, musiikkiopiston, kulttuuritoimen ja museon kulttuuritapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tavoitteena neljä kokousta ja kaksi yhteistä tapahtumaa.

Talous

Tuloyksikkövastaava: kirjastotoimenjohtaja Kaisa Nyman

Kustannuspaikat:
4500 Kirjasto

Sitovuustaso: **toimintakate**

Kirjasto	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	15 443	13 800	19 100	19 100	19 100	19 100	19 100
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-679 707	-728 010	-751 100	-751 100	-751 100	-751 101	-751 101
Toimintakate (Netto)	-664 264	-714 210	-732 000	-732 000	-732 000	-732 001	-732 001
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-664 264	-714 210	-732 000	-732 000	-732 000	-732 001	-732 001

Kirjaston talousarvioesitys on raamibudjetin mukainen.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Vaikuttavuus	Asiakaskäynnit	28 469	95 000	77 000
Lainaus	Lainausmäärät	44 880	165 000	140 000
Sähköisten palveluiden käyttö	Verkkokirjastokäynnit	35 151	70 000	71 000
Saavutettavuus	Aukiolotunnit	714	5010	5105
Kokoelma	Hankinnat vs. poistot	1500 vs. 4695	3400 vs. 4500	3000 vs. 3000

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
			0		

3.4.1.9 Kulttuuritoiminta

Tulosyksikkövastaava: rehtori Asko Saarelainen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Taiteen ammattilaisten laadukas tapahtuminen tuotanto paikkakunnalla ja Kulttuurikeskuksen näyttelytoiminta. Tavoite kulttuuritoimi tuottaa vuoden aikana kaksitoista (12) tapahtumaa sisältäen Vaskilähettilässopimuksen kaksi esiintymistä.
Kolmannen sektorin yhteistyö	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa	Toiminta-avustusten myöntäminen Lieksassa säännöllistä toimintaa harjoittavien kulttuurijärjestöjen toimintaan Raportoidaan myönnettyjen avustusten määrä (kpl/€)
Biotalous ja matkailu	Tapahtumamatkailun edistäminen yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa	Kohdeavustusten myöntäminen ensisijaisesti ammattitaitelijoiden toteuttamien ja alueellista vaikuttavuutta edistävien kulttuuritapahtumien järjestämiseen Raportoidaan myönnettyjen avustusten määrä (kpl/€)
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	Kulttuurin toimenpideohjelman toteutumisen arviointi (2021–2023) sekä uuden toimenpideohjelman laatiminen
Biotalous ja matkailu	Kaupungin omien luonto- ja kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen matkailun kasvua tukeviksi	Kulttuuritoimen yhteistyö nuorisotoimen, musiikkiopiston, kirjaston ja museon kulttuuritapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa Tavoitteena neljä kokousta ja kaksi yhteistä tapahtumaa.

Talous

Tulosyksikkövastaava: rehtori Asko Saarelainen

Kustannuspaikat:
4600 Kulttuuritoiminta

Sitovuustaso: **toimintakate**

Kulttuuritoiminta	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	24 176	27 200	31 100	31 100	31 100	31 100	31 100
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-269 044	-291 712	-316 138	-316 138	-316 138	-316 138	-316 138
Toimintakate (Netto)	-244 868	-264 512	-285 038	-285 038	-285 038	-285 038	-285 038
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset							
Tehtävän kokonaiskustannukset	-244 868	-264 512	-285 038	-285 038	-285 038	-285 038	-285 038

Kulttuuritoimen talousarviossa vuokrien osuus on 73 % (Kulttuurikeskus) ja avustusten 13 % toimintakuluista.

3.4.1.10 Pielisen museo

Tulosyksikkövastaava: museonjohtaja Mikko Kero

Pielisen museo ja Paateri

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Biotalous ja matkailu	Kaupungin omien luonto- ja kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen matkailun kasvua tukeviksi	Kävijätavoitteet Ulkomuseon kävijätavoitteeksi on asetettu vuodelle 2024, 5000 kävijää. Paaterin kävijätavoitteeksi on asetettu vuodelle 2024, 9000 kävijää. Kävijätavoitteet perustuvat aikaisempien vuosien toteutumiin. Vuonna 2023 Paaterissa oli 7500 kävijää ja museolla 4500 kävijää.
Osallisuus	Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa	Museopalveluiden tarjonnan kehittäminen asiakaslähtöisesti

		Museo on koonnut yleisöltä palautetta uuteen museokonseptiinsa liittyen. Tämän palautteen pohjalta museolle laaditaan uusi museokonsepti / markkinointisuunnitelma.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	Kokoelmahallinnan kehittäminen ja kokoelmien digitaalisen saavutettavuuden parantaminen Kuva- ja esinekokoelmien kartunnan osalta tavoitteena on viedä Kantapuu - Finnaan vuosittain vähintään 50 esineen ja kuvan tiedot. Tämä lisää paikallisen väestön kiinnostusta omaa kulttuuriperintöä ja historiaa kohtaan.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Museon toiminnan ja kehittämisen vaatiman rahoituspohjan varmistaminen Museoiden valtionosuus järjestelmä on muutoksessa. Jatkossa valtionosuuden laskentaperusteena tulevat olemaan vakituisen museoammattillisen henkilöstön henkilötyövuodet. Pielisen museon ja Paaterin nykyisestä henkilöstöstä valtionosuuskelpoisia työntekijöitä ovat ainoastaan museonjohtaja ja amanuenssi. Muutos tulee vaikuttamaan merkittävästi Lieksan kaupungin saamiin museoiden valtionosuuksiin. Selvitetään tulevana vuonna, miten nykytaso voidaan turvata.
Yritysyhteistyö	Kaupunkikonsernin palveluiden tuottaminen yhteistyössä yritysten kanssa	Lieksan kiinteistöt Oy Toteuma -Pielisen museon uudisrakennushanke (2022–25) -Ulkomuseon ja Paaterin rakennusten kunnossapito yhteistyössä Lieksan kiinteistöjen kanssa Matkailu- ja elinkeinoelämän kumppanuusverkot Yhteistyö Kolin Matkailun, Lieksan kehitys Oy:n, Lieksan matkaoppaiden, Pohjois-Karjalan biosfäärialueen toimijoiden, paikallisten yritysten ja yhdistysten sekä Itä-Suomen museoverkoston kanssa. Tavoitteena on uusien hankkeiden luominen.
Positiivinen viestintä	Henkilöstön ja luottamushenkilöiden viestintäosaamisen kehittäminen muun muassa kouluttamalla	Kouluttautuminen Henkilökuntaa kannustetaan kouluttautumaan. Koulutuspäiviä yhteensä 10 kpl.

Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Ulkopuolista rahoitusta haetaan kehittämishankkeisiin. Raportoidaan rahoitusta saaneet hankkeet.
--	---	--

Talous

Tulosyksikkövastaava: museonjohtaja Mikko Kero

Kustannuspaikat:
4610 Pielisen museo
4620 Paateri

Sitovuustaso: **toimintakate**

Pielisen museo	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarvot ja määrärahat							
Toimintatulot	105 303	118 150	95 700	95 700	95 700	95 700	95 700
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-511 324	-530 809	-512 585	-512 585	-512 585	-512 585	-512 585
Toimintakate (Netto)	-406 021	-412 659	-416 885	-416 885	-416 885	-416 885	-416 885
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-42 500	-42 500	-42 500	-56 700	-56 700
Tehtävän kokonaiskustannukset	-406 021	-412 659	-459 385	-459 385	-459 385	-473 585	-473 585

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Museon kävijämäärä	Asiakaskäynti	-	7000	5000
Paaterin kävijämäärä	Asiakaskäynti	-	9000	9000
Museon avoinnaolo	Tunnit	tuntia	1663	1000
Paaterin avoinnaolo	Tunnit	tuntia	1128	1128
Luetteloidut esineet	Kpl	-	40000	40050
Digitoidut valokuvat	Kpl	-	12150	12200
Museolla ja Paaterissa järjestetyt tapahtumat	Kpl		20	5
Käynnit Pielisen museon aineistoissa Finna.fi palvelussa			500	650

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
museonjohtaja	museo 0,5htv + Paateri 0,5 htv	museoammatillinen henkilötyövuosi	+0	+0	
museoamaneuussi	museo 1,0 htv	museoammatillinen henkilötyövuosi	+0	+0	
museotyöntekijä	museo 1,0 htv	ei- museoammatillinen henkilötyövuosi	+0	+0	
museotyöntekijä Pielisen museo, 6 kpl	3 x 3kk = 0,75 htv 3 x 4kk = 1 htv	Rekrytoinnissa kiinnitettävä huomiota museoammatilliseen henkilötyövuosi- kelpoisuuteen.	+0	+0	
Opas Paateri, 3 kpl	1 x 3kk = 0,25 htv 2 x 4kk = 0,66 htv	Rekrytoinnissa kiinnitettävä huomiota museoammatilliseen henkilötyövuosikelpo- isuuteen.	+0	+0	

3.4.1.11 Liikunta ja ulkoilu

Tulosityksikkövastaava: liikuntasihtööri Jarmo Honkanen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Laadukas työn jälki liikuntapaikkojen hoitotoimenpiteissä.
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Kuunteleva ja huomioiva palautteen käsittelyjärjestelmä.
Kolmannen sektorin yhteistyö	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa	Liikuntatoimen avustusten säilyttäminen ja kohdentaminen seurojen ja yhdistysten toiminnan tukemiseen.
Osallisuus	Esteettömyyden edistäminen kaupungin toiminnassa ja investoinneissa	Esteetön pääsy liikuntatiloihin suorituspaikoille ja katsomoihin.

Talous

Tulosityksikkövastaava: liikuntasihtööri Jarmo Honkanen

Kustannuspaikat:
4630 Liikunta ja ulkoilu
4640 Erityisryhmien liikunta

Sitovuustaso: **toimintakate**

Liikunta ja ulkoilu	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	249 154	208 410	264 900	264 900	264 900	264 900	264 900
Valmistus omaan käyttöön	19 961	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Toimintamenot	-2 067 938	-2 133 833	-2 305 561	-2 305 561	-2 305 561	-2 305 561	-2 305 561
Toimintakate (Netto)	-1 798 822	-1 895 423	-2 010 661	-2 010 661	-2 010 661	-2 010 661	-2 010 661
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-39 358	-103 100	-180 900	-177 700	-177 700	-191 100	-180 100
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 838 180	-1 998 523	-2 191 561	-2 188 361	-2 188 361	-2 201 761	-2 190 761

Talousarvioesitys on raamin mukainen.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Kävijämäärä	Uimahalli	41 963	45 000	45 000
Aukiolovuorokausi	Jäähalli	208	210	210
Kävijämäärä	Liikuntahalli	30 000	32 000	32 000
Käytetty rahamäärä	Avustukset	67 000 €	68 000 €	68 000 €
Osallistujamäärä	Erityisryhmien liikunta	7000	7500	7500
Kävijämäärä	Muut liikuntapaikat	24 000	25 000	25 000

3.4.1.12 Nuorisotyö

Tulosyksikkövastaava: nuorisosihteeri Paula Timonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Kolmannen sektorin yhteistyö	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa	<p>Tapahtumien ja muun toiminnan järjestäminen yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä osin hoito-/koulupäivän aikana sekä vapaa-ajalla.</p> <p>Toteutuneet tapahtumat/toiminta: tanssitunnit 6/vk, mopo-/tekniikkakerho 1/vk, lautapelikerho Kolin koululla 1/vk, kädentaito-/pelikerho Nuokkarilla 1 /vk, nuorisobussi 6 krt, talvi- ja syyslomaviikon tapahtumat 4 krt, askartelut 3 krt, toimintapäivät 2 krt, Nuokkari avoinna 5 iltaa/vk ja 8 yökahvilailtaa, Koulukinot ja aleffaliput 4 krt, tanssituntien kevät- ja joulunäytökset, perjantain kulttuuriesitykset 9 krt ja varhaiskasvatuksen/koulujen kulttuuritapahtumat 4 krt, kesäkerho 10 pv.</p> <p>Vuosiaavustukset nuorten toimintaan. Raportoidaan avustusmäärä €.</p>
Kolmannen sektorin yhteistyö	Kolmannen sektorin toimijoiden osallistaminen kaupungin palvelutuotantoon yhteistyösopimusten kautta	<p>Yhteistyösopimuksen jatkaminen Lieksan 4H:n kanssa. Sopimuksen myötä yhdistyksen toiminnot monipuolistavat ja tukevat kunnan muuta harrastustoimintaa.</p> <p>Sopimus nuorten työpajatoiminnasta ja etsivästä nuorisotyöstä Valpas Ratkaisut Oy:n kanssa. Toiminnan tavoitteena on tarjota alle 29-vuotiaille nuorille mahdollisuus kehittää työelämävalmiuksiaan ja kiinniittymistä yhteiskuntaan. Työpajapaikkoja max 16.</p>
Veto- ja pitovoima	Varhaiskasvatus- ja opetustoimen sekä liikunta-, kulttuuri- ja muiden vapaa-aikapalveluiden laadun kehittäminen	<p>Kulttuurin toimienpideohjelman toteutumisen arviointi (2021–2023) sekä uuden toimenpideohjelman laatiminen.</p> <p>Hankerahoituksen hakeminen harrastustoiminnan järjestämiseksi.</p>
Monikanavainen viestintä	Hyvän elämän ja harrastamisen mahdollisuuksista viestiminen	<p>Kesätoiminnot -esitteen kokoaminen ja julkaiseminen kaupungin www-sivuilla. Toiminnoista ja tapahtumista tiedotetaan monikanavaisesti.</p>
Biotalous ja matkailu	Kaupungin omien luonto- ja kulttuurimatkailukohteiden kehittäminen matkailun kasvua tukeviksi	<p>Nuorisotoimen yhteistyö kulttuuritoimen, musiikkiopiston, kirjaston ja museon kulttuuritapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa.</p> <p>Tavoitteena neljä kokousta ja kaksi yhteistä tapahtumaa.</p>

Talous

Tuloyksikkövastaava: nuorisosihteeri Paula Timonen

Kustannuspaikat:
1411 Nuorten kesätyöt
4660 Nuorisotyö

Sitovuustaso: **toimintakate**

Nuorisotyö	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	9 843	-9 500	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-504 457	-518 759	-572 096	-572 096	-572 096	-572 096	-572 096
Toimintakate (Netto)	-494 614	-528 259	-561 096	-561 096	-561 096	-561 096	-561 096
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-13 099	-13 000	-25 600	-25 600	-25 600	-31 200	-41 200
Tehtävän kokonaiskustannukset	-507 713	-541 259	-586 696	-586 696	-586 696	-592 296	-602 296

Esitys ylittää annetun talousarvioraamin 7 000 € mm.sisäisten vuokrien nousun (7 000 €) ja välttämättömien kalustohankintojen vuoksi.

Kustannuspaikan nuorten kesätyöt (kp 1411) raamibudjetista on siirretty 12 957 € nuorisotyön kustannuspaikalle (kp 4660).

Nuorten kesätyöpaikkojen määrärahaa esitetään 55 nuorelle.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Neliömäärä	Nuorisotilat	306	306	306
Avustukset	Käytetty €-määrä	2 760	3 000	3 000
Kävijämäärä	Nuokkarin kävijämäärä	1 747	3 500	3 300
Kävijämäärä	Kulttuurikeskuksen Brahe-salin kävijämäärä	2 510	10 000	20 000
Tilaisuuksien määrä	Kulttuurikeskuksen Brahe-salin tilaisuuksien määrä	65	300	280

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
vahtimestari-laitteistonhoitaja	4660	vähennys -1, osa-aikainen, vanhuuseläke 1.12.2023 alkaen			
vahtimestari-laitteistonhoitaja	4660	musiikkiopiston vahtimestari-laitteistonhoitaja tekee 50 % työajasta Kulttuurikeskuksella 1.12.2023 eläkkeelle jääneen tilalla	+/-0,5(osa-aikainen 50 %)		
vahtimestari-laitteistonhoitaja	4660	ei muutosta			-1
nuoriso-ohjaaja	4660	ei muutosta			
nuorisosihteeri	4660	vanhuuseläke			-1

3.4.1.13 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tulosyksikkövastaava: hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Osallisuus	Kaupunkilaisten mielipiteiden kerääminen asiakaskyselyillä sekä keskusteluja kuulemistilaisuuksissa	Yksi kuntalaisille suunnattu asiakaskysely tai -tilaisuus hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteutumisesta vuoden 2024 aikana.
Osallisuus	Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa	Toteutetaan yhteistyössä liikuntatoimen kanssa huhtikuun 2024 loppuun mennessä tilaisuus, jossa kartoitetaan kaupunkilaisten toiveita helposti saavutettavan lähiliikuntareitin sijoittamiseksi Lieksan keskustaaajaman alueelle.
Osallisuus	Vaikuttamistoimielimien roolin kehittäminen tiiviimmin osaksi kunnallista päätöksentekoa	Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden käsittely ja niihin liittyvien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä vaikuttamistoimistoimielinten kanssa.
Yksilön vastuu omasta ja läheisen hyvinvoinnista	Ennakoiva ja sujuva yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä hyvinvointialueen kanssa	Osallistumiskerrat hyvinvointialueen organisoimaan rajapintayhteistyöhön.
Monikanavainen viestintä	Hyvän elämän ja harrastamisen mahdollisuuksista viestiminen	Järjestöiloissa sovitaan harrastusmahdollisuuksista tiedottamisesta. Avustusten jakamisessa painotetaan tiedottamiseen liittyvää vastikkeellisuutta. Tavoite: jokainen seura ja yhdistys tiedottaa toiminnastaan kalenterivuoden aikana.

Talous

Tulosyksikkövastaava: hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen

Kustannuspaikat:

1460 Palo- ja pelastustoimi
1495 Ympäristöterveydenhuolto
1525 Hyvinvointikoordinaattori
4690 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
4700 Sosiaali- ja terveystalvet

Sitovuustaso: **toimintakate**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
--	----------------	----------------	-----------------	----------------	----------------	-----------------	-----------------

Tuloarviot ja määrärahat

Toimintatulot

Valmistus omaan käyttöön

Toimintamenot -57 384
424 -473 034 -431 323 -431 323 -431 323 -431 323 -431 323

Toimintakate (Netto) -57 384
424 -473 034 -431 323 -431 323 -431 323 -431 323 -431 323

Laskennalliset kustannukset

Poistot ja arvonalentumiset

Tehtävän kokonaiskustannukset -57 384
424 -473 034 -431 323 -431 323 -431 323 -431 323 -431 323

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Koko väestön terveydentila	Lieksan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022–2025 / tyytyväisyys oman asuinalueen olosuhteisiin.		Kuntalaiskyselyn tulokset, oman asuinalueen olosuhteisiin tyytyväisten osuus.	

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
		Ei suunniteltuja henkilöstömuutoksia.			

3.5 Käyttötalousosa, yhteenveto palvelualueittain

(Sisäiset ja ulkoiset erät, 1000 euroa)

110 KESKUSVAALILAUTAKUNTA 1110 VAALIT	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	25	23	63	63	63	63	63
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-29	-44	-91	-91	-91	-91	-91
Toimintakate (Netto)	-4	-22	-28	-28	-28	-28	-28
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-29	-44	-91	-91	-91	-91	-91

120 TARKASTUSLAUTAKUNTA 1210 TARKASTUSTOIMI	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-27	-40	-40	-40	-40	-40	-40
Toimintakate (Netto)	-27	-40	-40	-40	-40	-40	-40
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-27	-40	-40	-40	-40	-40	-40

140 KAUPUNGINHALLITUS 1410 KAUPUNGINHALLITUS	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	70	96	100	100	100	100	100
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-867	-909	-949	-949	-949	-949	-949
Toimintakate (Netto)	-796	-813	-849	-849	-849	-849	-849
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	-800	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-867	-1 709	-949	-949	-949	-949	-949

140 KAUPUNGINHALLITUS 1420 ELINVOIMA	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	1 289	1 045	580	580	580	580	580
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-3 254	-4 056	-3 402	-3 402	-3 402	-5 045	-4 859
Toimintakate (Netto)	-1 965	-3 011	-2 822	-2 822	-2 822	-4 465	-4 279
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-239	-203	-163	-163	-163	-80	-78
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 494	-4 259	-3 565	-3 565	-3 565	-5 125	-4 937

140 KAUPUNGINHALLITUS 1430 HALLINTO	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	601	607	641	641	641	641	641
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 330	-2 394	-2 314	-2 314	-2 314	-2 314	-2 314
Toimintakate (Netto)	-1 729	-1 786	-1 673	-1 673	-1 673	-1 673	-1 673
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 330	-2 394	-2 314	-2 314	-2 314	-2 314	-2 314

140 KAUPUNGINHALLITUS 1460 TALOUSHALLINTO	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	173	256	286	286	286	286	286
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-264	-329	-380	-380	-380	-380	-380
Toimintakate (Netto)	-90	-73	-94	-94	-94	-94	-94
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Tehtävän kokonaiskustannukset	-266	-332	-383	-383	-383	-383	-383

140 KAUPUNGINHALLITUS 1498 TOIMITILAT	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	7 860	6 622	7 099	7 099	7 099	7 099	7 099
Valmistus omaan käyttöön	718	1 576	2 343	3 078	3 078	2 343	2 343
Toimintamenot	-6 681	-5 604	-6 600	-7 335	-7 335	-7 149	-6 900
Toimintakate (Netto)	1 897	2 594	2 842	2 842	2 842	2 293	2 542
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-2 301	-2 287	-2 139	-2 140	-2 140	-2 045	-2 041
Tehtävän kokonaiskustannukset	-8 982	-7 891	-8 739	-9 475	-9 475	-9 194	-8 941

140 KAUPUNGINHALLITUS 1499 KUNTATEKNIikka	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	2	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	1 717	785	4 707	3 437	3 437	4 707	4 707
Toimintamenot	-3 173	-2 493	-6 507	-5 237	-5 237	-6 507	-6 507
Toimintakate (Netto)	-1 453	-1 708	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-501	-528	-679	-631	-631	-954	-1 243
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 673	-3 022	-7 186	-5 868	-5 868	-7 461	-7 750

140 KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	9 996	8 626	8 706	8 706	8 706	8 706	8 706
Valmistus omaan käyttöön	2 435	2 361	7 050	6 515	6 515	7 050	7 050
Toimintamenot	-16 568	-15 785	-20 152	-19 617	-19 617	-22 344	-21 909
Toimintakate (Netto)	-4 137	-4 798	-4 396	-4 396	-4 396	-6 588	-6 153
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 044	-3 822	-2 983	-2 937	-2 937	-3 082	-3 365
Tehtävän kokonaiskustannukset	-19 612	-19 606	-23 135	-22 553	-22 553	-25 426	-25 273

200 HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	2 767	3 069	2 427	2 427	2 427	2 427	2 427
Valmistus omaan käyttöön	20	30	30	30	30	30	30
Toimintamenot	-78 161	-22 484	-22 511	-22 511	-22 511	-22 511	-22 511
Toimintakate (Netto)	-75 374	-19 385	-20 054	-20 054	-20 054	-20 054	-20 054
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-141	-197	-317	-314	-314	-309	-316
Tehtävän kokonaiskustannukset	-78 302	-22 681	-22 829	-22 825	-22 825	-22 820	-22 827

RAPORTTI YHTEENSÄ	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000)							
Toimintatulot	12 788	11 718	11 196	11 196	11 196	11 196	11 196
Valmistus omaan käyttöön	2 455	2 391	7 080	6 545	6 545	7 080	7 080
Toimintamenot	-94 785	-38 353	-42 794	-42 259	-42 259	-44 987	-44 551
Toimintakate (Netto)	-79 542	-24 244	-24 518	-24 518	-24 518	-26 710	-26 275
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185	-4 018	-3 301	-3 251	-3 251	-3 390	-3 681
Tehtävän kokonaiskustannukset	-97 970	-42 371	-46 095	-45 510	-45 510	-48 377	-48 232

3.6 Käyttötalous yhteensä

Peruskunta yhteensä, sisäiset ja ulkoiset erät	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)							
Toimintatulot	12 788	11 718	11 196	11 196	11 196	11 196	11 196
Valmistus omaan käyttöön	2 455	2 391	7 080	6 545	6 545	7 080	7 080
Toimintamenot	-94 785	-38 353	-42 794	-42 259	-42 259	-44 987	-44 551
Toimintakate (Netto)	-79 542	-24 244	-24 518	-24 518	-24 518	-26 710	-26 275
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185	-4 018	-3 301	-3 251	-3 251	-3 390	-3 681
Tehtävän kokonaiskustannukset	-97 970	-42 371	-46 095	-45 510	-45 510	-48 377	-48 232

Peruskunta yhteensä, vain ulkoiset erät	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV1 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)							
Toimintatulot	7 301	5 640	4 649	4 649	4 649	4 649	4 649
Valmistus omaan käyttöön	2 455	2 391	7 080	6 545	6 545	7 080	7 080
Toimintamenot	-89 298	-32 266	-36 247	-35 712	-35 712	-38 439	-38 004
Toimintakate (Netto)	-79 542	-24 234	-24 518	-24 518	-24 518	-26 710	-26 275
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-3 185	-4 018	-3 301	-3 251	-3 251	-3 390	-3 681
Tehtävän kokonaiskustannukset	-92 483	-36 284	-39 547	-38 963	-38 963	-41 829	-41 684

4 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuusto hyväksyy projektikohtaisen investointisuunnitelman, niiden talousarviovuoden menomäärärahat ja tuloarviot. Investointiosaan on budjetoitu aktivoitujen pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutuksesta saatavat tulot tasearvosta. Arvioitu luovutusvoitto tai -tappio on budjetoitu käyttötalousosaan.

Investoinnit kirjataan kuluksi niiden vaikutusaikana valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelma

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Tasapoisto / vuotta	
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	2	- 5
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Tietokoneohjelmit	2	- 5
Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin	15	- 20
Osallistuminen toisen yhteisön ratahankkeisiin	30	- 40
Osallistuminen toisen yhteisön väylähankkeisiin	*)	
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5	- 10
Muut pitkävaikutteiset menot	2	- 10
MAA- JA VESIALUEET		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
RAKENNUKSET		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20	- 30
Asuinrakennukset	30	- 50
Muut rakennukset	10	- 20
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	- 20
Sillat, laiturit ja uimalat	10	- 30
Muut maa- ja vesirakenteet	15	- 30
Vesi- ja viemäriverkostot	30	- 40
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaistutuslaitteet	15	- 20
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	- 20
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10	- 20
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	- 15
KONEET JA KALUSTO		
Kuljetusvälineet	4	
Muut liikkuvat työkonet	5	
Raskaat koneet	10	
Kevyet koneet	5	
Sairaala- yms. laitteet	5	
Viestintälaitteet	3	- 5
Muut laitteet ja kalusteet	3	- 5
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET		
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	
OSAKKEET JA OSUUDET		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

*) sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoajkoja

Pysyvien vastaavien aktivointiraja on 10 000 euroa.

Pysyvien vastaavien poistojen laskeminen aloitetaan käyttöönottokauden alusta.

Rakennuksen ja rakennelmien osien korjausinvestointien poistoajka määritellään joko koko rakennuksen tai korjatun osan jäljellä olevan käyttöajan mukaisesti.

1420 ELINVOIMA 5230 MAANKÄYTTÖ		KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9001	Maa- ja vesialueet/hankinnat						
Menot		0	-150 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
	TA24:Hankinnat per vuosi on ilmoitettu ko. vuoden rivillä. Maanhankintaa keskitetään edelleen Kolin kylän alueelle, samoin kuin muille strategisesti tärkeille alueille. Merkittävät erillishankinnat tehdään lisäbudjetin kautta niiden tullessa ajankohtaisiksi.						
9002	Maa- ja vesialueet/myynnit						
Tulot		0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
	TA24: Myynnit per vuosi on ilmoitettu ko. vuoden sarakkeessa. Maiden myyntiä tehdään tarpeen mukaan liittyen esim. kaavoituksiin ja alueiden kehittämiseen.						
1420 ELINVOIMA YHTEENSÄ		KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
1420 YHTEENSÄ							
Menot		0	-150 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Tulot		0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto		0	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

1498 TOIMITILAT 5220 TOIMITILAT			INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9201	Kolin koulun korjaus						
Menot		-30 000	-30 000	0	0	0	0
	Ilmanvaidon parantaminen						
9203	Kolin koulu, asunto koulukäytt						
Menot		-30 000	-30 000	0	0	0	0
	Ilmanvaidon parantaminen						
9226	Ulkomuseon rakennukset						
Menot		-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0
	Huonokuntoisten vesikatteiden ja rakenteiden uusintaa						
9239	Museon päärakennus, peruskorj.						
Menot		-2 450 000	-1 800 000	0	0	0	0
	TA: Tekninen käyttöikä ylitetty. Korjaus ja uudisrakennus. Rakentamisen aloitus 12/2023.						
Tulot		600 000	600 000	0	0	0	0
	Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 339 OKM/991/620/2022						
Netto		-1 850 000	-1 200 000	0	0	0	0
9251	Kolin koulun lämmitys						
Menot		-205 000	0	-180 000	0	0	0
	Öljylämmityksestä luopuminen						

		KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9254	Moisionkadun koulu, ulk.sein.m						
Menot		-40 000	-40 000	0	0	0	0
	Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9255	Keskuskoulu, ulkos.maalaus						
Menot		-300 000	0	0	-300 000	0	0
	Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9256	Kolin koulu, vesikatteen maal.						
Menot		-25 000	-25 000	0	0	0	0
	Huoltomaalaus (kuntokarjoitusraportti)						
9258	Kirjasto, kulunvalv.järjestelm						
Menot		-20 000	-20 000	0	0	0	0
	Tekninen käyttöikä ylitetty						
9259	Jäähalli, kulunvalv.järjestelm						
Menot		-30 000	-30 000	0	0	0	0
	Tekninen käyttöikä ylitetty						
9260	Partalanmäen pvk, ulkoaita						
Menot		-20 000	-20 000	0	0	0	0
	Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9261	UH, suodatinhiekkallias						
Menot		-58 000	-45 000	0	0	0	0
	Tekninen käyttöikä ylitetty, Hiekkojen vaihto ja hiekka-altaan peruskorjaus						
9263	Mönninkatu 56, lämmitys						
Menot		-75 000	0	-50 000	0	0	0
	Öljylämmityksestä luopuminen						
9267	Pielisentie 3, kulunvalv.järj.						
Menot		-15 000	-15 000	0	0	0	0
	Pielisentie 3, Kulunvalvontajärjestelmän/työajanseurannan uusiminen. Tekninen käyttöikä ylitetty. Kokonaiskustannusarvio 15 te. Toteutus v. 2024 (siirtyy vuodelta 23)						
9268	Pielisentie 3, pohjaviem.sukit						
Menot		-15 000	-15 000	0	0	0	0
	Tekninen käyttöikä ylitetty						
9269	Urh.puiston kuuluttamon korj.						
Menot		-30 000	-25 000	0	0	0	0
	Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9270	Koulukatu 16, aitaus						
Menot		-75 000	-75 000	0	0	0	0
	Turvallisuuden parantaminen						
9271	Kirjasto, valaistuksen uusim.						
Menot		-110 000	-10 000	-100 000	0	0	0
	Valaistuksen uusimisen suunnittelu (24) ja toteutus (25. Tekninen käyttöikä ylitetty, energian säästö						
9272	Yrjönhoivi						
Menot		-870 000	-70 000	-800 000	0	0	0
	Terveyskeskuksen purkamisesta aiheutuvien muutosten suunnittelu ja korjaaminen vuosina 24-25.						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9254 Moisionkadun koulu, ulk.sein.m						
Menot	-40 000	-40 000	0	0	0	0
Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9255 Keskuskoulu, ulkos.maalaus						
Menot	-300 000	0	0	-300 000	0	0
Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9256 Kolin koulu, vesikatteen maal.						
Menot	-25 000	-25 000	0	0	0	0
Huoltomaalaus (kuntokarjotusraportti)						
9258 Kirjasto, kulunvalv.järjestelm						
Menot	-20 000	-20 000	0	0	0	0
Tekninen käyttöikä ylitetty						
9259 Jäähalli, kulunvalv.järjestelm						
Menot	-30 000	-30 000	0	0	0	0
Tekninen käyttöikä ylitetty						
9260 Partalanmäen pvk, ulkoaita						
Menot	-20 000	-20 000	0	0	0	0
Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9261 UH, suodatinhiekk-aallas						
Menot	-58 000	-45 000	0	0	0	0
Tekninen käyttöikä ylitetty, Hiekkojen vaihto ja hiekka-altaan peruskorjaus						
9263 Mönninkatu 56, lämmitys						
Menot	-75 000	0	-50 000	0	0	0
Öljylämmityksestä luopuminen						
9267 Pielisentie 3, kulunvalv.järj.						
Menot	-15 000	-15 000	0	0	0	0
Pielisentie 3, Kulunvalvontajärjestelmän/työajanseurannan uusiminen. Tekninen käyttöikä ylitetty. Kokonaiskustannusarvio 15 te. Toteutus v. 2024 (siirtyy vuodelta 23)						
9268 Pielisentie 3, pohjaviem.sukit						
Menot	-15 000	-15 000	0	0	0	0
Tekninen käyttöikä ylitetty						
9269 Urh.puiston kuuluttamon korj.						
Menot	-30 000	-25 000	0	0	0	0
Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9270 Koulukatu 16, aitaus						
Menot	-75 000	-75 000	0	0	0	0
Turvallisuuden parantaminen						
9271 Kirjasto, valaistuksen uusim.						
Menot	-110 000	-10 000	-100 000	0	0	0
Valaistuksen uusimisen suunnittelu (24) ja toteutus (25. Tekninen käyttöikä ylitetty, energian säästö						
9272 Yrjönhovi						
Menot	-870 000	-70 000	-800 000	0	0	0
Terveyskeskuksen purkamisesta aiheutuvien muutosten suunnittelu ja korjaaminen vuosina 24-25.						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9273 Varikon korjaushalli, lattia						
Menot	-20 000	-20 000	0	0	0	0
Varikon korjaushalli, lattian korjaus						
9274 Varikon varaston nosto-ovet						
Menot	-50 000	-25 000	-25 000	0	0	0
Varikon varasto, konehalli, nosto-ovien uusiminen. Tekninen käyttöikä ylitetty.						
9275 Varikon varaston vesikate						
Menot	-30 000	-30 000	0	0	0	0
Varikon varasto, Kerantien varressa, vesikatteen uusiminen. Tekninen käyttöikä ylitetty.						
9276 Paloaseman autotallin laajenn.						
Menot	-650 000	-325 000	0	0	0	0
TA: Tilojen ahtauden vuoksi tarvitaan laajennusinvestointi paloaseman (Siun Sote) käyttöön						
9277 Moisionk.koulu, leikkimökki						
Menot	-10 000	-10 000	0	0	0	0
Moisionkadun koulu, leikkimökki						
9278 Lieksan sataman wc						
Menot	-30 000	-30 000	0	0	0	0
Lieksan sataman talvikäytettävä wc.						
9279 Kulttuurikeskus, näyttelyvalot						
Menot	-10 000	-10 000	0	0	0	0
Näyttelyvalojen ja niihin liittyvien kiskojen uusinta. Tekninen käyttöikä ylitetty, energian säästäminen.						
9280 Kuhmonk.30, VSS-tilojen korj.						
Menot	0	-40 000	0	0	0	0
Kuhmonkatu 30, vanhapuoli, VSS-tilojen korjaus						
9281 Rantalan koulu, kameravalvonta						
Menot	-12 000	-12 000	0	0	0	0
Rantalan koulu, kameravalvonta ja pihamaan valot. Turvallisuuden parantaminen.						
9282 Uimahallin pukukaapit						
Menot	-16 000	-16 000	0	0	0	0
Uimahallin pukukaappien lukituksen muutos. Kuntalaisaloitteen mukainen uudistus.						
9283 Hiihtokeskuksen maalaus						
Menot	-40 000	0	-40 000	0	0	0
Huoltomaalaus ja korjaustyöt						
9284 Kulttuurikeskus, lattiat						
Menot	-30 000	0	-30 000	0	0	0
Tekninen käyttöikä ylitetty						
9285 Jäähalli, valvontakamerajärj.						
Menot	-50 000	0	-50 000	0	0	0
Tekninen käyttöikä ylitetty						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9286 Moisionkadun koulu, pys.al.asf						
Menot	-50 000	0	-50 000	0	0	0
Moisionkadun koulu, pysäköintialueen asfaltointi						
9287 Varikon kojaushalli, vesikate						
Menot	-30 000	0	-30 000	0	0	0
Varikonkorjaushalli, vesikatteen uusiminen. Tekninen käyttöikä ylitetty.						
9288 Uimahalli, kameravalvonta						
Menot	-12 000	0	-12 000	0	0	0
Uimahallin kameravalvonta. Tekninen käyttöikä ylitetty, turvallisuuden parantaminen.						
1498 TOIMITILAT						
YHTEENSÄ						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
1498 YHTEENSÄ						
Menot	-5 901 000	-2 818 000	-1 417 000	-350 000	0	0
Tulot	600 000	600 000	0	0	0	0
Netto	-5 301 000	-2 218 000	-1 417 000	-350 000	0	0

1499 KUNTATEKNIikka			INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
1500 KUNTATEKNIikka							
9407 Mähkösilta							
Menot	-5 230 000	-2 600 000	-2 600 000	0	0	0	
Mähkösillan rakentaminen vuosina 2024 ja 2025.							
9418 Moisionkatu							
Menot	-40 000	0	0	0	0	0	-40 000
Suunnittelu vuonna 2027. Peruskorjaus noin 250 metriä (tai 350 metriä) mukaan lukien pysäköintijärjestelyt (sis. valvonta ja hulevesiverkosto) vuonna 2028. Viimeistely- ja päällystystyöt vuonna 2029.							
9424 Koski-Jaakon katu I							
Menot	-635 000	0	0	0	-35 000	-820 000	
Suunnittelu vuonna 2027. Peruskorjaus noin 520 metriä (sis. valvonta ja hulevesiverkosto) välillä Urheilukatu-Moisionkatu vuonna 2028. Viimeistely- ja päällystystyöt vuonna 2029 noin 210 000 euroa.							
9428 Rantalan laitur							
Menot	-50 000	0	0	-50 000	0	0	
Laiturin kunnostus huonokuntoisuuden vuoksi. Laiturin tarve tarkentuu Mähkösillan rakentamisen aikana.							
9435 Kt73 Kiertoliittymä							
Menot	-800 000	0	-200 000	-300 000	-300 000	0	
Investointivaraus Kt 73 kiertoliittymän toteuttamiselle Siltakadun kohdalle.							
9436 Koivulantie							
Menot	-1 060 000	0	-40 000	-810 000	-210 000	0	
Suunnittelu vuonna 2025. Peruskorjaus noin 460 metriä (sis. valvonta ja hulevesitarkastelu) välillä Pokrontie-Koivulantie 1 vuonna 2026. Viimeistely- ja päällystystyöt vuonna 2027.							
9437 Sairaalankatu I							
Menot	-205 000	0	0	0	-20 000	-185 000	
Suunnittelu vuonna 2027. Peruskorjaus noin 145 metriä (sis. valvonta ja hulevesiverkosto) välillä Korpi-Jaakon katu-Koski-Jaakon katu vuonna 2028. Viimeistely- ja päällystystyöt vuonna 2029 noin 45 000 euroa.							

		KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9446	Kolin leikkipaikka						
Menot		-150 000	-150 000	0	0	0	0
	TA2024:Kolille leikkipaikan suunnittelu ja rakentaminen.						
9460	Lieksan satama,vieraslait.kunn						
Menot		-60 000	0	0	0	-60 000	0
	Lieksan sataman vierasvenelaiturin kunnostus käyntilaituriksi.						
9462	Kolin p-ainejakekupist.laituri						
Menot		-40 000	0	-40 000	0	0	0
	Kolin polttoainejakekupisteelle laiturin rakentaminen (kelluva).						
9463	Vieras- ja kotivenelaiturit						
Menot		-150 000	0	0	0	0	-150 000
	Vieras- ja kotivenelaiturin rakentaminen; Laiturin (A) siirto ja uusi vierasvenelaituri.						
9468	Väinöläntie						
Menot		-1 015 000	-45 000	-930 000	-230 000	0	0
	Suunnittelu vuonna 2024. Peruskorjaus noin 630 metriä (sis. valvonta ja hulevesiverkosto) välillä Kainuuntie-Jokikatu vuonna 2025. Viimeistely- ja päällystystyöt vuonna 2026.						
9473	Urheilupuiston liikennejärjest						
Menot		-1 080 000	0	0	-1 040 000	-260 000	0
	TA/kh: siirretään suunniteltu investoinnin toteutus vuosille 2026-27.						
9480	Työpajankatu						
Menot		-800 000	0	0	0	-790 000	-200 000
	Peruskorjaus/Uudisrakentaminen noin 505 metriä (sis. valvonta ja hulevesiverkosto) vuosina 2027 ja 2028. Alueen rakentuminen yritystoimintaan. Viimeistely- ja päällystystyöt vuonna 2028.						
9481	Kolin kävelytasanne						
Menot		-130 000	-400 000	0	0	0	0
	Kolin sataman kävelytasanteen uudelleen rakentaminen huonokuntoisuuden vuoksi. Toukokuun 2023 kuntokartoituksessa kävelytasanne todettiin huonokuntoiseksi, ja tasanteelle asetettiin käyttörajoitus. Selvityksessä vesiluvan tarve.						
9482	Myllykorventie						
Menot		-350 000	0	-190 000	0	0	0
	Kolin Myllykorventien 2. vaihe (noin 160 metriä), asuinalueen rakentuminen Myllykorventien varteen.						
9483	Vapaudenpuiston leikkialue						
Menot		-180 000	-160 000	0	0	0	0
	Vapaudenpuiston leikkipaikan (pienet lapset) peruskorjaus nykyajan tarpeita vastaavaksi.						
9485	Vehkakankaan kokonaissuunnit.						
Menot		-40 000	0	-40 000	0	0	0
	TA2024:Alueen rakentuminen yritystoimintaan, kokonaisvaltainen hulevesitarkastelu ja tarvittavat maaperätutkimukset						
9486	Satamien investoinnit						
Menot		-32 000	-32 000	-200 000	0	0	0
	Satamatoimintojen kehittäminen; satamarakenteet ja laiturit, rantavenepaikkojen rakentaminen Vasikkaniemeen.						
9487	Pankakosken matonpesupaikka						
Menot		-35 000	-35 000	0	0	0	0
	TA2024:Pankakosken mattolaituri on asettu käyttökieltoon, matonpesupaikan sijainnin selvitystyö ja rakentaminen.						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9488 Toritoim.&keskustan kehittämin						
Menot	-15 000	-15 000	0	0	0	0
Torille ja Pielisentielle tarpeelliset kalusteet, varusteet ja laitteet.						
1499 KUNTATEKNIikka						
YHTEENSÄ						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
1499 YHTEENSÄ						
Menot	-13 962 500	-3 437 000	-4 240 000	-2 430 000	-1 675 000	-1 395 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-13 962 500	-3 437 000	-4 240 000	-2 430 000	-1 675 000	-1 395 000

2010 HYVINVOINTI						
4120 PERUSOPETUS						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9096 Keskuskoulun kalusto						
Menot	-100 000	-50 000	-50 000	0	0	0
Ergonomiset työpisteet niin henkilöstölle kuin oppilaille; tähän on tullut myös toimenpidekehoitus edellisessä työpaikkatarkastuksessa. Vanhanaikaiset työvälineet nousevat toistuvasti esille myös työhyvinvointikyselyissä työtä haittaavana tekijänä.						
4120 YHTEENSÄ						
Menot	-100 000	-50 000	-50 000	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-100 000	-50 000	-50 000	0	0	0

2010 HYVINVOINTI						
4220 PIELISEN MUSEO						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9091 Pielisen museo, irtaimisto						
Menot	-170 000	-170 000	0	0	0	0
Uudisrakennuksen irtaimisto						
4220 YHTEENSÄ						
Menot	-170 000	-170 000	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-170 000	-170 000	0	0	0	0

2010 HYVINVOINTI						
4230 LIIKUNTA JA ULKOILU						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9085 Urheilukenttä						
Menot	-1 100 000	0	0	0	0	0
Tulot	220 000	0	0	0	0	0
Netto	-880 000	0	0	0	0	0
9086 Karhunpolku						
Menot	-180 000	-60 000	0	0	0	0
TA24:Karhunpolun rakenteet ovat elinkaarensa päässä. Reitti on Lieksan tärkein retkeilyreitti. Jatkuva projekti aiemmalta tilikaudelta.						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9087 Uimarantojen rakenteet						
Menot	-50 000	-50 000	0	0	0	0
TA: Sataman uimarannan uimalaituri ja pukeutumistilat sekä esteetön luiska ja kaide						
9093 Kolin latujen reittimuutokset						
Menot	-150 000	-50 000	0	0	0	0
TA: Kolin latujen muutokset ja korjaukset.						
9097 Urheilupuist.-riippusilt, valo						
Menot	-65 000	0	-65 000	0	0	0
TA: Valaistuksen uudistus ja lisäys/täydennys.						
9098 Mönkijä liikunnalle						
Menot	-30 000	-30 000	0	0	0	0
TA: mönkijän hankinta retkeilyreittien ja hiihtolatujen huoltoon.						
9105 Korkeus-/seiväshyppypatjat						
Menot	-35 000	-35 000	0	0	0	0
TA: urheilukentän varustaminen						
9106 Heikkilän kaukalo						
Menot	-40 000	-40 000	0	0	0	0
TA: vanhenneiden rakenteiden korvaaminen uudella						
9107 Kuntoportaat, Timitra						
Menot	-70 000	-70 000	0	0	0	0
TA: kuntoportaat Timitraan, aloitteen jatkotyöstöä. Rahoituskokonaisuus on vielä avoinna. Rahoitusehto: min 30 000 euroa investoinnin toteuttamiseksi.						
Tulot	30 000	30 000	0	0	0	0
TA: kuntoportaat Timitraan, aloitteen jatkotyöstöä. Rahoituskokonaisuus on vielä avoinna. Rahoitusehto: min 30 000 euroa investoinnin toteuttamiseksi.						
Netto	-40 000	-40 000	0	0	0	0
9108 Peräkärri, liikunta						
Menot	-10 000	-10 000	0	0	0	0
TA: liikuntapaikkojen hoitotoihin tarvitaan peräkärri.						
4230 YHTEENSÄ						
Menot	-2 025 000	-345 000	-65 000	0	0	0
Tulot	250 000	30 000	0	0	0	0
Netto	-1 775 000	-315 000	-65 000	0	0	0
2010 HYVINVOINTI						
4240 NUORISOTYÖ						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9072 Kultt.keskuksen kalusto						
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	0	0
TA24: kulttuurikeskuksen kaluston uusimiseen ja päivittämiseen						
9083 Brahe-salin näyttämövalaistus						
Menot	-12 000	-12 000	0	0	0	0
TA2024: entinen tekniikka on vanhentunutta, säästö mm. sähkössä						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9095 Elokuvaprojektori, Brahe-sali						
Menot	-45 000	-45 000	0	0	0	0
TA24: Uuden projektorin hankinta. Hankinta on ehdollinen Elokuvasäätiön avustuksen osalta. Arviolta säätiön avustus on 50 % hankinnasta (arvio -22 500 euroa).						
4240 YHTEENSÄ						
Menot	-87 000	-87 000	-30 000	-30 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-87 000	-87 000	-30 000	-30 000	0	0
2010 HYVINVOINTI YHTEENSÄ						
		INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
2010 YHTEENSÄ						
Menot	-2 382 000	-652 000	-145 000	-30 000	0	0
Tulot	250 000	30 000	0	0	0	0
Netto	-2 132 000	-622 000	-145 000	-30 000	0	0

KAUPUNGIN/PERUSKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
MENOT JA TULOT YHTEENSÄ						
Menot	-23 245 500	-7 057 000	-5 902 000	-2 910 000	-1 775 000	-1 495 000
Tulot	850 000	680 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto	-22 395 500	-6 377 000	-5 852 000	-2 860 000	-1 725 000	-1 445 000

424 KUNTATEKNIKKALIIKELAITOS

INVESTOINTISUUNNITELMA 2024

		KUST.ARVIIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9105	Nosturikuorma-auto						
Menot		-370 000	-370 000	0	0	0	0
	TA24: tämä on siirtyvä investointi. Auto on tilattu vuoden 2023 aikana, mutta se saadaan käyttöön vuoden 2024 aikana, arviolta 2/2024. Otetaan poistojen vuoksi tämä mukaan jo tässä vaiheessa tänne TA2024:seen.						
9106	Pyörökuormaaja						
Menot		-180 000	0	-180 000	0	0	0
	TA24:Pyörökuormaajan hankinta vanhan pyörökuormaajan sijaan. Vaihdoissa Volvo L 70C.						
9108	Maansiirtolava						
Menot		-30 000	-30 000	0	0	0	0
	TA:Maansiirtolava vajjerivaihtolavana, hydraulisella takalaidalla nosturikuorma-autoon, liikelaitoksen vaihtolavat eivät sovellu uuteen kuorma-autoon						
9109	Lumiaura						
Menot		-17 000	-17 000	0	0	0	0
	TA: Lumistopparilla varustettu aura kuluneen ja rikkoutuneen auran sijaan. Auralle on tehty riskiarviointi, ja arvioinnissa aura on todettu riskiksi työturvallisuudelle.						
9110	Huoltoauto						
Menot		-45 000	0	0	-45 000	0	0
	TA: Huoltoauto huonokuntoisen auton sijaan. Vaihdoissa Ford Transit, avolava-auto						
9477	Jakeluauto						
Menot		-40 000	-40 000	0	0	0	0
	TA:Jakeluauto kaupungin sisäistä jakelua (posti, ruoka ym.) varten, vaihtoautona pakettiauto Ford Transit.						
YHTEENSÄ							
Menot		-713 000	-457 000	-180 000	-45 000	0	0
Tulot		0	0	0	0	0	0
Netto		-713 000	-457 000	-180 000	-45 000	0	0

425 VESIHUOLTOLIIKELAITOS

INVESTOINTISUUNNITELMA 2024

		KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9732	Koski-Jaakon kadun vesihuolto						
Menot		-385 000	0	0	0	-24 000	-310 000
	TA24: Yhdistetään projektit 9732 vesijohto ja 9733 viemäri. Siirretty vuodella kuntatekniikan investointien uudelleen vaiheistamisen myötä. Suunnittelu v. 2027, Vesijohtoverkoston peruskorjaus (Urheilukatu-Moisionkatu noin 520 m, sis. 11 tonttiliitosta) v. 2028, viimeistely v. 2029						
9755	Sairaalankadun vesihuolto						
Menot		-190 000	0	0	0	-15 000	-144 000
	TA24: Yhdistetään projektit 9755 vesijohto ja 9757 viemäri. Siirretty vuodella kuntatekniikan investointien uudelleen vaiheistamisen myötä. Suunnittelu v. 2027, Vesijohtoverkoston peruskorjaus (Korpi-Jaakon katu - Koski-Jaakon katu noin 145 m, sis. 4 tonttiliitosta) v. 2028, viimeistely v. 2029						
9773	Jätevedenpumpp. saneer. 2025						
Menot		-100 000	0	-100 000	0	0	0
	TA24: Kahden jätevedenpumppaamon saneeraus sekä laitteistojen ja sähkökeskusten uusimisia. Kohteiden painotus voi muuttua pumppaamojen kuntotarkastuksen perusteella.						
9782	Jätevedenpumpp. saneer. 2023						
Menot		-100 000	-1 000	0	0	0	0
	TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Suotie 1 laitteisto ja sähkökeskus sekä laitteistojen uusintaa useammalle pumppaamolle.						
9783	Kolin Veden vedenottam.alkaloi						
Menot		-175 000	-1 000	0	0	0	0
	TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Kolin toisen vedenottamon käyttöönoton viimeistely (sisältäen laajennuksen, alkaloinnin ja UV-desioinnin lisäämisen sekä niihin liittyvät muut työt)						
9786	Jätevedenpumpp. saneer. 2024						
Menot		-100 000	-100 000	0	0	0	0
	TA24: Kahden jätevedenpumppaamon saneeraus sekä laitteistojen uusintaa. Kohteiden painotus voi muuttua pumppaamoiden kuntotarkastuksen perusteella						
9787	Imupaineauton huoltokorjaus						
Menot		-30 000	-30 000	0	0	0	0
	TA24: Imupaineauton laaja huoltokorjaus ja laitteiston uusintaa.						
9788	Peltolankatu-Välikatu vesijoht						
Menot		-285 000	0	-15 000	-250 000	-20 000	0
	TA24: Peltolankadun ja Välikadun vesijohtoverkoston saneeraus rautaputkista muoville (56 tonttiliittymää). Suunnittelu v. 2025, toteutus v.2026, viimeistely v.2027. Toteutuksen tekeminen kuntatekniikan kanssa tarkasteltava suunnitelman jälkeen.						
9789	Koivulantien vesihuolto						
Menot		-265 000	0	-15 000	-210 000	-40 000	0
	TA24: Yhdistetään projektit 9789 vesijohto ja 9790 viemäri. Suunnittelu v. 2025, vesihuoltoverkoston korjaus (Koivulantie 1-3, n. 340 m, sis. 5 tonttiliitosta huom. Rivitalot) v. 2026, viimeistely v. 2027						
9791	Merilän vesijohtov. saneeraus						
Menot		-170 000	-20 000	-150 000	0	0	0
	TA24: Merilän alueen (Koskitie, Kainuuntie, Soratie, Jyrkintie) vesijohtoverkoston saneeraus rautaputkista muoville. Suunnittelu v. 2024. Toteutus v. 2025. Toteutuksen tekeminen kuntatekniikan kanssa tarkasteltava suunnitelman jälkeen.						
9792	Timitrantie 2 jvp laitesaneer.						
Menot		-40 000	0	-40 000	0	0	0
	TA24: Timitrantie 2 jätevedenpuhdistamon laitesaneeraukset (mm. altaiten laahainketjujen uusiminen ja biorottoriakselit). Kohteet tarkentuvat myöhemmin. Summaa tiputettu biorottoriprojektin vuoksi						
9793	Lieksan vesil. laitesan.2024						
Menot		-30 000	-30 000	0	0	0	0
	TA24: Nimen muuttaminen kuvaamaan paremmin investointia. Uusitaan vesilaitoksen ja Ruunaan laitteistoa (mm. pumppuja, taajuusmuuttajia, kompressoreita), sekä tehdään peruskorjausta.						

	KUST.ARVIIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9799 Väinöläntien vesihuolto						
Menot	-434 000	-24 000	-360 000	-50 000	0	0
TA24: Yhdistetään projektit 9799 vesijohto ja 9800 viemäri. Suunnittelu v. 2024, vesihuoltoverkoston korjaus/uudisrak. (Kainuuntie-Jokikatu, vanha valurautainen vesijohto, 17 tonttiliitosta noin 630 m) v. 2025, viimeistely v.2026						
9803 Vehkakankaan vesihuolto						
Menot	-420 000	0	-50 000	-70 000	0	-240 000
TA24: Yhdistetään projektit 9803 vesijohto ja 9804 viemäri. Vesihuollon kehittäminen ja saneeraus tarkentuu alueesta tehtävän kokonaissuunnitelman myötä. Vesihuollon suunnittelu kokonaissuunnitelman valmistumisen jälkeen 2025, alueen toteutettavuuden mahdollistaminen vesihuollon näkökulmasta 2026, vesihuollon lopputoteutus kadunrakennuksen yhteydessä 2028, viimeistely 2029. Kokonaiskustannusarvioon lisätty +25 000 kokonaissuunnittelun laajuuden vuoksi. Aikataulua siirretty vuodella.						
9807 Lieksa jvp.jälkis.altaan laitt						
Menot	-35 000	0	0	-35 000	0	0
TA24: Lieksan jätevedenpuhdistamon jälkiselkeytsaltaan kolien ketjujen ja rattaiden uusiminen. Siirretty toteutettavaksi tulevaisuuteen kiireellisyyden arvioinnin perusteella.						
9810 Lieksa vesijohtoverk.mallinnus						
Menot	-12 500	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Lieksan alueen verkosto tulisi mallintaa niin että verkoston toiminnallinen nykytila selvitetään ja mahdollistetaan toimintaympäristön muutosten analysointi investointisuunnittelun tueksi.						
9811 Lieksa viemäriverk.mallinnus						
Menot	-12 500	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Lieksan alueen verkosto tulisi mallintaa niin että verkoston toiminnallinen nykytila selvitetään ja mahdollistetaan toimintaympäristön muutosten analysointi investointisuunnittelun tueksi.						
9812 Bioroottorit						
Menot	-1 270 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
TA24: Bioroottoreiden muovisten lapojen valmistaminen on lopetettu. Valmistuksen uudelleen aloittaminen vaatisi merkittävää investointia, joten nykyisten roottorien ikä huomioon ottaen, tulee tarkastella kokonaiskustannustehokkainta ratkaisua, arvio kalleimman vaihtoehdon mukaisesti eli uudet bioroottorit. Suunnittelun jatkaminen vuodelle 2024, toteutus 2024-2028						
9813 Hallakorven vedenottamo						
Menot	-15 000	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Sähkökeskuksen uusiminen, katon, välitilan ja räystäiden korjaus.						
9814 Kahdennettu sähkönsyöttö						
Menot	-15 000	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Maailmantilanteesta johtuen on kriittistä varmistaa kaikkien verkoston osien varavirran käyttömahdollisuudet sekä jätevesipuhdistamon varavirta.						
9815 Karjalantien alitus						
Menot	-20 000	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Karjalantien alitse kulkee vanha valurautainen linja, joka rikkoutuessaan aiheuttaisi merkittäviä haasteita kaupungin logistiikkaan. Linja palvelee liikekiinteistöjä, kirkkoa sekä koko kaupunginniemeä.						
9816 Kehätien vesijohtoverkosto						
Menot	-240 000	-220 000	0	0	0	0
TA24: Suunnittelu v. 2023, Vesijohtoverkoston peruskorjaus rautaputkista muoville (Kotolantie - Kehätien pääty) noin 700 m, sis. 30 tonttiliitosta) v. 2024. Nostettu vesihuollon vesijohtoverkoston rautaputkien korvaus listalla tärkeimmäksi kohteeksi suuren vesirikkomäärän vuoksi.						
9818 Kolin vedenott.UV-desinf.						
Menot	-15 000	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Vedenottosuunnitelman mukaisesti kaikki vedenkäsittelylaitokset tulisi olla jatkuvan desifioinnin piirissä. Kolin aluetta palvelevien vedenottamoiden tulee olla käytössä jatkuvasti. Alueella on paljon vedenkäyttäjää, ja alue kehittyä koko ajan.						
9819 Moisionkadun vesihuolto						
Menot	-440 000	0	0	0	0	-24 000
TA24: Yhdistetään projektit 9819 vesijohto ja 9820 viemäri. Siirretty vuodella kuntatekniikan investointien uudelleen vaiheistamisen myötä. Suunnittelu v. 2028, vesihuoltoverkoston peruskorjaus, toteutus v. 2029, viimeistely v. 2030						
9821 Myllykorventie II vesihuolto						
Menot	-160 000	0	-160 000	0	0	0
TA24: Yhdistetään projektit 9821 vesijohto ja 9822 viemäri. Suunnittelu v. 2022-2023, Vesijohtoverkoston rakentaminen noin 160 m, sis. Arviolta 6 tonttiliitosta) toteutus v. 2025 alueen kehittämiseen pohjautuen. Alkuperäistä 2024 toteutusta ehdotettu siirrettäväksi vuodelle 2025.						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9823 Vesitornin saneeraussuunnitt.						
Menot	-120 000	-50 000	-50 000	0	0	0
TA24: Vesitornin rakenteellinen kestävyys ja käyttöiän selvittäminen sekä vesihuollon laitteiston saneerauksen tarpeet. Nykyisellään laitteiston kunto sekä sen toiminta muodostaa riskejä kaupungin vedenjakelujärjestelmään.						
9825 Vesil.vesikatteen uusiminen						
Menot	-45 000	-30 000	0	0	0	0
TA24: Lieksan kiinteistöt Oy toteuttaa. Vesikatteen korjauksen sijasta kannattaa uusia koko kate. Vuoden 2023 määräraha siirretään vuodelle 2024. Kokonaiskustannukset pysyvät samana. Muutetaan investoinnin nimi korjaus--> uusinta						
9826 Puhdistamon vesikatteen uusim.						
Menot	-50 000	-50 000	0	0	0	0
TA24: Lieksan kiinteistöt Oy toteuttaa. Ylätasanteen vesikatteen uusiminen.						
9827 Vesilaitos, lämmitys						
Menot	-165 000	0	-140 000	0	0	0
TA24: Lieksan kiinteistöt Oy toteuttaa. Maalämpöselvitys, Koekaivo + lämmitysjärjestelmäsuunnittelu v. 2023, öljylämmityksestä luopuminen v. 2025						
9828 Vehkapuiston kaivot						
Menot	-20 000	-1 000	0	0	0	0
TA24: Vuonna 2023 aloitetun projektin viimeistely, mahdollisesti siirtyvät määrärahat. Jätevesipuhdistamon prosessin toimintavarmuus ja ympäristöluvan mukaisten vaatimusten täyttäminen. Tunnistettu alue jossa merkittävä lisäys jätevesivirtaukseen keväisin. Betonikaivojen korvaaminen muovikaivoilla (n.10 kpl)						
9829 Jätevedenpumpp.saneer.2026						
Menot	-100 000	0	0	-100 000	0	0
TA24: Vuosittainen jätevesipumppaamoiden saneeraus Lieksassa ja Kolilla, kohteet tarkentuvat viimeistään edeltävän vuoden aikana.						
9830 Jätevedenpumpp.saneer.2027						
Menot	-100 000	0	0	0	-100 000	0
TA24: Vuosittainen jätevesipumppaamoiden saneeraus Lieksassa ja Kolilla, kohteet tarkentuvat viimeistään edeltävän vuoden aikana.						
9831 Jätevedenpumpp.saneer. 2028						
Menot	-100 000	0	0	0	0	-100 000
TA24: Vuosittainen jätevesipumppaamoiden saneeraus Lieksassa ja Kolilla, kohteet tarkentuvat viimeistään edeltävän vuoden aikana.						
9832 Jätev.puhdistamon muuntamo						
Menot	-120 000	0	0	-20 000	-100 000	0
TA24: Nykyinen muuntaja sekä suurjännitekojeisto on ylittänyt jo suunnitellun käyttöikänsä ja aiheuttaa jonkinlaisen riskin toiminnalle. Ikääntynyt suurjännitelaitteisto voitaisiin sijoittaa ulos puistomuuntamoon. Suurjännitelaitteiston suunnittelu 2026, toteutus 2027 (materiaalit, asennus ja käyttöönotto sekä vanhan laitteiston purkaminen ja asianmukainen hävitys)						
9834 Kolin vh.kehitt%saneer.2024						
Menot	-140 000	-140 000	0	0	0	0
TA24: Kolin vesihuollon toiminta-alueen laajennukset ja saneeraukset alueen kehittämisen tukemiseksi.						
9835 Kolin vh.kehitt%saneer.2025						
Menot	-140 000	0	-140 000	0	0	0
TA24: Kolin vesihuollon toiminta-alueen laajennukset ja saneeraukset alueen kehittämisen tukemiseksi.						
9836 Kolin vh.kehitt%saneer.2026						
Menot	-140 000	0	0	-140 000	0	0
TA24: Kolin vesihuollon toiminta-alueen laajennukset ja saneeraukset alueen kehittämisen tukemiseksi.						
9837 Kolin vh.kehitt%saneer.2027						
Menot	-140 000	0	0	0	-140 000	0
TA24: Kolin vesihuollon toiminta-alueen laajennukset ja saneeraukset alueen kehittämisen tukemiseksi.						
9838 Kolin vh.kehitt%saneer.2028						
Menot	-140 000	0	0	0	0	-140 000
TA24: Kolin vesihuollon toiminta-alueen laajennukset ja saneeraukset alueen kehittämisen tukemiseksi.						

	KUST.ARVIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
9839 Kyberturva&toim.varmuus 2024						
Menot	-50 000	-50 000	0	0	0	0
Projektin tarkoituksena on parantaa vesihuollon kyberturvallisuutta, turvallisuutta sekä toimintavarmuutta. Projektille haetaan Ely-keskukselta avustusta (mm. automaation järjestelmäparannuksiin, Kolin automaatiikan päivittämiseen kokonaisturvallisuuden näkökulmasta sekä automaattisen kulunvalvonnan tehostamiseen), ja kokonaiskustannukset tarkentuvat sen mukaisesti.						
Tulot	25 000	25 000	0	0	0	0
Netto	-25 000	-25 000	0	0	0	0
9840 Lieksa vesil.laitesaneer.2025						
Menot	-30 000	0	-30 000	0	0	0
TA24: Nimen muuttaminen kuvaamaan paremmin investointia. Uusitaan vesilaitoksen ja Ruunaan laitteistoa (mm. pumppuja, taajuusmuuttajia, kompressoreita), sekä tehdään peruskorjausta.						
9841 Etämittarit 2024						
Menot	-50 000	-50 000	0	0	0	0
TA24: Etämittareihin siirtyminen vaiheittain, aloitetaan suurimmista kuluttajista. Edetään alue kerrallaan.						
9842 Etämittarit 2025						
Menot	-50 000	0	-50 000	0	0	0
TA24: Etämittareihin siirtyminen vaiheittain, aloitetaan suurimmista kuluttajista. Edetään alue kerrallaan.						
9843 Etämittarit 2026						
Menot	-30 000	0	0	-30 000	0	0
TA24: Etämittareihin siirtyminen vaiheittain, aloitetaan suurimmista kuluttajista. Edetään alue kerrallaan.						
9844 Etämittarit 2027						
Menot	-30 000	0	0	0	-30 000	0
TA24: Etämittareihin siirtyminen vaiheittain, aloitetaan suurimmista kuluttajista. Edetään alue kerrallaan.						
9845 Etämittarit 2028						
Menot	-30 000	0	0	0	0	-30 000
TA24: Etämittareihin siirtyminen vaiheittain, aloitetaan suurimmista kuluttajista. Edetään alue kerrallaan.						
YHTEENSÄ						
Menot	-7 777 000	-1 053 000	-1 550 000	-1 155 000	-719 000	-1 238 000
Tulot	25 000	25 000	0	0	0	0
Netto	-7 752 000	-1 028 000	-1 550 000	-1 155 000	-719 000	-1 238 000

KAUPUNGIN/PERUSKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	KUST.ARVIIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
MENOT JA TULOT YHTEENSÄ						
Menot	-23 245 500	-7 057 000	-5 902 000	-2 910 000	-1 775 000	-1 495 000
Tulot	850 000	680 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto	-22 395 500	-6 377 000	-5 852 000	-2 860 000	-1 725 000	-1 445 000
KUNTATEKNIKKALIIKELAITOS INVESTOINNIT YHTEENSÄ	KUST.ARVIIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
MENOT JA TULOT YHTEENSÄ						
Menot	-713 000	-457 000	-180 000	-45 000	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-713 000	-457 000	-180 000	-45 000	0	0
VESIHUOLTOLIIKELAITOS INVESTOINNIT YHTEENSÄ	KUST.ARVIIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
MENOT JA TULOT YHTEENSÄ						
Menot	-7 777 000	-1 053 000	-1 550 000	-1 155 000	-719 000	-1 238 000
Tulot	25 000	25 000	0	0	0	0
Netto	-7 752 000	-1 028 000	-1 550 000	-1 155 000	-719 000	-1 238 000
LIEKSAN KAUPUNKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ	KUST.ARVIIO	INV. 2024	SV1 2025	SV2 2026	SV3 2027	SV4 2028
MENOT JA TULOT YHTEENSÄ						
Menot	-31 735 500	-8 567 000	-7 632 000	-4 110 000	-2 494 000	-2 733 000
Tulot	875 000	705 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Netto	-30 860 500	-7 862 000	-7 582 000	-4 060 000	-2 444 000	-2 683 000

5 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulorahoituksen tarpeen palvelujen järjestämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin.

Tärkeitä välituloksia laskelmassa ovat **Toimintakate** ja **Vuosikate**.

Toimintakate kertoo, kuinka paljon palvelujen tuottaminen maksaa ja vaatii rahoitusta verotuloina ja valtionosuuksina. Vuosikatteeseen huomioidaan myös muut rahoitustuotot ja kulut. Vuosikatteella tulee kattaa poistot ja arvonalentumiset. Tilikauden tuloksen tulee kunnissa olla pääsääntöisesti ylijäämäinen.

Tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kaupunkia huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnitellun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin varoihin.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Jos taseeseen muodostuu alijäämää, tulee se tasapainottaa ja kattaa Kuntalain 110 §:n mukaisesti.

Verotulojen ja valtionosuuksien arviointi on esitetty talousarvion kohdassa [2.3.2.1 Verotulot](#) ja [2.3.2.2 Valtionosuudet](#).

Rahoituserät

Kaupungin lainakanta on ollut hyvin maltillinen ja aleneva. Myös korkosuojaus on onnistunut erittäin hyvin ja jäljelle jäävä lainaosuus on suojattu kiinteällä korolla. Talousarviovuonna tarvitaan kuitenkin uutta lainaa, jos investointiohjelma toteutuu suunnitellusti. Lainatarve on n. 2,8 miljoonaa euroa.

Yleinen korkotason nousu näkyy kaupungin antolainojen ja konsernitilin korkotuottojen nousuna. Niitä arvioidaan kertyvän talousarviovuonna n. 500 000 euroa. Näistä suurin osa tulee konsernitytäryhtiöltä, Lieksan Kiinteistöt Oy:ltä. Toinen merkittävä rahoitustuotto aiempien vuosien tavoin on osinkotuotot, joista odotetaan noin 560 000 euron tuottoa.

Arvonalentumiset

Vuonna 2023 budjetoitiin kaupungin tytäryhtiön, Lieksan Kiinteistöt Oy:n pääomittamiseen liittyvä vastaava arvonalentuminen. Vuonna 2024 ei talousarviovaiheessa ole näköpiirissä asioita, jotka vaatisivat arvonalentumisten budjetoitua. Kuitenkin arvonalentumisten kirjaamiseen saattaa tulla tarve talousarviovuoden 2024 aikana, kun tase-eriä käydään läpi. Samoin tytäryhtiöiden sekä muiden osakkeiden ja osuuksien tuloskehitys aiheuttaa aina tarpeen arvioida kyseisten erien tasearvoa ja näissä tilanteissa voi tulla esille tarve mahdollisille arvonalentumiskirjauksille. Tarvittaessa tällaiset talousarviovuoden aikana ilmaantuvat erät tuodaan talousarviomuutoksina osavuositarkastusten yhteydessä valtuustolle päätettäväksi tai viimeistään tilinpäätökseen.

Poistoeron ja varausten muutos

Aiempina vuosina tilinpäätöksen yhteydessä on tehty investointivarauksia, joista osa purkautuu taloussuunnitelmavuosina. Investointien valmistuessa investointivaraus puretaan ja varauksen summa siirtyy poistoeroksi, jota vastaavasti puretaan vuosittain poistoajan kuluessa siihen asti, kun poistovarausta on jäljellä.

Talousarviota 2024 laadittaessa investointivarauksia taseessa on kolme. Niistä urheilukentän perusparannukseen varattu 800 000 euroa purkautuu vuoden 2023 tilinpäätökseen. Museon peruskorjaukseen on tehty 1,6 miljoonan euron varaus, joka purkautuu investoinnin valmistuessa. Peruskorjaus alkaa joulukuussa 2023. Lisäksi urheilupuiston liikennejärjestelyihin on varattu 400 000 euroa. Projektin valmistumisajankohta on vielä epävarma, kun investoinnin toteutus siirtyy näillä näkymin vuoteen 2026.

Talousarviota laadittaessa ei ole vielä tiedossa, tullaanko tilinpäätöksessä 2023 tekemään investointivaruuksia. Näitä voidaan tehdä talousarviosuunnitelmavuosiin kohdistuviin investointeihin, jos tilikauden tulos sen sallii.

Lieksan kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Kaupunki on tehnyt ylijäämäisen tuloksen useampana vuonna peräkkäin. Myös talousarvio vuodelle 2024 on ylijäämäinen 1,6 miljoonaa euroa.

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2024										
kaupunkin ilman liikelaitoksia										
Ulkoiset ja sisäiset erät, 1000 €										
	TP 2022	TA+MUUT. 2023	LTK 2024	Ero%	KH 2024	Ero%	KV 2024	Ero%	SV1 2025	SV2 2026
TOIMINTATUOTOT	12 788	11 718	11 196	-4,4	11 196	-4,4	11 196	-4,4	11 196	11 196
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 455	2 391	7 080	196,1	6 545	173,7	6 545	173,7	7 080	7 080
TOIMINTAKULUT	-94 785	-38 353	-42 794	11,6	-42 259	10,2	-42 259	10,2	-44 987	-44 551
TOIMINTAKATE	-79 542	-24 244	-24 518	1,1	-24 518	1,1	-24 518	1,1	-26 710	-26 275
VEROTULOT	41 840	22 095	21 620	-2,1	21 750	-1,6	21 750	-1,6	22 220	22 594
5000 Kunnan tulovero	31 904	14 707	14 560	-1,0	14 560	-1,0	14 560	-1,0	14 771	15 070
5100 Kiinteistövero	3 392	3 395	3 700	9,0	3 830	12,8	3 830	12,8	3 845	3 845
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	6 544	3 993	3 360	-15,9	3 360	-15,9	3 360	-15,9	3 604	3 679
VALTIONOSUUDET	42 309	8 824	5 952	-32,5	5 952	-32,5	5 952	-32,5	9 479	9 759
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	766	951	1 150	20,9	1 150	20,9	1 150	20,9	990	1 015
VUOSIKATE	5 374	7 626	4 204	-44,9	4 334	-43,2	4 334	-43,2	5 979	7 093
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 185	-3 218	-3 301	2,6	-3 251	1,0	-3 251	1,0	-3 390	-3 681
ARVONALENTUMISET	0	-800	0	-100,0	0	-100,0	0	-100,0	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 185	-4 018	-3 301	-17,9	-3 251	-19,1	-3 251	-19,1	-3 390	-3 681
TILIKAUDEN TULOS	2 189	3 608	904	-75,0	1 083	-70,0	1 083	-70,0	2 588	3 413
POISTOERON MUUTOS	448	-357	447	-225,3	443	-224,2	443	-224,2	443	443
VARAUSTEN MUUTOS	0	800	0	-100,0	0	-100,0	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 636	4 051	1 351	-66,7	1 527	-62,3	1 527	-62,3	3 032	3 856

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2024 yhteisöittäin							
Ulkoiset ja sisäiset erät, 1000 €							
	Lieksan kaupunki	Kuntatekniikkaliikelaitos	Vesihuoltoliikelaitos	Yhteensä (ennen elim.)	Koneelliset eliminoinnit	Yhteensä	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 196	6 462	2 392	20 050	-5 891	14 158	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	6 545	0	220	6 765	0	6 765	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-42 259	-6 373	-1 811	-50 443	5 891	-44 552	
TOIMINTAKATE	-24 518	89	801	-23 628	0	-23 628	
VEROTULOT	21 750	0	0	21 750	0	21 750	
VALTIONOSUUDET	5 952	0	0	5 952	0	5 952	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	1 150	0	-125	1 025	0	1 025	
VUOSIKATE	4 334	89	676	5 099	0	5 099	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-3 251	-89	-596	-3 935	0	-3 935	
TILIKAUDEN TULOS	1 083	0	80	1 163	0	1 163	
POISTOERON MUUTOS	443	0	0	443	0	443	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 527	0	80	1 607	0	1 607	

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2024 yhteisöittäin

Ulkoiset erät, 1000 €

	Lieksan kaupunki	Kuntatekniikkaliikelaitos	Vesihuoltoliikelaitos	Yhteensä (ennen elim.)	Koneelliset eliminoinnit	Yhteensä
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 649	5 951	2 392	12 992	-5 891	7 100
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	6 545	0	220	6 765	0	6 765
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-35 712	-5 862	-1 811	-43 385	5 891	-37 493
TOIMINTAKATE	-24 518	89	801	-23 628	0	-23 628
VEROTULOT	21 750	0	0	21 750	0	21 750
VALTIONOSUUDET	5 952	0	0	5 952	0	5 952
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	1 150	0	-125	1 025	0	1 025
VUOSIKATE	4 334	89	676	5 099	0	5 099
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-3 251	-89	-596	-3 935	0	-3 935
TILIKAUDEN TULOS	1 083	0	80	1 163	0	1 163
POISTOERON MUUTOS	443	0	0	443	0	443
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 527	0	80	1 607	0	1 607

YHDISTELTY TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2024

Ulkoiset erät, 1000 €

	TP 2022	TA+MUUT. 2023	LTK 2024	Ero% KH 2024	Ero% KV 2024	Ero% SV1 2025	SV2 2026
TOIMINTATUOTOT	9 800	8 057	7 100	-11,9	7 100	-11,9	7 100
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 455	2 431	7 300	200,3	6 765	178,3	7 300
TOIMINTAKULUT	-91 255	-33 848	-38 028	12,4	-37 493	10,8	-39 785
TOIMINTAKATE	-79 000	-23 360	-23 628	1,1	-23 628	1,1	-25 385
VEROTULOT	41 840	22 095	21 620	-2,1	21 750	-1,6	22 220
5000 Kunnan tulovero	31 904	14 707	14 560	-1,0	14 560	-1,0	14 771
5100 Kiinteistövero	3 392	3 395	3 700	9,0	3 830	12,8	3 845
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	6 544	3 993	3 360	-15,9	3 360	-15,9	3 604
VALTIONOSUUDET	42 309	8 824	5 952	-32,5	5 952	-32,5	9 479
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	641	826	1 025	24,0	1 025	24,0	865
VUOSIKATE	5 790	8 385	4 969	-40,7	5 099	-39,2	6 743
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 695	-3 784	-3 996	5,6	-3 935	4,0	-4 111
ARVONALENTUMISET	0	-800	0	-100,0	0	-100,0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 695	-4 584	-3 996	-12,8	-3 935	-14,2	-4 111
TILIKAUDEN TULOS	2 096	3 801	972	-74,4	1 163	-69,4	2 632
POISTOERON MUUTOS	448	-357	447	-225,3	443	-224,2	443
VARAUSTEN MUUTOS	0	800	0	-100,0	0	-100,0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 543	4 244	1 419	-66,6	1 607	-62,1	3 075

Tunnusluvut

	TP22	TA23	Muutettu TA23	TA2024
Toimintatuotot / toimintakulut, %	11 %	27 %	27 %	23 %
Vuosikate / keskim. poistonl. inv. %	185 %	196 %	162 %	74 %
Vuosikate €/asukas	560	895	895	502
Kertynyt yli-/alijäämä (1000 €)	28 640	33 750	33 750	35 357
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	2 771	3 266	3 266	3 483
Asukasluku	10 334	10 334	10 334	10 151

6 RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Vuoden 2023 koko kaupungin rahoituslaskelma osoittaa, että investoinnit pystytään osittain kattamaan tulo-rahoituksella. Investoinneista noin kolmasosa pitää rahoittaa kertyneillä kassavaroilla ja lainarahoituksella. **Uutta ottolainaa tarvitaan arviolta noin 2,8 miljoonaa euroa.** Kassavarojen arvioidaan vähentyvän n. 1,9 miljoonalla eurolla maksuvalmiuden pysyessä kuitenkin hyvällä tasolla.

	TP22	Ennuste 2023	TA 2024				Suunnitelma	
			Kau- punki	Kunta- tekniikka	Vesi- huolto	Yhdis- telty	SV2025	SV2026
Tulorahoitus								
Vuosikate	5 790	8 375	4 334	89	676	5 099	6 743	7 858
Satunnaiset erät								
Tulo-rahoituksen korjauserät	-1 901	-53		-10		-10	-10	-10
Tulo-rahoitus yhteensä	3 890	8 322	4 334	79	676	5 089	6 733	7 848
Investoinnit								
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4 000	-6 957	-7 057	-457	-1 053	-8 567	-7 632	-4 110
Rahoitusosuudet investointimenoihin	56	220	630		25	655	0	0
Pysyvien vastaavien myyntitulot	371	108	50	10		60	60	60
Investoinnit yhteensä	-3 574	-6 629	-6 377	-447	-1 028	-7 852	-7 572	-4 050
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta yhteensä	316	1 693	-2 043	-368	-352	-2 763	-839	3 798
Rahoitustoiminnan kassavirta								
Antolainauksen muutokset	-23	0				0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	2 800			2 800	1 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 450	-850	-850			-850	-850	-850
Lyhytaikaisten lainojen muutos								
Lainakannan muutos	-1 450	-850	1 950	0	0	1 950	150	-850
Oman pääoman muutokset	42					0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-31	-3 976	-1 044	368	352	-1 044	741	702
Rahoitustoiminnan kassavirta	-1 461	-4 826	906	368	352	906	891	-149
Rahavarojen muutos	-1 145	-3 133	-1 137	0	0	-1 857	52	3 649
Rahavarat vuoden lopussa	11 921	8 788	7 651	0	0	6 931	6 983	10 632
Lainakanta vuoden lopussa	3 275	2 425				4 375	4 525	3 675
Lainkanta €/asukas	316	238				437	460	380
<i>Asukasluku</i>	<i>10 372</i>	<i>10 187</i>				<i>10 011</i>	<i>9 845</i>	<i>9 683</i>

7 LIKELAITOKSET

7.1 Kuntatekniikkaliikelaitos

Kuntatekniikka liikelaitoksen johtokunta on käsitellyt talousarvioesityksen kokouksessaan 14.11.2023 § 55.

Tulosyksikkövastaava: kuntatekniikan päällikkö Ritva Patja

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosyksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Toimintojen uudelleen järjestäminen ja uudelleen organisoituminen varautumalla tuleviin vuosiin ja vahvistamalla organisaation riskinsietokykyä, uusi organisaatiomalli. (VT)
Ratkaisukeskeisyys	Haasteellisten tai ratkaisua vaativien asioiden ja kehitysideoiden oikea-aikainen ja asiallinen esiin tuominen	Haasteellisten asioiden ja kehitysideoiden tarkastelu osana palvelutuotannon ja ongelmaratkaisutaitojen kehittämistä. Kehityskeskustelujen osana henkilökohtainen kehityssuunnitelma, työhyvinvointikyselyn tulokset. (JT)
Osallisuus	Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa	Pankakosken matonpesupaikan selvitystyö ja mahdollinen toteuttaminen yhteistyössä asukasyhdistyksen kanssa. Osallistamisen tulokset, osavuosisiraportointi. (VT)
Osallisuus	Osallistavan suunnittelun kehittäminen yhdessä kaupunkilaisten kanssa	Toritoiminnalle ja kaupunkikeskustan elävöittämiselle kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet. Osallistamisen tulokset, osavuosisiraportointi. (VT)
Henkilöstön talousosaaminen	Henkilöstön talouskoulutus	Taloushallinnon ym. koulutuksiin osallistuminen, koulutuksiin osallistuneiden määrä/koulutus.(JT)
Henkilöstön talousosaaminen	Jokaisella organisaatiotasolla oman yksikön johtaminen; vastuu toiminnasta ja taloudesta, sisäinen yrittäjyys.	Kustannuspaikkavastaavien ja henkilöstön koulutus. Säännöllinen talouden ja tavoitteiden seuranta sekä poikkeamiin reagointi, osavuosisiraportointi. Talouden seuranta johtokunnassa raportointiaikataulun mukaisesti. (JT)
Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden	Investoinnit toteutetaan investointiohjelman ja investointimäärärahojen mukaisesti, seuranta osavuosisiraportoinnin yhteydessä. (VT)

Talous

Tulosyksikkövastaava: kuntatekniikan päällikkö Ritva Patja

Kustannuspaikat:

5301 Kuntatekniikan hallinto
5305 Kuntatekniikan investoinnit
5310 Liikennealueiden ylläpito
5320 Yksitystiet
5340 Viheralueiden ylläpito
5350 Paikkatiedot
5360 Satamatoiminta
5380 Konekeskus
5395 Metsätalous

Sitovuustasot: yhteistoimintakorvaukset, kaupungille tuotettavien investointien määrärahat ja tuloarviot projektitasolla, tilikauden yli-/alijäämä

Kuntatekniikkaliikelaitos	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	4 551 480	3 663 561	7 731 696	6 461 696	6 461 696	7 731 696	7 731 696
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintamenot	-4 489 133	-3 597 375	-7 642 896	-6 372 896	-6 372 896	-7 642 898	-7 642 898
Toimintakate (Netto)	62 347	66 186	88 800	88 800	88 800	88 798	88 798
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-63 557	-48 520	-88 800	-88 800	-88 800	-88 798	-88 798
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 209	17 666	0	0	0	0	0

Talousarvioesitys on laadittu nykyisen organisaation toiminnan mukaisesti.

Liikelaitoksen toiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Investointikustannus, kadun rakentaminen	€/m ²	121 €/m ²		
Koneiden käyttöaste	Käyttöaste %	73 %		

Henkilöstösuunnitelma

Virka/Toimi	Kustannuspaikka	Kommentti	2024 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2025 Lisäys (+) / Vähennys (-)	2026 Lisäys (+) / Vähennys (-)
Katuosaston työntekijä	5310	Eläköityminen	- 1		
Kunnossapitotyöntekijä	5310	Rekrytointi	+ 1		

Yhteistoimintaneuvottelujen aikana uuden organisaation henkilöstösuunnitelma tarkentuu tehtävien ja tehtäväsisältöjen osalta.

TALOUSARVION TUOSLASKELMA 2024
Ulkoiset ja sisäiset erät (1000 euroa)

LIIKEVAIHTO	4 544	3 661	7 722	110,9	6 452	76,2	7 722	7 722
Josta:								
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset	1 455	1 708	1 800	5,4	1 800	5,4	1 800	1 800
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	1	3	10	233,3	10	233,3	10	10
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	6	0	0		0		0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-3 141	-2 322	-6 313	171,9	-5 043	117,2	-6 313	-6 313
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-420	-382	-434	13,6	-434	13,6	-434	-434
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-416	-382	-434	13,6	-434	13,6	-434	-434
VARASTOJEN LIS(+) TAI VÄH(-)	-3	0	0		0		0	0
PALVELUJEN OSTOT	-2 722	-1 939	-5 878	203,2	-4 608	137,7	-5 878	-5 878
HENKILÖSTÖKULUT	-1 057	-996	-1 037	4,1	-1 037	4,1	-1 037	-1 037
PALKAT JA PALKKIOT	-758	-786	-824	4,8	-824	4,8	-824	-824
HENKILÖSIVUKULUT	-299	-210	-212	1,4	-212	1,4	-212	-212
ELÄKEKULUT	-272	-181	-186	2,6	-186	2,6	-186	-186
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-26	-29	-27	-6,2	-27	-6,2	-27	-27
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-64	-49	-89	83,0	-89	83,0	-89	-89
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-64	-49	-89	83,0	-89	83,0	-89	-89
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-291	-280	-293	4,8	-293	4,8	-293	-293
LIIKELYIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHT.	-1	18	0	-100,0	0	-100,0	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1	0	0		0		0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1	0	0		0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0		0		0	0
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	0	18	0	-100,0	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	18	0	-100,0	0	-100,0	0	0

Investoinnit

Kuntatekniikkaliikelaitoksen investoinnit on esitetty talousarvion kohdassa Investointiosa s. 111.

Kuntatekniikkaliikelaitoksen kaupungille tuottamat investoinnit on esitetty kohdassa 4 Investointiosa.

7.2 Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta on käsitellyt talousarvioesityksen kokouksessaan 15.11.2023 § 73.

Tulosityksikkövastaava: vesihuoltopäällikkö Ville Nevalainen

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen tavoite	Strateginen toimenpide	Tulosityksikön tavoite ja tavoitetaso
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelujen resurssointien ja organisaatorakenteen mukauttaminen ennakoivasti palvelutarpeen/asukasmäärän muutokseen	Toimintojen uudelleen järjestäminen ja uudelleen organisoituminen varautumalla tuleviin vuosiin ja vahvistamalla organisaation riskinsietokykyä, uusi organisaatiomalli.
Biotalous ja matkailu	Kunnallisteknisen infrastruktuurin rakentaminen siten, että keskeiset yritysinvestoinnit voivat toteutua	Toiminta-alueiden päivittämisen kartoittaminen. Toiminta-alueiden laajentumiselle luodaan ketterä malli joka tukee myös elinvoiman tarpeita. Tavoitetasona toteuneet muutokset.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Palvelutuotannon prosessien kehittäminen huomioiden digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet	Sähköisen kunnossapitojärjestelmän käyttöönoton tehostaminen päivittäistä toimintaa ja tukemaan talouden suunnittelua. Tavoitetasona on tekoälyavusteisen kunnossapitojärjestelmän käyttöönotto ja hyödyntämisen aloittaminen talouden suunnittelussa.
Asiakaskeskeisyys	Asiakasnäkökulman huomioiminen palvelutilanteessa	Häiriöviestinnän kehittämisessä otetaan huomioon vesihuollon 2022 asiakastytyväisyyskyselyssä toivottu häiriötiedotuksen tekstiviestipalvelu. Tavoitetasona kohdennetun, nopean ja tekstiviestejä hyödyntävän häiriöviestintäjärjestelmän käyttöönotto.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman korostaminen päätöksenteossa	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Jatketaan verkosto-omaisuuden hallinnan työkalujen ja tekoälyn hyödyntämisen ottamista osaksi riskien hallintaa ja kokonaiskustannusten optimointia. Tavoitetasona kartoituksen tekeminen kokonaisuuden hallinnan ohjelmistojen soveltuvuudesta nykyisiin ja kehitteillä oleviin järjestelmäparannuksiin. Pitkän tähtäimen (yli 10 vuotta) verkosto-omaisuuden investointiohjelman rungon rakentaminen.
Keskimääräisen vuosikatteen mukaiset suunnitelmalliset investoinnit	Investointien kriittinen tarkastelu pitkän tähtäimen tarpeet ja muuttuva toimintaympäristö huomioiden	Vesihuollon investointien suunnitteleminen pitemmällä tähtäimellä huomioiden laitteiden, kiinteistöjen, sekä kaluston elinkaaret. Tavoitetasona pitkän tähtäimen (yli 10 vuotta) investointiohjelman rungon rakentaminen.
Ennakointi / Järkevä resursointi / Talouden tasapaino -näkökulman	Huolellinen riskien arviointi ja hallittu riskien ottaminen kehittämistoiminnassa	Kriittisten kuluttajien veden ja jäteveden käytön seurannan parantaminen talouden riskien näkökulmasta. Suurten kuluttajien

korostaminen päätöksenteossa		arvio- ja tasauslaskutuksesta siirtyminen toteutuneen kulutuksen mukaiseen laskutukseen etämittaroinnin kautta. Tavoitetaso suurimpien kuluttajien laskutuksen seuranta luotu ja vuoden 2024 etämittarointi toteutettu.
------------------------------	--	---

Talous

Tulosyksikkövastaava: vesihuoltopäällikkö Ville Nevalainen

Kustannuspaikat:
5400 Vesilaitos
5410 Viemärlaitos

Sitovuustasot: ***Tuloslaskelman tilikauden tulos, Korvaus peruspääomasta (3%), Investointien kokonaiskustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla kuin ne on investointibudjetissa esitetty, yleensä investointiprojekteittain.***

Vesihuoltoliikelaitos	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	KH 2024	KV 2024	SV2 2025	SV2 2026
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatulot	2 091 045	2 417 302	2 391 600	2 391 600	2 391 600	2 391 600	2 391 600
Valmistus omaan käyttöön	0	40 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000
Toimintamenot	-1 614 651	-1 644 130	-1 810 855	-1 810 855	-1 810 855	-1 810 855	-1 810 855
Toimintakate (Netto)	476 394	813 172	800 745	800 745	800 745	800 745	800 745
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-445 878	-517 450	-607 000	-595 900	-595 900	-632 100	-688 200
Tehtävän kokonaiskustannukset	30 516	295 722	193 745	204 845	204 845	168 645	112 545

Vesihuoltoliikelaitoksen talousarvio on luotu ottaen huomioon mm. seuraavat muutokset toiminnassa ja taloudessa vuonna 2024.

- Inflaation vaikutus tavaroiden ja palveluiden kustannuksiin noin 5 %.
- Muutokset asiakkuuksissa sekä niiden vaikutus käyttö- ja perusmaksutuloihin.
- Poistojen kasvaminen investointitarpeiden mukaisesti
- Jätevesilietteen loppukäsittelyn siirtyminen Pielisen Bio:lle ja Hevosvaaran kompostointikentän alasajo
- Sähkömarkkinoiden epävarmuuteen varautuminen
- palkkakustannusten yleinen nousu
- Toiminnallisten tavoitteiden mukaiset kehityskohteet

Talousarviossa huomioitujen muutokset ja kustannusten nousut heikentävät merkittävästi liikelaitoksen taloutta ja tulisi huomioida säännöllisessä hintojen tarkastelussa.

Tunnusluvut

Mittari	Suorite	Toteuma 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Talousveden laatu	Terveysperusteiset laatuvaatimukset täyttävä veden laatu x %:a seurantajakson laatutarkkailusta.	Tarkastelujaks o 01-04/2022 100 %	100 %	100 %
Jäteveden puhdistuksen tarkkailuraportit	Puhdistusvaatimusten täyttyminen x %:a seurantajakson vaatimuksista.	Tarkastelujaks o 01-04/2022 100 %	100 %	100 %
	Laskuttamattoman veden määrä (%) vesijohtoverkoston pumpatun veden kokonaismäärästä.	Alkuvuosi laskutetaan arviolaskutuksella, tästä johtuen tarkastelua ei voi tehdä luotettavasti.	Lieksan Vesi 7 % Kolin Vesi 51 % ja Yht. 11 %	Lieksan Vesi 7 % Kolin Vesi 51 % ja Yht. 11 %
	Laskuttamattoman jäteveden määrä (%) jätevedenpuhdistamolle tulevasta kokonaisjätevesimäärästä.	Alkuvuosi laskutetaan arviolaskutuksella, tästä johtuen tarkastelua ei voi tehdä luotettavasti.	Lieksan Vesi 45 % Kolin Vesi 60 % Yht. 50 %	Lieksan Vesi 45 % Kolin Vesi 60 % Yht. 50 %

TALOUSARVION TULOSLASKELMA
Ulkoiset ja sisäiset erät (1000 euroa)

	TP 2022	TA+MUUT. 2023	LTK 2024	Ero%	KH 2024	Ero%	SV1 2025	SV2 2026
LIKEVAIHTO	2 085	2 417	2 392	-1,1	2 392	-1,1	2 392	2 392
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	40	220	450,0	220	450,0	220	220
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0	0	-100,0	0	-100,0	0	0
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	6	0	0		0		0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-1 072	-1 102	-1 253	13,7	-1 253	13,7	-1 253	-1 253
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-516	-453	-381	-16,0	-381	-16,0	-381	-381
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-516	-453	-381	-16,0	-381	-16,0	-381	-381
PALVELUJEN OSTOT	-556	-648	-872	34,5	-872	34,5	-872	-872
HENKILÖSTÖKULUT	-510	-505	-525	4,0	-525	4,0	-525	-525
PALKAT JA PALKKIOT	-384	-398	-417	4,7	-417	4,7	-417	-417
HENKILÖSIVUKULUT	-126	-106	-107	1,3	-107	1,3	-107	-107
ELÄKEKULUT	-113	-92	-94	2,5	-94	2,5	-94	-94
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-13	-14	-14	-6,4	-14	-6,4	-14	-14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-446	-517	-607	17,3	-596	15,2	-632	-688
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-446	-517	-607	17,3	-596	15,2	-632	-688
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-32	-38	-34	-11,8	-34	-11,8	-34	-34
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHT.	31	296	194	-34,5	205	-30,7	169	113
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-123	-125	-125	0,0	-125	0,0	-125	-125
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2	0	0		0		0	0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-125	-125	-125	0,0	-125	0,0	-125	-125
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0		0		0	0
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	-93	171	69	-59,7	80	-53,2	44	-12
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-93	171	69	-59,7	80	-53,2	44	-12

Investoinnit

Vesihuoltoliikelaitoksen investoinnit on esitetty kohdassa 4 Investointiosa.

TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA 2024 (1000 EUROA)

	TP 2022	TA+MUUT. 2023	KH 2024	SV1 2025	SV2 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
LIIKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	31	296	205	169	113
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	446	517	596	632	688
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-123	-125	-125	-125	-125
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	0	0	0	0	0
	353	688	676	676	676
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-1 113	-1 115	-1 053	-1 550	-1 155
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	0	25	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	0	0	0	0	0
	-1 113	-1 115	-1 028	-1 550	-1 155
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-760	-427	-352	-874	-479
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS MUILTA	-6	0	0	0	0
	-6	0	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
SAAMISTEN MUUTOS KUNNALTA/KY:LTÄ	528	0	0	0	0
SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	-12	0	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS KUNNALTA/KY:LTÄ	153	246	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA	98	0	0	0	0
	766	246	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	760	246	0	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	-181	-352	-874	-479
RAHAVARAT 31. 12.	0				
1. 1.	0	0			

8 TYTÄRYHTIÖT

8.1 Lieksan Kiinteistöt Oy

Talousarvion tuloslaskelma

13.11.2023

Lieksan
Kiinteistöt Oy

	Talousarvio 2024	Talousarvio 2023
	1 000 euroina	1 000 euroina
Vastikkeet	0	0
Vuokrat	5 148	5 192
Käyttökorvaukset	806	881
Myynti muu	5 158	5 071
LIKEVAIHTO	11 112	11 144
Muut kiinteistön tuotot	0	0
Palkat ja palkkiot	-1 850	-1 859
Henkilösivukulut	-475	-452
Henkilöstökulut	-2 325	-2 311
Poistot ja arvonalentumiset	-1 190	-1 166
Hallinto	-199	-150
Käyttö ja huolto	-529	-480
Ulkoalueiden hoito	-252	-313
Siivous	-60	-51
Lämmitys	-2 606	-2 654
Vesi ja jätevesi	-398	-375
Sähkö ja kaasu	-1 646	-1 830
Jätehuolto	-140	-156
Vahinkovakuutukset	-211	-176
Vuokrat	-717	-660
Kiinteistövero	-179	-181
Korjaukset	-397	-319
Saadut vahinko- ja vakuutuskorvaukset	0	0
Muut hoitokulut	-12	-3
Oman käytön arvonalisävero	-90	-92
Kiinteistön muut hoitokulut	-7 436	-7 440
Luottotappiot ja oikaisuerät	-6	-3
LIKEVOITTO (- TAPPIO)	155	225
Korkotuotot	6	3
Korkokulut	-1 023	-591
Muut rahoituskulut	-6	-4
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 023	-592
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-868	-367
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)/YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-868	-367

8.2 Lieksan Kehitys Oy LieKe

Talousarvion tuloslaskelma

	Hallinto ja matkailu	Hankkeet	Koko yritys 2024	Talousarvio 2023
Myyntituotot (kaupunki)	406 000	159 800	565 800	565 800
L I I K E V A I H T O	406 000	159 800	565 800	565 800
Liiketoiminnan muut tuotot (EU + yritysrah.)	0	734 953	734 953	695 340
EU -rahoitus		617 494	617 494	545 443
Yksityinen rahoitus		117 459	117 459	149 897
Materiaalit ja palvelut	-91 000	-473 500	-564 500	-500 639
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			0	0
Ulkopuoliset palvelut	-91 000	-473 500	-564 500	-500 639
BRUTTOTULOS	315 000	421 253	736 253	760 501
Henkilöstökulut	-198 123	-331 677	-529 800	-583 510
Palkat ja palkkiot	-148 579	-262 320	-410 899	-459 333
Henkilösivukulut	-49 544	-69 357	-118 901	-124 177
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-116 877	-89 576	-206 453	-176 991
Toimitilakulut, vuokrat, siivous	-32 448	-15 006	-47 454	-45 198
Atk-laite ja -ohjelmistokulut	-21 600	-15 554	-37 154	-24 000
Muut kone- ja kalustokulut			0	0
Matkakulut	-15 400	-33 016	-48 416	-33 600
Markkinointikulut	-31 000	-15 000	-46 000	-44 593
Hallintopalvelut	-12 600	-6 000	-18 600	-18 600
Muut hallintokulut	-3 829	-5 000	-8 829	-11 000
L I I K E V O I T T O (- T A P P I O)	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	0	0	0	0
Tuloverot	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	0	0	0